

Prijava poreza na dobit (Obrazac PD) za 2014.

Igor Milinović, mag. oec.

Prijava poreza na dobit za 2014. godinu sastavlja se na novom Obrascu PD koji je nešto malo izmijenjen u odnosu na prethodnu godinu.

U nastavku dajemo cjelokupni praktični prikaz popunjavanja Obrasca PD za 2014. godinu po pojedinim pozicijama.

1. Propisi na temelju kojih se sastavlja porezna prijava

Osnovni propisi na temelju kojih se sastavlja prijava poreza na dobit (Obrazac PD) su **Zakon o porezu na dobit** (Nar. nov., br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13 143/14) i **Pravilnik o porezu na dobit** (Nar. nov., br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14 i 157/14). Uz te propise, primjenjuje se i čitav niz drugih.

Za sastavljanje Obrasca PD bitna je i *Uputa o sastavljanju i podnošenju porezne prijave obveznika poreza na dobit i obračunavanju poreza na dobit po godišnjem obračunu* (u nastavku teksta: Uputa). Do trenutka zaključenja ovog broja RiPup-a nije objavljena Uputa za 2014. stoga ćemo koristiti Uputu koja se odnosi na 2013. godinu (Klasa: 410-01/13-01/4419, Ur.br: 513-07-21-01/13-1, od 31.12.2013.)

2. Obveznici predaje prijave poreza na dobit

Obveznici poreza na dobit, prema Uputi, su:

- trgovačka društva i druge pravne osobe, rezidenti Republike Hrvatske koji gospodarsku djelatnost obavljaju samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi,
- tuzemne poslovne jedinice inozemnih poduzetnika (nerezidenti), uključujući i poslovne jedinice kojima je mjesto poslovanja u slobodnoj zoni,
- fizičke osobe koje su izjavile da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak te imaju rješenje Porezne uprave da su obveznici poreza na dobit,

- fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete iz članka 2. stavka 4. Zakona odnosno fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit „po sili zakona“,
- poduzetnici koji nisu posebno navedeni niti su obveznici poreza na dohodak prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o porezu na dohodak, a čija se dobit ne oporezuje drugdje,
- društva u stečaju,
- ustanove (obrazovne, odgojne, zdravstvene, socijalne, kulturne, umjetničke, znanstvene i druge) kojima osnivači nisu država ili jedinice područne (regionalne) samouprave,
- ostali porezni obveznici koji su ispunili propisane uvjete, kao što su državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije, ako im je Porezna uprava donijela rješenje da su obveznici poreza na dobit za obavljanje gospodarske djelatnosti.

3. Porezni obveznici koji ne predaju poreznu prijavu

Porezni obveznici koji nakon registracije u trgovačkom registru **nikada nisu obavljali poduzetničku djelatnost, nemaju evidentirani promet na žiro računu i nemaju evidentirane poslovne promjene u poslovnim knjigama** (osim prometa pri uplati ili unosu temeljnog kapitala), nisu dužni sastaviti prijavu poreza na dobit. Ti porezni obveznici moraju u nadležnu ispostavu Porezne uprave prema svome sjedištu **dostaviti izjavu** da od datuma registracije nisu obavljali poduzetničku djelatnost. Primjer izjave dajemo u nastavku.

Naziv poduzetnika: _____
 Adresa: _____
 OIB: _____
 Porezna uprava: _____
 Ispostava: _____
 Adresa: _____

IZJAVA

_____ od dana _____ kada je
 (naziv poduzetnika) (datum registracije)

izvršena registracija u trgovačkom registru nije obavljao poduzetničku djelatnost, nema prometa na žiro računu i nema evidentiranih poslovnih promjena u poslovnim knjigama.

Izjava se daje u svrhu oslobođenja od obveze predaje prijave poreza na dobit za 2014. godinu.

U _____ dana _____ god.

Predsjednik uprave:

M.P.

Međutim, porezni obveznici koji tijekom 2014. godine nisu obavljali poduzetničku djelatnost, ali su je **obavljali u prethodnim razdobljima** OBVEZNI su sastaviti prijavu poreza na dobit za 2014. godinu.

4. Predaja porezne prijave

Prijava poreza na dobit (Obrazac PD) za 2014. godinu predaje se **najkasnije do 30.4.2015.**, osim za porezne obveznike kojima je Porezna uprava donijela rješenje po kojemu je porezno razdoblje nije kalendarska godina.

Porezni obveznik dužan je razliku poreza na dobit utvrđenu po poreznoj prijavi platiti s danom podnošenja porezne prijave.

Prijava poreza na dobit **predaje se u 1 primjerku** u nadležnu ispostavu Porezne uprave prema sjedištu pravne osobe, odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu fizičke osobe.

Porezna prijava može se predati **neposredno** u ispostavi Porezne uprave **ili poštom**. Porezni obveznik koji je prema računovodstvenim propisima razvrstan u **velike i srednje poduzetnike**, sukladno čl. 35. st. 3. Zakona i čl. 46. st. 3. Pravilnika, obvezno podnosi prijavu poreza na dobit elektroničkim putem u okviru sustava **e-porezna** na način propisan posebnim propisima, te tehničkim i ostalim uputama.

Također, elektroničkim putem (putem sustave e-porezna) obvezni su podnijeti prijavu poreza na dobit za 2014. godinu i **svi obveznici poreza na dodanu vrijednost**.

Ostali porezni obveznici mogu poreznu prijavu predati neposredno u ispostavi Porezne uprave ili poslati poštom preporučeno ili u okviru elektroničkih usluga Porezne uprave – sustava ePorezna.

U Poreznu upravu *dostavlja se*:

- Prijava poreza na dobit (**Obrazac PD**),
- **Račun dobiti i gubitka (Obrazac POD-RDG) i Bilanca (POD-BIL) ako nisu dostavljeni u propisanim rokovima FINA-i**. Međutim, Porezna uprava može zatražiti dostavu Bilance i Računa dobiti i gubitka uz prijavu poreza na dobit neovisno o tome što su isti dostavljeni i Financijskoj agenciji. Iznimno, porezni obveznici koji dostavljaju prijavu poreza na dobit **prije predaje Bilance i Računa dobiti i gubitka Financijskoj agenciji**, uz poreznu prijavu **trebaju dostaviti** Bilancu te Račun dobiti i gubitka.

Također, dostavljaju se *i sljedeći prilozi (ako za to postoji osnov)*:

- **izjava o načinu korištenja više plaćenog poreza**, ako je predujmovima plaćeno više poreza nego što je obračunano u poreznoj prijavi,
- **pregled prenesenih poreznih gubitaka** po godinama,
- **Obrazac TZ** – obračun članarine turističkoj zajednici,
- **Obrazac SR** – obračun indirektnne spomeničke rente,
- **Obrazac KD** – obračun komorskog doprinosa, podnose ga fizičke osobe – obrtnici koji su obveznici poreza na dobit,
- **odluka o uporabi dobiti** ostvarene u poreznom razdoblju za koju se podnosi prijava poreza na dobit, **uključivo i dobit koja se reinvestira**, te pregled stanja kapitala i rezervi nakon što je u sudskom registru proveden postupak povećanja temeljnog kapitala reinvestiranom dobiti, a ako to nije moguće uz prijavu poreza na dobit dostavlja se najkasnije u roku od šest mjeseci od proteka roka za podnošenje prijave poreza na dobit,
- **pregled podataka o sredstvu odnosno imovini** (više pojašnjenje uz redni broj 5. Obrasca PD)
- evidencija o isplaćenim i podmirenim **predujmovima dobiti** iz čl. 35.a st. 4. Pravilnika (detajnije pojašnjeno u okviru točke 4.1. ovog članka),
- korisnici olakšica, oslobođenja, povlastica i poticaja dostavljaju **obračune za iznose korištenih olakšica, oslobođenja, povlastica i poticaja**,
- porezni obveznici koji koriste pravo na državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu prilažu **pregled opravdanih troškova obrazovanja i izobrazbe i izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu**,
- porezni obveznici koji ostvaruju pravo na korištenje poreznih olakšica, državnih potpora, oslobođenja ili poticaja prilažu propisane isprave kojima se dokazuje ostvarivanje prava na poreznu olakšicu,
- porezni obveznici koji koriste olakšice iz **Zakona o poticanju ulaganja (Nar. nov. br. 73/00)** prilažu, uz potvrdu nadležnog ministarstva o statusu nositelja poticajnih mjera i godišnja izvješća o korištenju poticajnih mjera sukladno članku 10. toga Zakona
- porezni obveznici koji koriste olakšice prema **Zakonu o poticanju ulaganja (Nar. nov. br. 138/06 i 61/11)**, uz potvrdu **Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva** o statusu nositelja poticajnih mjera, prilažu i godišnja **izvješća o korištenju poticajnih mjera** sukladno članku 13. stavcima 5. i 6. navedenog Zakona o poticanju ulaganja,
- porezni obveznici koji koriste olakšice prema **Zakonu o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (Nar. nov. br. 111/12 i 28/13)**, uz potvrdu nadležnog ministarstva o statusu nositelja poticajnih mjera, prilažu i **godišnje pisano izvješće** sukladno članku 17. stavcima 4. i 5. navedenoga Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja
- porezni obveznici **korisnici slobodnih zona** koji ostvaruju pravo na korištenje poreznih oslobođenja i olakšica sukladno Zakonu o slobodnim zonama i Pravilniku o načinu izračuna izvršenih ulaganja i iskorištenih potpora za ulaganje i o načinu ostvarenja porezne povlastice za korisnike slobodnih zona, prilažu presliku potvrde o statusu nositelja porezne povlastice za izvršena ulaganja korisnika slobodne zone odnosno presliku potvrde o statusu nositelja porezne povlastice za korisnika slobodne zone, te godišnje izvješće o korištenju potpora za korisnika slobodne zone

- porezni obveznici koji koriste pravo na državnu potporu za **istraživačko-razvojne projekte** sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a prema odredbi članka 4. stavka 2. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte za svaki projekt prilažu presliku **Obrasca 1**, potvrdu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, **Obrazac 2**, te izračun državne potpore za istraživačko-razvojne projekte
- **fizičke osobe koje su postali obveznici** poreza na dobit od 1. siječnja 2014., **početnu bilancu** na dan 1. siječnja 2014. godine,
- u slučaju statusnih promjena **Bilancu, Račun dobiti i gubitka s danom koji prethodi nadnevk** nastanka statusne promjene, rješenje o upisu statusne promjene u trgovački registar, te ugovor o statusnoj promjeni (na koji način je provedena i na koji način se preuzima imovina),
- poduzetnici koji obavljaju poduzetničku djelatnost u inozemstvu i na poreznoj prijavi su iskazali uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu dostavljaju **dokaze o porezu plaćenom u inozemstvu** i obračune koji su dostavljeni inozemnim poreznim vlastima,
- tuzemni isplatiitelji koji su plaćali naknade inozemnim osobama, koje nisu fizičke osobe, a koje se oporezuju **porezom po odbitku, dostavljaju preglede svih isplaćenih naknada** s podacima o nazivu inozemnog primatelja, datumu i iznosu isplate i uplaćenom porezu kao i primijenjenoj stopi poreza po odbitku, istodobno s predajom porezne prijave poreza na dobit (čl. 51. st. 11. Pravilnika o porezu na dobit). U nastavku dajemo primjer mogućeg izgleda pregleda isplaćenih naknada inozemnim primateljima koji se oporezuju porezom po odbitku:

Naziv poduzetnika: _____
 Adresa: _____
 OIB: _____

Porezna uprava: _____
 Ispostava: _____
 Adresa: _____

Sukladno čl. 51. st. 11. Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14 i 157/14) podnosimo sljedeći

PREGLED ISPLAĆENIH NAKNADA INOZEMNIM PRIMATELJIMA KOJI SE OPOREZUJU POREZOM NA DOBIT PO ODBITKU ZA 2014. GODINU

Naziv inozemnog primatelja	Datum isplate	Iznos isplate	Stopa poreza po odbitku	Plaćeni porez po odbitku
OTTO AG, Njemačka	20.1.2014.	1.000,00 EUR	15%	1.124,94 KN
SUPER GMBH, Njemačka	2.12.2014.	2.000,00 EUR	15%	2.218,99 KN

U _____ dana _____ god.

Odgovorna osoba:

M.P. _____

Porezna uprava može posebno zahtijevati i drugu dokumentaciju uz Prijavu poreza na dobit (kao primjerice bruto bilancu).

Ako neprofitna organizacija sastavlja samo za dio djelatnosti Prijavu poreza na dobit, uz prije navedena izvješća, dostavljaju se i izvješća sastavljena po posebnim propisima za neprofitne organizacije.

Prije predaje porezne prijave *potrebno je sa nadležnom ispostavom Porezne uprave usuglasiti evidencije o uplaćenim porezima* (PDV, porezu na dohodak, porezu na dobit i dr.).

4.1. Isplata predujma dobiti i predaja Evidencije o isplaćenim predujmima dobiti

Postupanje prilikom isplate predujma dobiti propisano je čl. 10.a Zakona o porezu na dobit i čl. 35.a Pravilnika o porezu na dobit.

Pri isplati predujma dobiti tijekom poreznog razdoblja porezni obveznik treba postupati sukladno posebnim propisima kojima se propisuje mogućnost isplate predujma dobiti, te pažnjom dobrog gospodarstvenika i u dobroj vjeri, odnosno izvršiti isplatu predujma dobiti do iznosa kojeg pokazuje privremeni račun dobiti i gubitka.

Ako je tijekom poreznog razdoblja članu društva ili fizičkoj osobi „dobitašu“, isplaćen predujam dobiti, **a istekom tog poreznog razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma, tada se nastala razlika smatra primitkom koji se oporezuje u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, kao dohodak od kapitala po osnovi izuzimanja (stopa poreza na dohodak je 40% + prirez).**

Nastala **razlika** na potraživanjima za predujmljenu dobit ista se **NE može** u poslovnim knjigama **preoblikovati u neki drugi oblik potraživanja.**

Ako porezni obveznik isplaćuje predujmove dobiti, isti je obvezan voditi evidenciju o isplaćenim predujmima dobiti koja osobito sadrži sljedeće podatke: ime i prezime, adresa i OIB osobe kojoj je isplaćen predujam; nadnevak i iznos isplaćenog predujma; iznos obračunatog poreza na dohodak pri isplati predujma dobiti prema propisima o porezu na dohodak; za svaku osobu kojoj je isplaćen predujam dobiti iznos ostvarenog udjela u dobiti poreznog razdoblja; iznos obračunatog poreza na dohodak od kapitala po osnovi izuzimanja, sukladno propisima o porezu na dohodak, u slučaju nastanka razlike.

ističemo...

Evidencija o isplaćenim predujmima dobiti obvezno se prilaže uz prijavu poreza na dobit.

Telefon za savjete

01/ 48 36 046 / 01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

**Ponedjeljkom i četvrtkom od 11.00 do 15.30 h,
 utorkom, srijedom i petkom od 8.30 do 13.00 h.**

Primjer - Evidencija o isplaćenim predujmima dobiti

MOJA TRGOVINA d.o.o.
Zagreb, Praška 8
OIB: 11567890329

EVIDENCIJA O ISPLAĆENIM PREDUJMOVIMA DOBITI ZA 2014. GODINU
(čl. 35.a st. 3. Pravilnik o porezu na dobit)

Podaci o osobi kojoj je isplaćen predujam dobiti			Nadnevak isplate predujma	Iznos isplaćenog predujma	Iznos obračunatog poreza na dohodak	Iznos ostvarenog udjela u dobiti poreznog razdoblja	Iznos obračunatog poreza na dohodak od kapitala po osnovi izuzimanja
Ime i prezime	Adresa	OIB					
Maja Majić	Zagreb, Obala 22	88567890444	21.7.2014.	20.000,00	2.832,00	20.000,00	0,00
Pero Perić	Šibenik, Put Tanaje 13	12345678910	21.9.2014.	150.000,00	19.800,00	100.000,00	27.500,00

Odgovorna osoba:

M.P.

ističemo...

Detalnije o ovoj problematici možete pročitati u članku „Utvrđivanje i oporezivanje više isplaćenog predujma udjela u dobiti u odnosu na ostvarenu dobit“ koji je objavljen u RiPup-u br. 10/2012 str. 54. do 61.

5. Razdoblje utvrđivanja porezna na dobit

Razdoblje utvrđivanja poreza na dobit je **poslovna 2014. godina**. Iznimno, na zahtjev poreznog obveznika, Porezna uprava može odobriti da se poslovna i kalendarska godina razlikuju. Izabrano porezno razdoblje porezni obveznik ne može mijenjati pet godina.

Razdoblje utvrđivanja poreza na dobit, sukladno čl. 29. st. 3. Zakona o porezu na dobit, može biti i **dio poslovne godine**, i to za:

- razdoblje od početka poslovanja poreznog obveznika do kraja te poslovne godine,
- razdoblje od premještaja sjedišta ili upravljanja poslovima iz inozemstva u tuzemstvo do kraja te poslovne godine,
- razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do premještaja sjedišta ili upravljanja poslovima iz tuzemstva u inozemstvo,
- razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do dana spajanja ili podjele,
- razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do otvaranja likvidacije ili stečaja,
- razdoblje koje se nastavlja od otvaranja stečaja do kraja poslovne godine,
- razdoblje koje se nastavlja od otvaranja do okončanja postupka likvidacije.

Pojašnjenja pojedinih slučajeva, kada je razdoblje utvrđivanja dobiti dio poslovne godine, dajemo u nastavku.

5.1. Trgovačka društva registrirana tijekom 2014. godine

Trgovačka društva registrirana u trgovačkom registru tijekom 2014. godine podnose prijavu poreza na dobit **za razdoblje od dana registracije do 31.12.2014. godine**. Iznimno, trgovačka društva

koja od registracije nisu obavljala poslovnu aktivnost, nisu imala promet preko žiro računa i nemaju evidentiranih poslovnih promjena u poslovnim knjigama nisu obvezni predati poreznu prijavu na način kako je pojašnjeno u točki 3.

5.2. Trgovačka društva u stečaju

Zakonom o porezu na dobit propisno je da su i društva u stečaju obveznici poreza na dobit. Kod trgovačkih društava kod kojih je pokrenut postupak stečaja tijekom 2014. godine predaju poreznu prijavu od 1.1.2014. do dana pokretanja postupka stečaja. Novo porezno razdoblje je od pokretanja postupka stečaja do 31.12.2014.

5.3. Trgovačka društva u likvidaciji

Kod trgovačkih društava kod kojih je otvoren postupak likvidacije tijekom 2014. godine predaju poreznu prijavu **od 1.1.2014. do dana otvaranja likvidacijskog postupka**.

Za trgovačka društva nad kojim se provodi likvidacija, propisano je **jedno razdoblje oporezivanja za cijeli postupak likvidacije**, neovisno o trajanju tog postupka. **Po završetku** likvidacije sastavlja se prijava poreza na dobit **za cijelo razdoblje likvidacije** neovisno kroz koje kalendarsko razdoblje i koliko poreznih razdoblja se proteže postupak likvidacije.

Ako je postupak likvidacije **završen u istoj kalendarskoj godini** u kojoj je i otvoren, porezni obveznik **predaje 2 prijave** poreza na dobit i to za razdoblje:

- 1) od 1.1.2014. do dana otvaranja postupka likvidacije, i
- 2) od dana otvaranja postupka likvidacije do dana završetka likvidacije.

5.4. Spajanje trgovačkih društava

Spajanje trgovačkih društava je postupak u kojem se dva ili više društava spajaju u novo trgovačko društvo. Spojena društva, bez provođenja postupka likvidacije, brišu se iz trgovačkog registra, a društvo nastalo spajanjem upisuje se kao novo trgovačko društvo. Prava i obveze spojenih poreznih obveznika iz porezno-pravnog odnosa preuzima novo društvo nastalo spajanjem.

Porezni obveznik koji je prestao s radom zbog postupka spajanja predaje poreznu prijavu **od 1.1.2014. do dana upisa spajanja u trgovački registar** i rješenja trgovačkog suda o upisu spajanja.

Novo trgovačko društvo nastalo spajanjem predaje poreznu prijavu od dana upisa spajanja u trgovački registar do 31.12.2014.

5.5. Pripajanje trgovačkih društava

Pripajanje je postupak u kojem se jedno ili više trgovačkih društava pripaja drugom trgovačkom društvu bez postupka likvidacije, prijenosom cijele imovine jednoga ili više društava (pripojenih društava) drugome društvu (društvu preuzimatelju). Prava i obveze pripojenih poreznih obveznika iz porezno-pravnog odnosa preuzima društvo preuzimatelj.

Porezni obveznik koji je prestao s radom zbog pripajanja, predaje poreznu prijavu za razdoblje od 1.1.2014. do dana upisa pripajanja u trgovački registar i rješenja trgovačkog suda o upisu pripajanja.

Porezni obveznik (društvo preuzimatelj) kojemu se pripaja jedno ili više trgovačkih društava NEMA obvezu sastavljanja porezne prijave sa datumom koji prethodi upisu pripajanja u trgovački registar, iz razloga što preuzimatelj kod pripajanja ne prekida poslovno i porezno razdoblje, nego nastavlja djelatnost s imovinom društva koja su mu se pripojila. Društvo preuzimatelj, po bilanci pripajanja, u financijskom računovodstvu preuzima bilančne stavke (što u poreznoj evidenciji znači preuzimanje salda a ne prometa).

Društva koja se pripajaju brišu se iz registra poreznih obveznika, a društvo preuzimatelj ostaje i dalje pod istim poreznim brojem.

5.6. Podjela trgovačkog društva

Kod podjele društva razlikujemo razdvajanje i odvajanje, pri čemu se u Uputi navodi sljedeće:

„Pri razdvajanju društvo nestaje, bez postupka likvidacije, prijenosom cjelokupne imovine i obveza na dva ili više novoosnovanih ili postojećih društava u skladu s propisima koji uređuju to područje. U slučaju razdvajanja, porezno razdoblje je razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do dana razdvajanja.

Ako pri postupku razdvajanja postoje društva preuzimatelji, za njih se porezno razdoblje ne mijenja. Takva društva, uz poreznu prijavu za cijelo razdoblje u kojemu se dogodila statusna promjena, dostavljaju nadležnoj ispostavi Poreznoj upravi upis promjene u trgovački registar i rješenje trgovačkog suda o upisu promjene, te bilance dijela društva koji se pripojio.

U slučaju razdvajanja s osnivanjem, porezno razdoblje za novo društvo je razdoblje koje se nastavlja od dana odvajanja s osnivanjem.

Pri odvajanju, društvo prenosi jednu ili više djelatnosti na jedno ili više društava koja se osnivaju ili na jedno ili više postojećih društava, u skladu s propisima koji uređuju to područje. Prijenosom djelatnosti se smatra prijenos cjelokupne imovine i obveza koje se pripisuju dijelu društva koje organizacijski čini zasebno poslovanje.

U slučajevima odvajanja društvo koje ostaje i društvo kojemu se prenosi dio djelatnosti toga društva, nastavljaju obavljati djelatnost kao postojeća društva, s jednim dijelom djelatnosti manje, odnosno jednim dijelom djelatnosti više. Takva društva, uz poreznu prijavu za cijelo razdoblje u kojemu se dogodilo odvajanje, dostavljaju nadležnoj ispostavi Porezne uprave upis promjene u trgovački registar i rješenje trgovačkog suda o upisu podjele, te bilance dijela djelatnosti koji se odvoje.

Prava i obveze podijeljenih poreznih obveznika iz porezno - pravnog odnosa preuzima pravni slijednik.“

6. Prelazak fizičkih osoba s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit

Fizičke osobe (obrtnici, slobodna zanimanja i dr.) koji su prešli (na vlastiti zahtjev ili po „sili zakona“) od 1.1.2014. god. s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit, obvezni su bili na dan 1.1.2014. god. sastaviti početnu bilancu, otvoriti i voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu.

Te fizičke osobe obvezne su kod izrade prijave poreza na dobit za 2014. god. računovodstvenu dobit **uvećati i umanjiti za iznose pojedinih pozicija iz početne bilance**. Porezna osnovica **uvećava** se u Obrascu PD na rednom broju 19. (Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice) za vrijednosti iz početne bilance iskazane na slijedećim pozicijama:

- 1) vrijednost zatečenih zaliha,
- 2) dani predujmovi za robu i usluge,
- 3) potraživanja od kupaca za robu i usluge,
- 4) potraživanja od kupaca za prodane predmete dugotrajne imovine iz popisa dugotrajne imovine,
- 5) aktivna vremenska razgraničenja,
- 6) zahtjevi za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza.

Porezna osnovica **umanjuje** se u Obrascu PD na rednom broju 32. (Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice) za vrijednosti iz početne bilance iskazane na slijedećim pozicijama:

- 1) obveze prema dobavljačima za robu i usluge,
- 2) obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge,
- 3) obveze za obračunate, a neisplaćene plaće,
- 4) pasivna vremenska razgraničenja,
- 5) dugoročna rezerviranja,
- 6) obveze za porez na promet i istovrsne poreze.

Porezni obveznik obvezno **dostavlja** u prilogu porezne prijave i **početnu bilancu** na dan 1.1.2014. god.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

Primjerice, početna bilanca na dan 1.1.2014. mogla bi izgledati ovako:

(u kunama i lipama)

R. BR.	OPIS POZICIJA	KONTO (početno stanje)	BRUTO	ISPRAVAK VRIJEDNOSTI	NETO
AKTIVA					
I. Dugotrajna imovina:					
1.	Dugotrajna materijalna imovina	020,021, 022; minus 029	731.600,00	209.922,00	521.678,00
II. Kratkotrajna imovina:					
2.	Potraživanja od kupaca	120	70.000,00	-	70.000,00
3.	Potraživanje za PDV sadržan u obvezama prema dobavljačima	160	12.000,00	-	12.000,00
4.	Dani predujmovi (materijal)	360	120.000,00	-	120.000,00
5.	Zalihe:				
	a) materijala	310	40.000,00	-	40.000,00
	b) trgovačke robe	663 minus 664, 669	62.508,20	16.770,61	45.737,59
6.	Novac na žiro računu	100	26.000,00	-	26.000,00
7.	Aktivna vremenska razgraničenja (unaprijed plaćeni troškovi)	190	8.399,71	-	8.399,71
UKUPNO AKTIVA:			1.070.507,91	226.692,61	843.815,30
PASIVA					
I. Kratkoročne obveze:					
8.	Obveze za primljene predujmove	230			80.000,00
9.	Obveze za plaće	270			25.450,00
10.	Obveze za PDV koji je sadržan u potraživanjima od kupaca	260			14.000,00
11.	Obveza za PDV	2609			10.000,00
12.	Obveze prema dobavljačima	220			60.000,00
13.	Pasivna vremenska razgraničenja (unaprijed naplaćeni prihodi)	291			4.000,00
Dugoročne obveze:					
14.	Obveze za dugoročne kredite	962			190.000,00
II. Kapital:					
15.	Kapital obrtnika*	916			460.365,30
UKUPNO PASIVA:					843.815,30

*Kapital obrtnika je razlika između vrijednosti ukupne imovine i ukupnih obveza, što u našem primjeru iznosi 460.365,30 kuna (843.815,30 – 190.000,00 – 192.539,43 kratkoročne obveze).

Više o prijelazu «dohodaša» u «dobitaše» pisali smo u RiPup-u br. 11/2011 u članku „Prijelaz obveznika poreza na dohodak na oporezivanje porezom na dobit“ te u članku „Prijelaz obveznika poreza na dohodak na porez na dobit“ koji je objavljen u RiPup-u br. 12/2014.

7. Popunjavanje Obrasca PD

Na prvoj strani u Obrazac PD upisuju se: podaci o poreznom obvezniku, ili naziv ime i prezime, osobni identifikacijski broj (OIB), adresa, broj računa, djelatnost, broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj), ime osoba odgovornih za sastavljanje prijave – poreznog obveznika / opunomoćenika / ovlaštenog poreznog savjetnika, porezno razdoblje, nadležna ispostava Porezne uprave, nadnevak i potpis osobe koja je prijavu primila.

I. Dobit / gubitak iz računa dobiti i gubitka

Redni broj 1: UKUPNI PRIHODI

Na ovom rednom broju iskazuju se **ukupni prihodi** (poslovni, financijski, udio u dobiti od pridruženih poduzetnika, izvanredni-ostali) iz Računa dobiti i gubitka.

Nekoliko napomena vezano uz prihode:

- prihod je povećanje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza, kada ti priljevi imaju za posljedicu povećanje kapitala, osim povećanja kapitala koje se odnosi na unose od strane sudionika u kapitalu;
- prihodi se priznaju u razdoblju u kojem je obavljena isporuka dobra ili usluge (načelo fakturirane realizacije), bez obzira kada će se naplatiti. Tako primjerice, roba koja je isporučena tijekom 2014. godine čini prihod te godine, bez obzira kada će stvarno biti naplaćena;
- primljeni predujmovi NE smatraju se prihodom već obvezom;

- ispostavljeni računi za usluge koji se odnose i na buduća porezna razdoblja potrebno je razgraničiti na prihod koji se odnosi na 2014. godinu i na buduća porezna razdoblja.

Primjer:

- Ispostavljen je račun za najam poslovnog prostora za 3 mjeseca i to za razdoblje XI.2014.-I.2015. na ukupan iznos 3.750,00 kn (od toga PDV 750,00 kn). Najam za studeni i prosinac 2014. iznosi (bez PDV-a) 2.000,00 kn, a za siječanj 2015. iznosi (bez PDV-a) 1.000,00 kn.
- Najam poslovnog prostora u iznosu 3.750,00 kn naplaćen je u 2014. god.

120 Potraživanje od kupaca		760 Prihodi od najma poslovnog prostora	
(1) 3.750,00	3.750,00 (2)		2.000,00 (1)
260 Obveza za PDV		291 Obračunati prihodi budućeg razdoblja	
	750,00 (1)		1.000,00 (1)
100 Žiro račun			
(2) 3.750,00			

Redni broj 2: UKUPNI RASHODI

Na ovom rednom broju iskazuju se **ukupni rashodi** (poslovni, financijski, udio u gubitku od pridruženih poduzetnika, izvanredni-ostali) iz Računa dobiti i gubitka.

Nekoliko napomena vezano uz rashode:

- rashodi su smanjenja ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja imovine ili stvaranja obveza što za posljedicu ima smanjenje kapitala, osim onog u svezi s raspodjelom sudionicima u kapitalu;
- dani predujmovi NE smatraju se rashodom već imovinom;
- kod evidentiranja usluga bitno je razgraničiti na koja se razdoblja odnose, ako nam je fakturirana usluga koja se odnosi se na dva ili više poreznih razdoblja.

Primjer:

- Dobiven je račun od osiguravajućeg društva za kasko osiguranje vozila (koje je u vlasništvu društva) na iznos 8.000,00 kn. Vozilo je kasko osigurano za razdoblje od 1.7.2014. do 30.6.2015., te se kao rashod 2014. godine evidentira 4.000,00 kn (osiguranje prvih 6 mjeseci).
- Plaćen je račun osiguravajućem društvu u 2014. godini u iznosu 8.000,00 kn.

220 Obveze prema dobavljačima		1903 Unaprijed plaćeni troškovi osiguranja	
(2) 8.000,00	8.000,00 (1)	(1) 4.000,00	
416 Troškovi osiguranja		100 Žiro račun	
(1) 4.000,00		S ^o X	8.000,00 (2)

Redni broj 3: DOBIT

Na ovom rednom broju iskazuje se dobit iz Računa dobiti i gubitka, što zapravo predstavlja razliku između rednog broja 1. i rednog broja 2., uz uvjet da je redni broj 1. veći od rednog broja 2.

Redni broj 4: GUBITAK

Na ovom rednom broju iskazuje se gubitak iz Računa dobiti i gubitka, što zapravo predstavlja razliku između rednog broja 2. i rednog broja 1., uz uvjet da je redni broj 2. veći od rednog broja 1.

II. Povećanje dobiti / smanjenje gubitka**Redni broj 5: Amortizacija iznad propisanog iznosa (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18., 19. Zakona)**

Na rednom broju 5 u PD obrascu upisuje se:

- iznos porezno nepriznate amortizacija za **osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz** čije je trošak nabave **iznad 400.000 kn**, i
- iznos porezno nepriznate amortizacije i pripadajućih troškova za **plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor** koje ima porezni obveznik, ako ne zadovolji propisane uvjete iz čl. 12. st. 16. Zakona.

1. Amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz čiji je trošak nabave iznad 400.000 kn

Sukladno čl. 12. st. 13. Zakona o porezu na dobit, amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz priznaje se do 400.000,00 kuna troška nabave po jednom sredstvu. Ako je trošak nabave iznad 400.000,00 kuna po jednom sredstvu, **porezna osnovica povećava se za iznos porezno nepriznate amortizacije (s pripadajućim PDV-om)** u poreznom razdoblju u kojemu se sredstvo amortizira. Porezna osnovica povećava se za trošak amortizacije samo za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz koja su nabavljena poslije 1.1.2005. Iznimno, ako trošak nabave premašuje 400.000,00 kuna, amortizacija iznad navedene svote porezno se priznaje samo ako sredstvo služi isključivo za registriranu djelatnost najma ili prijevoza.

2) Plovila, zrakoplovi, apartmani i kuće za odmor

Poreznom obvezniku koji u dugotrajnoj imovini ima evidentirana plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor, sukladno čl. 12. st. 16. Zakona, **ne priznaje se za 2014. godinu rashod amortizacija takve imovine i pripadajući troškovi** koji su nastali u svezi s korištenjem takve imovine, ako porezni obveznik **zadovolji jedan od sljedećih uvjeta:**

- nije registriran za djelatnost iznajmljivanja i prijevoza plovilima i zrakoplovima, odnosno za djelatnost iznajmljivanja apartmana i kuća za odmor,
- po osnovi korištenja plovila i zrakoplova ostvari u 2014. godini prihode manje 7% nabavne vrijednosti takve imovine,
- po osnovi korištenja apartmana i kuće za odmor ostvari u 2014. godini prihode manje od 5% nabavne vrijednosti takve imovine,
- po osnovi korištenja navedene imovine na temelju poslovnog najma ostvari prihode manje od troškova najma.

Iznimno, prihodi po osnovi korištenja navedene imovine mogu se utvrditi razmjerno broju mjeseci korištenja imovine, ako je tijekom 2014. ista nabavljena odnosno otuđena (čl. 22. st. 9. Pravilnika).

U **nabavnu vrijednost** imovine uključuju se **svi troškovi koji se izravno mogu pripisati** dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Plovilom se smatra brod ili brodicica (jahta) i čamac unutarnje plovidbe koje služi rasonodi, športu ili rekreaciji te najmu. Zrakoplovom se ne smatra zrakoplov koji služi za redoviti i izvanredni zračni prijevoz putnika.

Porezni obveznik koji ostvaruje prihode od **pružanja turističkih usluga** sukladno posebnim propisima kojima se uređuje pružanje usluga u turizmu na način da kombinacijom više turističkih usluga zaračunava jednu cjelovitu uslugu, a ne svaku uslugu pojedinačno, za priznavanje troškova amortizacije pojedinog sredstva odnosno

pojedine imovine i svih pripadajućih troškova koji su nastali u svezi korištenjem sredstva i imovine treba ispuniti uvjete iz čl. 12. st. 16. Zakona. Zbog utvrđivanja prihoda koji se mogu pripisati pojedinom sredstvu i imovini porezni obveznik treba osigurati vjerodostojne isprave o pruženoj kombinaciji usluga koja je uključivala korištenje sredstva i imovine, odnosno prema kalkulaciji cijene usluge utvrditi visinu prihoda koji se mogu pripisati sredstvu i imovini, te vjerodostojne isprave o rashodima koji su nastali temeljem korištenja sredstva i imovine u poslovne svrhe.

Porezni obveznik koji u dugotrajnoj imovini ima evidentirana plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor sukladno čl. 12. st. 16. Zakona obavezan je sastaviti pregled podataka za pojedino sredstvo odnosno imovinu koji osobito sadrži sljedeće podatke:

- vrsta sredstva odnosno imovine,
- nabavna vrijednost,
- ostvareni prihod po osnovi korištenja sredstva odnosno imovine za 2014. godinu,
- amortizacija,
- pripadajući troškovi koji su nastali u svezi s korištenjem sredstva odnosno imovine u poreznom razdoblju prema vrsti troška.

Pregled podataka o sredstvu odnosno imovini obavezno se prilaže uz prijavu poreza na dobit.

U nastavku dajemo primjer koji je naveden u ovogodišnjoj Uputi Porezne uprave te primjer mogućeg izgleda obrasca Pregled podataka o sredstvu odnosno imovini.

Primjer:

Porezni obveznik sa sjedištem u Zagrebu koji obavlja djelatnost ostale trgovine na veliko i djelatnost iznajmljivanja, u dugotrajnoj imovini ima evidentiran apartman nabavne vrijednosti 1.000.000,00 kuna na obali mora na području Zadarske županije, a koji služi za iznajmljivanje turistima. Tijekom poreznog razdoblja odnosno u 2014. ostvario je prihod temeljem korištenja apartmana u iznosu od 20.000,00 kuna, dok pripadajući troškovi temeljem korištenja apartmana u 2014. iznose 4.000,00 kuna.

U primjeru, porezni obveznik nije dosegao propisanu razinu prihoda temeljem korištenja apartmana u iznosu od 50.000,00 kuna (1.000.000 x 5%). Stoga, porezni obveznik mora uvećati poreznu osnovicu za troškova amortizacije koja iznosi 50.000,00 kuna te za pripadajuće troškove nastale temeljem korištenja apartmana u 2014. Godini u iznosu od 4.000,00 kuna, tj. obavezan je uvećati poreznu osnovicu za ukupan iznos od 54.000,00 kuna.

Telefon za savjete

01/ 48 36 046 / 01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

**Ponedjeljkom i četvrtkom od 11.00 do 15.30 h,
utorkom, srijedom i petkom od 8.30 do 13.00 h.**

Trgovac d.o.o.
Zagreb, Ilica 555
OIB: 46081282541

Porezna uprava: Zagreb
Ispostava: Centar

Sukladno čl. 22. st. 11. Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/12, 12/14 i 157/14) podnosimo sljedeći

PREGLED PODATAKA O SREDSTVU ODNOSNO IMOVINI ZA 2014. GODINU

Opis	Iznos
Vrsta sredstva odnosno imovine: APARTMAN Lokacija: Zadar, Duga ulica 55	
Nabavna vrijednost	1.000.000,00
Ostvareni prihod u 2014. godini	20.000,00
Godišnja amortizacija – 5%	50.000,00
Pripadajući troškovi u svezi korištenja imovine	4.000,00
Povećanje porezne osnovice	54.000,00
■ za nepriznate troškove amortizacije	50.000,00
■ za nepriznate troškove održavanja	4.000,00

U Zagrebu, dana 30.4.2015. god.

M.P.

Odgovorna osoba:

Redni broj 6: 70% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. 3. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se 70% troškova reprezentacije.

Pod reprezentacijom podrazumijevaju se sljedeći troškovi koji su omogućeni poslovnim partnerima: ugošćenja, darovi sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, troškovi odmora, športa, rekreacije i razonode, zakup automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor. Poslovnim partnerima smatraju se osobe s kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se takav odnos uspostaviti.

Primjer - Evidentiranje ulaznih računa za reprezentaciju:

- 1) 13.3.2014. dobiven je R-1 račun od ugostiteljskog objekta „Gurman“ d.o.o. za konzumaciju jela i pića u iznosu 1.000,00 kn (u cijeni uključen i PDV u iznosu 200,00 kn). Konzumacija jela i pića izvršena je u svrhu ugošćivanja poslovnih partnera. Za nastale troškove reprezentacije poduzetnik nema pravo odbiti PDV, te se iznos računa od 1.000,00 kn dijeli na dio koji je porezno priznat rashod od 300,00 kn i na dio koji nije porezno priznati rashod od 700,00 kn.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1	2	3	4
1) Račun za reprezentaciju (konzumacija jela i pića)			
Obveze prema dobavljačima	220		1.000,00
Reprezentacija – 30% porezno priznati troškovi	44301	300,00	
Reprezentacija – 70% porezno nepriznati troškovi	44302	700,00	

Kod prijave poreza na dobit, porezna osnovica za nastala troškove reprezentacije uvećava se za 70% troškova reprezentacije (konto 44302) što u našem primjeru iznosi 700,00 kn.

Redni broj 7: 30% troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se 30% troškova (s PDV-om) nastalih u svezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća.

ističemo...

Ako se po osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz utvrđuje plaća, bez obzira da li se utvrđuje u iznosu 1% nabavne vrijednosti, 20% od mjesečne rate za operativni leasing ili prema stvarnom opsegu korištenja, porezna osnovica se **NE uvećava za 30% troškova**, već su svi troškovi sredstva za osobni prijevoz u potpunosti porezno priznati rashodi te se ovaj redni broj u Obrascu PD ne popunjava.

Kod uvećanja dobiti za 30% troškova za osobni prijevoz polazi se od sljedećih troškova s pripadajućim PDV-om:

- 1) kod sredstava u **vlasništvu poreznog obveznika** (osobni automobil, plovilo, zrakoplov i sl.) od ukupnih troškova (troškovi za gorivo i ulje, troškovi održavanja i popravaka, troškovi registracije, amortizacije i drugi), osim troškova osiguranja, kamata, **naknada i pristojbi koje se obvezno prema posebnim propisima plaćaju pri registraciji sredstva za osobni prijevoz te** poreza na cestovna motorna vozila i porez na plovila koji su potpunosti porezno priznati rashodi,
- 2) kod sredstava u **financijskom leasingu** (osobni automobil, plovilo, zrakoplov i sl.) od ukupnih troškova (troškovi za gorivo i ulje, troškovi održavanja i popravaka, troškovi registracije, amortizacije i drugi), osim troškova osiguranja i kamata koji su u potpunosti porezno priznati rashodi,
- 3) kod korištenja **rent-a-car** usluga od isplaćene naknade uvećane za troškove goriva,
- 4) kod vozila u **najmu** od troška naknade po ugovoru, troška goriva, održavanja i svih drugih troškova koje po ugovoru o najmu snosi korisnik najma.

Prilikom popunjavanja ovog rednog broja u Obrascu PD potrebno je obratiti pozornost u kojem su razdoblju sredstva za osobni prijevoz nabavljena jer su moguće tri situacije:

- do 31.12.2009. – prilikom nabavke sredstva za osobni prijevoz PDV je u cijelosti iskorišten kao pretporez ali se na 30% mjesečnog iznosa amortizacije obračunava PDV (ako je poduzetnik mjesečni obveznik PDV-a);
- od 1.1.2010. do 29.2.2012. – prilikom nabavke sredstva za osobni prijevoz 70% PDV-a se priznalo kao pretporez, a 30% PDV-a koje poduzetnik nije mogao odbiti prilikom nabavke postao je dio troška nabave ali se evidentirao na zasebnom kontu u okviru dugotrajne materijalne imovine;
- od 1.3.2012. - prilikom nabavke sredstva za osobni prijevoz PDV-a se u cijelosti ne može odbiti kao pretporez te se za taj iznos PDV-a povećava trošak nabave.

Primjer:

U nastavku dajemo primjer obračuna amortizacije za tri osobna automobila koja su nabavljena u različitim razdobljima te prikazujemo utjecaj obračunate amortizacije na red. br. 7. Obrasca PD:

OBRACUN AMORTIZACIJE OSOBNIH AUTOMOBILA ZA 2014.

Razdoblje u kojem je nabavljen automobil	Opis	Osnovica za obračun amortizacije	Obračunata amortizacija po stopi 20% za 2014.	Porezno priznati trošak amortizacije -70%	Porezno nepriznati trošak amortizacije i PDV-a (povećanje osnovice u Obrascu PD)
Automobil nabavljen do 31.12.2009.	Trošak nabave	100.000,00	20.000,00	14.000,00	6.000,00
	PDV-a obračunat tijekom 2014. na 30% amortizacije*				1.480,00
Automobil nabavljen u razdoblju od 1.1.2010. do 29.2.2012.	Trošak nabave	100.000,00	20.000,00	14.000,00	6.000,00
	30% PDV-a koji se nije mogao odbiti**	6.900,00	1.380,00		1.380,00
Automobil nabavljen od 1.3.2012.	Trošak nabave*** (pretpostavimo da je automobil nabavljen i stavljen u uporabu tijekom lipnja 2014.)	100.000,00	10.000,00 (amortizacija za 6 mjeseci tj. 10%)	7.000,00	3.000,00
UKUPNO POVEĆANJE POREZNE OSNOVICE U OBRASCU PD NA RED. BR. 7.					17.860,00

* Prilikom nabave poduzetnik je u cijelosti koristio pretporez, ali je obavezan na 30% mjesečnog iznosa amortizacije obračunati PDV (ako je mjesečni obveznik PDV-a).

**Ovih 30% PDV-a koje poduzetnik nije mogao odbiti prilikom nabavke automobila je dio troška nabave ali se evidentira na zasebnom kontu u okviru dugotrajne materijalne imovine.

***U ovaj iznos troška nabave uključen je cjelokupni PDV jer se pri nabavi nije mogao odbiti.

Kao što je prije navedeno, kod prijave poreza na dobit, porezna osnovica uvećava se i za nastale razne troškove vezane uz osobni automobil tvrtke i druga sredstva za osobni prijevoz. To su primjerice troškovi za gorivo i ulje, troškovi održavanja i popravaka, troškovi registracije

i dr. Iznimno, poreznu osnovicu NIJE potrebno uvećati za troškove osiguranja (redovno i kasko), kamate, **naknade i pristojbe koje se obvezno prema posebnim propisima plaćaju pri registraciji sredstva za osobni prijevoz** te za porez na cestovna motorna vozila i porez na plovila.

Važno! Poreznu osnovicu NE treba uvećavati, na ovom rednom broju Obrascu PD-a, za troškove motornih vozila i drugih sredstava za osobni prijevoz u slučajevima slijedećih djelatnosti: taxi službe, auto škole, djelatnosti iznajmljivanja sredstava prijevoza, pomoć na cesti, djelatnosti izvođenja i/ili održavanja plinskih, vodovodnih i drugih instalacija, hitnih intervencija i druge slične djelatnosti. Ti su troškovi u potpunosti porezno priznati.

Redni broj 8: Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se i **inventurni manjkovi (zajedno s PDV-om) koji su porezno nepriznati**, tj. koji su iznad porezno dopuštenih iznosa. To su manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore (odnosno Hrvatske obrtničke komore) a za koje je donijeta odluka da se za nastale manjkove ne može teretiti odgovorna osoba.

Odluku da se ne može teretiti odgovorna osoba donosi upravni odbor, nadzorni odbor ili skupština trgovačkog društva, a zbog nepostojanja objektivne mogućnosti utvrđivanja osobne odgovornosti radnika, člana društva ili druge fizičke osobe.

Redni broj 9: Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)

Na ovome rednom broju upisat će se iznos rashoda utvrđenih u postupku nadzora s pripadajućim PDV-om, porezom na dohodak, prirezom, te obveznim doprinosima za koje se utvrdilo da su nastali u svezi skrivenih isplata dobiti, te izuzimanja dioničara, članova društva i fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, te s njima povezanim osobama.

Redni broj 10: Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona)

Sukladno čl. 27. Pravilnika o porezu na dobit, u troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja za koje se uvećava porezna osnovica ne spadaju porezi i druga davanja koja su predmetom prisilne naplate, nego troškovi nastali u svezi s prisilnom naplatom, kao što su troškovi čuvanja, pristojbe i slični troškovi postupka prisilne naplate.

Redni broj 11: Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)

U troškove kazni za koje se povećava porezna osnovica na ovom rednom broju spadaju sve kazne koje izriču mjerodavna upravna i sudska tijela.

Prema stajalištu Porezne uprave od 5. ožujka 2008. (Klasa: 410-01/07-01/1723, Ur.broj: 513-07-21-01/08-3): „**kazne što ih plaća društvo za prometne prekršaje što ih počinje radnici društva** obavljanjem poslova svoga radnog mjesta za to društvo, ne može se smatrati njihovima (izravnim ili neizravnim) priljevima kakvim im priteču na temelju rada iz radnog odnosa za to društvo, pa se prema tome radnicima ne utvrđuje i ne oporezuje dohodak od nesamalnog rada.

Budući, međutim, da čl. 7. st. 1. toč. 7. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., 177/04, 90/05 i 57/06) propisuje povećanje porezne

osnovice iz čl. 5. toga Zakona i za kazne što ih izriče nadležno tijelo, društvo je svotu plaćenih kazni za počinjene prometne prekršaje u poreznom razdoblju obvezno uvećati osnovicu poreza na dobit.“

Redni broj 12: Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)

Porezna osnovica povećava se na ovom rednom broju za iznos troškova zatezних kamata koje su proistekle iz odnosa s **povezanim osobama**. Povezane osobe jesu, prema čl. 13. st. 2. Zakona, osobe kod kojih jedna osoba sudjeluje izravno ili neizravno u upravi, nadzoru ili kapitalu druge osobe, ili iste osobe sudjeluju izravno ili neizravno u upravi, nadzoru ili kapitalu društva.

Prema Uputi, ako su zatezne kamate zaračunate po osnovi duga, na koje se plaća porez po odbitku, porezna osnovica povećava se za svotu umanjenu za plaćeni porez po odbitku.

Zatezne kamate između **nepovezanih osoba porezno su priznati rashod** i ne upisuju se na ovaj redni broj.

Redni broj 13: Povlastice i drugi oblici imovinske koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)

Na ovom rednom broju, prema Uputi, upisat će se iznos povećanja porezne osnovice za rashode nastalih po osnovu danih povlastica i drugih oblika imovinske koristi fizičkim ili pravnim osobama da nastane odnosno ne nastane određeni događaj odnosno da se određena radnja obavri, primjerice, bolje ili brže nego inače ili da se propusti obaviti. U navedene rashode uključuju se i pripadajući PDV, porez na dohodak, prirez, te obvezni doprinosi.

Redni broj 14: Rashodi darovanja iznad dopuštenih iznosa (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)

Darovanje (donaciju) karakterizira davanje dara, u novcu ili naravi (u dobru ili usluzi), primatelju i to bez ikakve naknade i protuusluge.

Darovanja u novcu ili naravi, sukladno čl. 7. st. 7. Zakona o porezu na dobit, porezno su priznati rashod ako su učinjena u tuzemstvu za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske, ekološke i druge općekorisne svrhe udrugama i drugim osobama koje navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, i to do najviše 2% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Pod drugim osobama, sukladno čl. 30. st. 3. Pravilnika o porezu na dobit, koje djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima i koje se mogu darovati za propisane namjene i u propisanim iznosima, smatraju se i tijela državne, lokalne i područne (regionalne) samouprave. Darovanja inozemnim primateljima nisu porezno priznata.

U porezno priznato darovanje (do 2% prihoda prethodne godine), sukladno čl. 7. st. 8. Zakona o porezu na dobit, spada i plaćanje troškova za zdravstvene potrebe fizičkih osoba (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala i dr.) koji nisu pokriveni osnovnim, dopunskim i privatnim zdravstvenim osiguranjem, odnosno plaćanje troškova koje snose same fizičke osobe, pod uvjetom da je plaćeno na žiro račun fizičke osobe (primatelja dara) ili zdravstvene ustanove. Ako se daruje u dobrima (lijek, ortopedsko ili drugo medicinsko pomagalo) darovatelj treba imati vjerodostojnu ispravu o predaji dara. Takvo darovanje, sukladno čl. 9. st. 2. t. 2.7. Zakona o porezu na dohodak, nije dohodak primatelja dara.

Darovanja koja nisu učinjena u skladu s propisanim svrhama ili su iznad 2% prihoda prethodne godine, nisu porezno priznata i unose se na redni broj 14. Obrascu PD.

Dakle, ako darovanje je učinjeno u svrhe propisane čl. 7. st. 7. Zakona o porezu na dobit, ali je veće od 2% prihoda prethodne godine, potrebno je na ovaj redni broj upisati samo iznos darovanja koji premašuje 2% prihoda. Iznimno, svota darovanja može biti i veća od 2% prihoda prethodne godine ako je dana prema odlukama nadležnih ministarstva o provedbi financiranja posebnih programa i akcija. Odlukama nadležnih ministarstava o provedbi financiranja posebnih programa i akcija smatraju se, prema čl. 30. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit, pojedini projekti ministarstava kao i suglasnost ministarstva pojedinim projektima koje poduzimaju zakonom predviđeni primatelji darovanja. Porezno se priznaje donacija za projekte koje financira lokalna samouprava u području športa, obrazovanja i drugih djelatnosti. Donacije inozemnim primateljima nisu porezno priznati rashod.

Troškovi darovanja porezno se priznaju i poreznom obvezniku koji iskazuje gubitak.

Pod prihodima ostvarenim u prethodnoj godini podrazumijevaju se **ukupni prihodi** iskazani u računu dobiti i gubitka za prethodnu godinu. Ako porezni obveznik nema podatak o prihodu prethodne godine jer mu je 2014. prva godina poslovanja, cjelokupni iznos darovanja upisuju se u ovaj redni broj kao povećanje porezne osnovice.

Primjer:

Društvo «X» je u 2013. ostvarilo, prema Računu dobiti i gubitka, sljedeće prihode:

Opis	Iznos (kn)
Prihodi iz osnovne djelatnosti	1.000.000 kn
Prihodi – financijski	800.000 kn
Izvanredni-ostali prihodi	200.000 kn
UKUPNI PRIHODI	2.000.000 kn
Najviše porezno priznati rashod po osnovu darovanja u 2014 godini: $2.000.000 \times 2\% = 40.000,00$ kn	

Pretpostavimo da je tijekom 2014. godine društvo «X» darovalo zdravstvenu ustanovu za kupnju medicinskog uređaja u iznosu 50.000,00 kn. U tom slučaju porezno je priznat trošak darovanja 40.000,00 kn, a preostali iznos darovanja od 10.000,00 kn nije porezno priznat (tj. za taj iznos uvećava se porezna osnovica na rednom broju 14. Obrasca PD).

Ako su troškovi darovanja veći od 2% prihoda iz prethodne godine preporuča se, zbog lakšeg poreznog praćenja, knjigovodstveno razdvojiti na posebna konta porezno priznati i porezno nepriznati trošak darovanja. Nepriznati trošak darovanja, kao što smo već prethodno naveli, upisuje se redni broj 14. Obrasca PD. U nastavku dajemo nekoliko primjera knjiženja darovanja.

Primjer – darovanje u novcu:

Trgovačko društvo je doznakom na žiro račun darovalo muzeju, za postav nove izložbe slika, 5.000,00 kn. Iznos dara je manji od 2% prihoda prethodne godine.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Darovanje muzeja u novcu			
Žiro račun	1000		5.000,00
Troškovi darovanja (donacije)	4600	5.000,00	

Primjer - darovanje u robi:

Trgovačko društvo darovalo je bolnicu u robi (bijeke kute) nabavne vrijednost 4.000,00 kuna. Iznos dara je manji od 2% prihoda prethodne godine.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Darovanje bolnici u robi			
Troškovi darovanja (donacije)	4600	4.880,00	
Prihodi od uporabe robe za ostale vlastite potrebe	7539		4.000,00
Obveza za PDV	2600		880,00
2) Razduženje zaliha za darovanu robu			
Nabavna vrijednost darovane robe	710	4.000,00	
Roba u skladištu	660		4.000,00

Primjer - darovanje u proizvodima:

Trgovačko društvo darovalo je u vlastitim proizvodima (u hrani) humanitarnu organizaciju. Cijena proizvodnje darovane hrane iznosi 30.000,00 kn. Prihodi prethodne godine iznosili su 1.000.000,00 kn, te je trošak darovanja u iznosu 20.000,00 kn (2% od prihoda) porezno priznat.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Darovanje humanitarne organizacije u vlastitim proizvodima			
Troškovi darovanja (donacije) – do 2% ukupnih prihoda	4600	20.000,00	
Troškovi darovanja (donacije) – iznad 2% ukupnih prihoda	4610	16.600,00	
Prihodi od uporabe proizvoda za ostale vlastite potrebe	7435		30.000,00
Obveza za PDV	2600		6.600,00
2) Razduženje zaliha za darovane vlastite proizvode			
Troškovi darovanih proizvoda	700	30.000,00	
Gotovi proizvodi u skladištu	630		30.000,00

Za navedeni primjer, na redni broj 14. Obrasca PD upisao bi se iznos od 16.600,00 kn.

Primjer - darovanje dugotrajne imovine:

Trgovačko društvo darovalo je školi računalo koje je evidentirano kao dugotrajna imovina: nabavna vrijednost 10.000,00 kn, akumulirana amortizacija 7.500,00 kn. Neto knjigovodstvena vrijednost računala je 2.500,00 kn što odgovara tržišnoj vrijednosti. Iznos dara je manji od 2% prihoda prethodne godine.

Knjiženje:

Opis	Konto	Duguje	Potražuje
1) Darovanje računala školi			
Računala	0215		10.000,00
Akumulirana amortizacija opreme	0219	7.500,00	
Obveza za PDV	2600		550,00
Troškovi darovanja (donacije)	4600	3.050,00	

Za darovanje potrebno je osigurati sljedeću dokumentaciju:

- za darovanje u novcu: izvod sa žiro računa ili blagajnička isplatica,
- za darovanje u naravi: otpremnica, dostavnica ili neka druga pisana isprava o obavljenoj primopredaji dara.

Kako bi darovanje, kao poslovni događaj, bilo što vjerodostojnije dokumentirano uputno je da darovatelj pribavi neke od sljedećih do-

kumenata: pismeni zahtjev (molba) za donaciju, odluku o darovanju (donaciji) ili ugovor o darovanju (donaciji).

Bitno je istaknuti da se **spozorstvo NE smatra darovanjem. Naime, spozorstvo je davanje u novcu ili naravi (dobra ili usluge) pravnoj ili fizičkoj osobi uz određenu promidžbenu (reklamnu) protuuslugu.** Troškovi spozorstva knjiže se (kod spozora) kao trošak promidžbe i u potpunosti su porezno priznati.

Redni broj 15: Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)

Sukladno čl. 8. Zakona o porezu na dobit i čl. 32. Pravilnika o porezu na dobit, na ovom rednom broju iskazuju se kamate na zajmove koji su primljeni od dioničara odnosno člana društva koji **drži najmanje 25% dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkih prava u poreznom obvezniku, ako bilo kada u poreznom razdoblju ti zajmovi premaše četverostruku svotu udjela toga dioničara odnosno člana društva u kapitalu ili glasačkom pravu**, utvrđenu u odnosu na svotu i razdoblje trajanja zajmova u poreznom razdoblju. Zajmovima dioničara, odnosno člana društva smatraju se i zajmovi trećih osoba za koje jamči dioničar odnosno član društva **te zajmovi od povezanih osoba.**

ističemo...

Kamate na zajmove koje su primljeni od dioničara odnosno člana društva NE iskazuju se na ovome rednom broju ako:

- se na kamate plaća porez na dohodak od kapitala,
- kamate zaračunava tuzemni obveznik poreza na dobit,
- kamate zaračunava banka ili druga financijska organizacija.

Dakle, na ovome rednom broju u pravilu će se iskazati kamate na zajmove koje daju dioničari odnosno članovi društva koji su nerezidenti – inozemni poduzetnici (koji nisu fizičke osobe).

Za izračun udjela člana društva u kapitalu, uzima se stanje kapitala (upisanog i umanjenog za neuplaćeni dio, pričuvu i zadržane dobiti), na zadnji dan u mjesecu u kojemu se zajam počeo koristiti. Udio udjela člana društva i stanje kapitala utvrđuje se svaki zadnji dan u mjesecu za razdoblje korištenje zajma.

U Uputi od ove godine navodi se da prema mišljenju Središnjeg ureda Porezne uprave Klasa: 410-01/06-01/388, Ur.broj: 513-07-21-01/03-2 od 19. travnja 2006. godine, porezno se ne priznaju kamate na svotu koja premašuje četverostruku svotu udjela dioničara odnosno člana društva u kapitalu ili glasačkom pravu, a koji drži najmanje 25% dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkom pravu u društvu. **Dakle, porezno se ne priznaju kamate na zajam iznad propisanog limita**, te za iste treba povećati poreznu osnovicu.

Ako se odnos udjela člana društva u kapitalu promjeni tijekom korištenja zajma, za porezno priznavanje odnosno nepriznavanje obračunane kamate računa se za razdoblje u kojemu je odnos udjela i kapitala promijenjen.

Primjer:

Inozemni poduzetnik «X» ima 50% udjela u društvu «Y» d.o.o. Inozemni poduzetnik «X» odobrio je društvu «Y» d.o.o. zajam 1.12.2014. u iznosu 300.000,00 kn uz kamatu 4% godišnje. **Obračunata kamata za mjesec prosinac 2014. iznosi 1.000,00 kn.**

Stanje kapitala društva «Y» d.o.o. na zadnji dan u mjesecu je sljedeći:

upisani kapital (umanjen za neuplaćeni dio)	60.000,00
+ pričuve	20.000,00
+ zadržana dobit	15.000,00
Ukupno stanje kapitala	95.000,00

Četverostruka svota udjela koju ima inozemni poduzetnik «X» u društvu «Y» d.o.o. = 95.000,00 x 50% x 4 = 190.000,00

Zajam 300.00,00 > Četverostruki udjel u kapitalu 190.000,00

Da bi izračunali iznos porezno nepriznatih kamata, prvo moramo odrediti u kojem su postotku kamate porezno nepriznate i to na sljedeći način:

Četverostruki udjel u kapitalu (porezno priznate kamate)	190.000 kn	63,33%
+ Razlika između ukupnog zajma i četverostrukog udjela (porezno nepriznate kamate)	110.000 kn	36,67%
= Ukupno zajam	300.000 kn	100,00%

Kao što je vidljivo, kamate u našem primjeru nisu porezno priznate 36,67% od ukupnog obračunatih kamata, što iznosi 366,70 kn (1.000,00 kn x 36,67%).

U našem primjeru, u redni broj 15. Obrasca PD upisuje se kamata u iznosu 366,70 kn.

Napomena: da je zajam korišten kroz više mjeseci tijekom godine (a ne samo u mjesecu prosincu), pod pretpostavkom da se tijekom godine nije mijenjalo ukupno stanje kapitala i postotak udjela kojeg ima inozemni poduzetnik «X» u kapitalu društvu «Y», ukupno porezno nepriznate kamate tijekom godine za korištenje zajma uključile bi se u redni broj 15. Obrasca PD.

Prema Uputi, ako se na kamate plaća porez po odbitku, porezna osnovica povećava se za svotu **umanjenu za plaćeni porez po odbitku**. Ovo pojašnjenje je dano u Uputi uz redni broj 16. Obrasca PD (Kamate između povezanih osoba prema čl. 14. Zakona) za koje smatramo da se može primijeniti i na ovome rednom broju.

Redni broj 16: Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)

Na ovome rednom broju upisuje se iznos kamata koje nisu porezno priznate prema čl. 14. Zakona o porezu na dobit i čl. 37. Pravilnika o porezu na dobit. Prema Uputi, to su kamate na dane zajmove koje nastale u poslovnim odnosima **samo između slijedećih povezanih osoba:**

- tuzemnog ovisnog društva i inozemnog matičnog društva,
- tuzemnog matičnog društva i inozemnog ovisnog društva,
- tuzemne poslovne jedinice inozemnog poduzetnika i društva osnivača.

Visinu «priznate» kamatne stope između prije navedenih povezanih osoba određuje i objavljuje ministar financija, prije početka poreznog razdoblja u kojem će se koristiti. Ako ministar financija prije početka poreznog razdoblja u kojem se primjenjuje kamata ne odredi i ne objavi visinu kamate (što je slučaj s 2014. godinom), u tom razdoblju primjenjuje se eskontna stopa koju objavljuje Hrvatska narodna banka. Sukladno Odluci o diskontnoj (eskontnoj) stopi Hrvatske narodne banke, **eskontna stopa** za 2014. iznosila je **7%**.

Moguće su dvije situacije zbog kojih se popunjava ovaj redni broj, i to:

- ako je porezni obveznik (tuzemno društvo) obračunao i evidentirao u prihode kamate na dane zajmove povezanoj inozemnoj osobi po stopi manjoj od 7% godišnje, obvezan je za **razliku između manje obračunate kamate i kamate od 7% godišnje** povećati poreznu osnovicu na način da se taj iznos upiše u redni broj 16. Obrasca PD,
- ako je poreznom obvezniku (tuzemnom društvu) na primljeni zajam inozemna povezana osoba zaračunala kamate po stopi većoj od 7% godišnje, a što je porezni obveznik evidentirao kao rashod, **razlika između više obračunate kamate i kamate od 7% godišnje** upisuje se u redni broj 16. Obrasca PD kao povećanje porezne osnovice. Ako se na kamate plaća porez po odbitku, porezna osnovica povećava se za svotu **umanjenu za plaćeni porez po odbitku**.

U Uputi se nadalje navodi da odredbe o priznavanju kamata na dane zajmove između povezanih osoba, sukladno članku 14. Zakona i članku 37. Pravilnika, **odnose se i na povezane osobe koje su rezidenti** ako jedna od povezanih osoba ima **повлаштени porezni status**, odnosno plaća porez na dobit po stopama koje su niže od propisane stope ili je oslobođena od plaćanja poreza na dobit, ili ima u poreznom razdoblju pravo na prijenos poreznog gubitka iz prethodnih poreznih razdoblja. Dakle, u slučajevima kada postoji mogućnost prelijevanja dobiti između rezidenata primjenjuju se navedene odredbe.

ističemo...

Odredbe članka 14. Zakona i članka 37. Pravilnika NE primjenjuju se na pravne osobe rezidente kada ne dolazi do prelijevanja dobiti odnosno kada **JEDNA OD POVEZANIH OSOBA KOJE SU REZIDENTI NEMA POVLAŠTENI POREZNI STATUS**.

Na rezidente se primjenjuju odredbe koje propisuju da se kod kamata na primljene zajmove kod povezanih osoba priznaju obračunate kamate najviše do visine kamatne stope koja bi se ostvarila između nepovezanih osoba u trenutku odobrenja zajma (tržišne kamate).

Redni broj 17: Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se iznos vrijednosnog usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubici), ako je iskazan u rashodima, jer nije porezno priznat. Porezno se priznaju samo realizirani gubici.

Nerealiziranim gubitkom smatra se usklađenje vrijednosti ispod troška stjecanja.

Kod stečajnog postupka, vrijednosno usklađenje troška stjecanja smatra se realiziranim gubitkom tek po okončanju stečajnog postupka.

Gubici od prodaje vlastitih dionica i udjela porezno se ne priznaju.

Primjer:

- Tijekom godine kupljeno je 100 dionica društva «XY» po cijeni 50,00 kn po dionici, što iznosi ukupno 5.000,00 kn.
- Dobiven je račun za brokersku proviziju za kupnju dionica u iznosu 100,00 kn.
- Plaćen je račun za brokersku proviziju u iznosu 100,00 kn.
- Tržišna cijena (fer vrijednost) na 31.12. za dionice društva «XY» je 40 kn po dionici.

Trošak vrijednosnog usklađenja = (100 dionica x 50,00 kn + 100,00 kn brokerska provizija) – (100 dionica x 40,00 kn) = 5.100 – 4.000 = 1.100,00 kn.

041 Sudjelujući interesi (participacije)	
(1) 5.000,00	
(2) 100,00	

100 Žiro račun	
S ^o X	5.000,00 (1)
	100,00 (3)

220 Obveze prema dobavljačima	
(3) 100,00	100,00 (2)

049 Vrijednosno usklađenje dugotrajne financijske imovine	
	1.100,00 (4)

726 Vrijednosno usklađenje financijske imovine	
(4) 1.100,00	

U ovom primjeru u Obrazac PD pod rednim brojem 17. upisuje se iznos od 1.100,00 kn.

Napomena: ako se dionice ili udjeli kupuju s namjerom da se prodaju u roku do godinu dana, tada se evidentiraju u okviru kratkotrajne financije imovine na kontu 115 (umjesto na kontu 041).

Redni broj 18: Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6.)

Ako porezni obveznik amortizira dugotrajnu imovinu po stopama i metodama različitim od onih propisanih čl. 12. Zakona o porezu na dobit, a ukupno utvrđeni iznos amortizacije za porezno razdoblje je veći od iznosa koji bi se dobio primjenom ubrzanih stopa amortizacije (prema čl. 12. st. 5. i 6. Zakona o porezu na dobit), razlika se upisuje u na ovaj redni broj.

Ubrzane stope amortizacije prema čl. 12. st. 5. i 6. Zakon o porezu na dobit su slijedeće:

R. Br.	GRUPA DUGOTRAJNE IMOVINE	UBRZANI OTPIS	
		Vijek trajanja (god)	Godišnja amortizacijska stopa (%)
1.	Građevinski objekti i brodovi veći od 1000 BRT	10	10%
2.	Osobni automobili, osnovno stado	2,5	40%
3.	Oprema, mehanizacija, vozila (osim osobnih automobila), nematerijalna imovina	2	50%
4.	Računala, računalna oprema i programi, mobilni telefoni, oprema za računalne mreže	1	100%
5.	Ostala nespomenuta imovina	5	20%

Ako porezni obveznik u poslovnim knjigama iskazuje vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji, u porezno priznate rashode poreznog razdoblja može se uključiti samo iznos koji bi bio utvrđen primjenom godišnjih „redovnih“ amortizacijskih stopa iz čl. 12. st. 5. Zakona o porezu na dobit. Razlika između iznosa utvrđenog vrijednosnim usklađenjem dugotrajne imovine i iznosa utvrđenog primjenom propisanih „redovnih“ amortizacijskih stopa nije porezno priznati rashod. U tom slučaju porezni obveznik uz prijavu poreza na dobit dostavlja posebnu evidenciju o iznosima porezno priznatih rashoda amortizacije dugotrajne imovine te iznose vrijednosnog usklađenja, od početka korištenja određene dugotrajne imovine.

Iznimno, porezna osnovica ne povećava se za iznos iskazanog gubitka od vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine u slučaju nastanka izvanrednog oštećenja na temelju vjerodostojne dokumentacije (čl. 22. st. 1. Pravilnika o porezu na dobit).

Porezno priznatim rashodom poreznog razdoblja smatra se i iznos razlike između ostvarenih bespovratnih novčanih sredstava isplaće-

nih iz fondova Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske za provedbu mjere trajne obustave ribolovne aktivnosti uz uništenje plovila i neamortiziranog troška nabave uništenog plovila (čl. 12. st. 23. Zakona o porezu na dobit).

Redni broj 19: Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)

Fizičke osobe (obrtnici, slobodna zanimanja i dr.) koji su prešli od 1.1.2014. god. s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit, obvezni su bili na dan 1.1.2014. god. sastaviti početnu bilancu, otvoriti i voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu. Te fizičke osobe obvezne su uvećati poreznu osnovicu na ovom rednom broju za vrijednosti iz početne bilance iskazane na slijedećim pozicijama:

- 1) vrijednost zatečenih zaliha,
- 2) dani predumovi za robu i usluge,
- 3) potraživanja od kupaca za robu i usluge,
- 4) potraživanja od kupaca za prodane predmete dugotrajne imovine iz popisa dugotrajne imovine,
- 5) aktivna vremenska razgraničenja,
- 6) zahtjevi za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza.

Primjer početne bilance prikazali smo na početku ovog članka pod točkom 6. Na temelju podataka iz tog primjera, prikazujemo kako se izračunava iznos za koji se treba uvećati porezna osnovica na rednom broju 19. Obrasca PD:

1.	Vrijednost zatečenih zaliha (40.000,00+45.737,59)	85.737,59
2.	Dani predumovi za robu i usluge	120.000,00
3.	Potraživanja od kupaca za robu i usluge (70.000,00 – 14.000,00)	56.000,00
4.	Potraživanja od kupaca za prodane predmete dugotrajne imovine iz Popisa dugotrajne imovine	0,00
5.	Aktivna vremenska razgraničenja	8.399,71
6.	Zahtjevi za povrat poreza na promet i istovrsnih poreza	0,00
	Uvećanje dobiti	270.137,30

U ovom primjeru u Obrazac PD pod rednim brojem 19. upisuje se iznos od 270.137,30 kn.

Redni broj 20: Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)

Rashodi po osnovi ispravka vrijednosti (vrijednosnog usklađenja) potraživanja od kupaca za isporučena dobra i obavljene usluge, porezno su priznati ako je od dospjeća potraživanja do kraja poreznog razdoblja proteklo više od **60 dana**, a ista nisu naplaćena do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave. To znači da **će u poreznoj prijavi za 2014. god. ispravak potraživanja od kupaca biti porezno priznati rashod za ona potraživanja koja su dospjela do 1. studenog 2014. god., a nisu naplaćena 15 dana prije predaje porezne prijave**. Također, ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca koja se odnose na prethodne godine porezno su **priznati rashodi ako u 2014. godini nije nastupila zastara**. Potraživanja za isporučenu robu i usluge zastarijevaju, u najvećem broju slučajeva, za 3 godine¹.

- 1 **Potraživanja** iz ugovora o prometu **roba i usluga**, sukladno čl. 228. Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05 - u nastavku teksta: ZOO), te potraživanja naknade za izdatke učinjene u vezi s tim ugovorima **zastarijevaju za 3 godine**. Potraživanja za **zakupnine i najamnine**, prema čl. 229. ZOO-a, bilo da je određeno da se plaća povremeno, bilo u jednom ukupnom iznosu, **zastarijevaju za 3 godine**. Potraživanja povremenih davanja koja dospijevaju godišnje ili u kraćim određenim vremenskim razmacima (povremena potraživanja), pa

Iznos tako vrijednosno usklađenih potraživanja u narednim poreznim razdobljima morat će povećati osnovicu poreza na dobit, ako do trenutka nastupa zastare navedena potraživanja ne budu utužena².

Osim prije navedenih rashoda po osnovu ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, porezno priznatim rashodima smatraju se i ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca:

- ako su **utužena³ prije zastare** ili zbog kojih se **vodi ovršni postupak**,
- ako su prijavljena u stečajni postupak,
- za koje je postignuta nagodba s dužnikom (koji nije fizička osoba ili povezana osoba) u postupku sanacije (koja se provodi prema odlukama vjerovnika ili državnih tijela),
- evidentirani temeljem pravorijeka donesenog u zakonski utvrđenom arbitražnom postupku i nagodbe u zakonski utvrđenom postupku mirenja.

Iznimno, porezno se priznaje otpis potraživanja **od nepovezanih osoba, koja su zastarjela** i koja u svakom pojedinom poreznom razdoblju ne prelaze 5.000,00 kuna po pojedinom dužniku koji nije fizička osoba. Iznos od 5.000,00 kuna godišnje može se otpisati po pojedinom dužniku koji nije fizička osoba⁴ u slučaju kada **pojedinačno zastarjelo potraživanje (pojedini račun ili druga isprava koja ima značenje računa), ne glasi na iznos veći od 5.000,00 kuna**. Ako su zastarjela potraživanja na temelju **više računa koji glase na manji iznos od 5.000,00 kuna** po pojedinom dužniku, porezno se priznaje otpis **ukupno najviše do 5.000,00 kuna**. Dakle, ako se otpiše zastarjelo potraživanje na temelju računa koji glasi na iznos veći od 5.000,00 kn, rashodi po osnovu takvog otpisa u potpunosti su porezno nepriznati⁵.

Rashodi po osnovi ispravaka potraživanja od kupaca za koje je nastupila zastara (a nisu utužena ili nije poduzeta druga radnja za naplatu duga navedena u čl. 9. st. 3. Zakona o porezu na dobit⁶) ili potraživanje je dospjelo iza 1. studenog 2014. porezno su nepriznati rashodi te se upisuje u Obrazac PD na redni broj 20.

bilo da se radi o sporednim povremenim potraživanjima, kao što je potraživanje **kamata**, sukladno čl. 226. ZOO-a, **zastarijevaju za 3 godine** od dospelosti svakog pojedinog davanja.

- 2 Ili ne budu poduzete druge radnje za osiguranje naplate duga koje su navedene u čl. 9. st. 3. Zakona o porezu na dobit (za potraživanja se vodi ovršni postupak, potraživanja su prijavljena u stečajni postupak, za potraživanja je postignuta nagodba s dužnikom u postupku sanacije, ispravak potraživanja je evidentiran temeljem pravorijeka donesenog u zakonski utvrđenom arbitražnom postupku i nagodbe u zakonski utvrđenom postupku mirenja).
- 3 Prema Uputi, rok za podnošenje tužbe nije propisan, što znači da se priznaje tužba podnesena do dana podnošenja porezne prijave, odnosno da roka zastare ako je taj rok prije dana podnošenja porezne prijave.
- 4 Prema Uputi, u fizičke osobe spadaju i obrtnici i ostali nositelji samostalnih djelatnosti. Iznimno, ako je fizička osoba obveznik poreza na dobit, a to je bila i u vrijeme nastanka potraživanja, tada je u pravu otpisa izjednačena s pravnom osobom.
- 5 Prema Uputi, ako porezni obveznik ima evidentirana zastarjela potraživanja koja u pojedinom poreznom razdoblju prelaze svotu od 5.000,00 kuna, porezno se NE priznaje djelomični otpis po računima koji su pojedinačno veći od te svote.
- 6 Za potraživanja se vodi ovršni postupak, potraživanja su prijavljena u stečajni postupak, za potraživanja je postignuta nagodba s dužnikom u postupku sanacije, ispravak potraživanja je evidentiran temeljem pravorijeka donesenog u zakonski utvrđenom arbitražnom postupku i nagodbe u zakonski utvrđenom postupku mirenja.

ističemo...

Vrijednosna usklađenja po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja porezno su priznati rashod u iznosu otpisa potraživanja prema predstečajnoj nagodbi odobrenoj u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi.⁷

ističemo...

Važno je na napomenuti da je za 2013. godinu bio porezno priznat otpis zastarjelih potraživanja od **nepovezanih fizičkih osoba u iznosu do 2.000,00 kuna** po pojedinoj osobi. Međutim ovo je vrijedilo samo za prijavu poreza na dobit za 2013. godinu te **NE vrijedi za prijavu poreza na dobit za 2014. godinu!**⁸

Primjeri – porezni i računovodstveni tretman vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca:

- 1) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «A» d.o.o. u iznosu 10.000,00 kn. Potraživanje je dospjelo u svibnju 2014. god., a nije naplaćeno do dana podnošenja porezne prijave.
- 2) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «B» d.d. u iznosu 14.000,00 kn. Dospijeće potraživanja je u prosincu 2014. god.
- 3) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «C» d.o.o. u iznosu 7.000,00 kn za koje je tijekom 2014. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.
- 4) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «D» d.d. u iznosu 30.000,00 kn za koje je tijekom 2014. nastupila zastara. Navedeno potraživanje tijekom 2014. godine je utuženo prije nastupa zastare.
- 5) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «E» d.o.o. u iznosu 4.500,00 kn za koje je tijekom 2014. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.
- 6) Vrijednosno je usklađeno potraživanje od kupaca «F» koji je obrtnik («dohodaš») u iznosu 4.000,00 kn za koje je tijekom 2014. nastupila zastara. Potraživanje nije utuženo.
- 7) Vrijednosno su usklađena potraživanja od kupaca «G» d.d. i to po osnovu dva računa, a svaki račun glasi na 2.300,00 kn. Za navedena potraživanja nastupila je zastara tijekom 2014. godine. Potraživanja nisu utužena.
- 8) Potraživanje od kupca «H» d.o.o. u iznosu 6.000,00 kn bilo je vrijednosno usklađeno u 2013. godini. U toj godini nije bila nastupila zastara za to potraživanje pa je vrijednosno usklađenje tog potraživanja bilo porezno priznati rashod. U 2014. godini nastupila je zastara za navedeno potraživanje te je isknjiženo iz evidencije. Potraživanje nije utuženo.
- 9) Potraživanje od kupca «I» d.o.o. u iznosu 4.800,00 kn bilo je vrijednosno usklađeno u 2013. godini. U toj godini nije bila nastupila zastara za to potraživanje pa je vrijednosno usklađenje tog potraživanja bilo porezno priznati rashod. U 2014. godini nastupila je zastara za navedeno potraživanje te je isknjiženo iz evidencije. Potraživanje nije utuženo.

120 Potraživanje od kupaca		129 Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	
S ^o 84.900,00	6.000,00 (8) 4.800,00 (9)	(8) 6.000,00 (9) 4.800,00	10.800,00 S ^o 10.000,00 (1) 14.000,00 (2) 7.000,00 (3) 30.000,00 (4) 4.500,00 (5) 4.000,00 (6) 2.300,00 (7a) 2.300,00 (7b)

736 Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	
(1) 10.000,00	
(2) 14.000,00	
(3) 7.000,00	
(4) 30.000,00	
(5) 4.500,00	
(6) 4.000,00	
(7a) 2.300,00	
(7b) 2.300,00	

⁷ Navedeno proizlazi iz čl. 85. st. 4. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Nar. nov., br. 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13).

⁸ Navedeno proizlazi iz čl. 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 148/13).

Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca ima sljedeći porezni tretman:

R. br.	Kupac	Iznos otpisanog potraživanja u kn	Porezno priznati rashod	Iznos se upisuje u obrazac PD na red. br. 20.	Objašnjenje
1)	«A» d.o.o.	10.000,00	DA	NE	Za potraživanje nije nastupala zastara, a dospijeće računa je prije 1. studenog 2014.
2)	«B» d.d.	14.000,00	NE	DA	Dospijeće računa je poslije 1. studenog 2014.
3)	«C» d.o.o.	7.000,00	NE	DA	Za potraživanje je nastupila zastara, a nije utuženo
4)	«D» d.d.	30.000,00	DA	NE	Potraživanje je utuženo prije zastare
5)	«E» d.o.o.	4.500,00	DA	NE	Iako je potraživanje zastarjelo (a nije utuženo), porezno je priznati rashod jer je iznos računa manji od 5.000,00 kn
6)	«F» (obrtnik «dohodaš»)	4.000,00	NE	DA	Iako je iznos računa manji od 5.000,00 kn, otpisano zastarjelo potraživanje nije porezno priznato jer se radi o obrtniku
7)	«G» d.d.	4.600,00 (2.300,00+2.300,00)	DA	NE	Iako su potraživanja zastarjela (a nisu utužena), porezno su priznati rashod jer je ukupni iznos dva računa manji od 5.000,00 kn
8)	«H» d.o.o.	6.000,00	NE	DA	Za otpisano potraživanje, koje je 2013. godine bilo porezno priznati rashod, potrebno je u 2014. godini povećati poreznu osnovicu jer je navedeno potraživanje zastarjelo, nije utuženo, a iznos računa je veći od 5.000,00 kn
9)	«I» d.o.o.	4.800,00	DA	NE	Za otpisano potraživanje koje je 2013. godine bilo porezno priznati rashod NIJE potrebno u 2014. godini povećati poreznu osnovicu jer je iznos računa manji od 5.000,00 kn bez obzira što je potraživanje zastarjelo i nije utuženo

U našem primjeru, u Obrazac PD na rednom broju 20. upisuje se vrijednosno usklađenje potraživanja kupaca u iznos od 31.000,00 kn (14.000,00 + 7.000,00 + 4.000,00 + 6.000,00) budući da taj iznos nije porezno priznat.

Knjiženje naknadno naplaćenih vrijednosno usklađenih potraživanja prikazano je u okviru rednog broja 29. Obrasca PD.

ističemo...

Sukladno HSFI 11 toč. 38., potraživanje se mora prestati priznavati u bilanci kada je nastupila zastara!

Više o potraživanjima možete vidjeti u RiPup-u br. 9/2008 u članku „Potraživanja - primjena HSFI 11 i poreznih propisa“.

U porezno priznate rashode kreditne institucije uključuje se iznos otpisa potraživanja od nepovezane fizičke osobe, u skladu s kriterijima i postupcima kreditne institucije, po osnovi odobrenih stambenih kredita, te dospjele kamate iskazane u prihodima do trenutka otpisa ako je utvrđeno da je otpis proveden radi olakšanja otplate kredita korisnicima kojima iznos mjesečne otplatne rate ugrožava osnovne životne potrebe, odnosno kako bi se spriječilo provođenje ovrhe od strane kreditne institucije nad jedinom stambenom nekretninom u kojoj korisnik kredita ima prijavljeno prebivalište i u kojoj trajno boravi. Kreditna institucija može primijeniti odredbe o priznavanju otpisa potraživanja i iz drugih ekonomskih, odnosno gospodarskih i socijalno opravdanih razloga, u skladu s kriterijima i postupcima kreditne institucije, pod uvjetom da ih primijeni na isti način na sve korisnike stambenih kredita.

Kreditne institucije u porezno priznate rashode uključuje se iznos otpisa potraživanja od nepovezane osobe, u skladu s kriterijima i postupcima kreditne institucije, po osnovi odobrenih poduzetničkih kredita, te dospjele kamate iskazane u prihodima do trenutka otpisa ako je utvrđeno da obveze po odobrenim kreditima bitno ugrožavaju razvoj investicijskih projekata ili bitno ugrožavaju nastavak poduzetničke aktivnosti, odnosno dovode do prestanka obavljanja djelatnosti.

Kreditna institucija koja je u skladu s usvojenim kriterijima i postupcima izvršila otpis potraživanja prema čl. 9. st. 5., 6. i 7. Zakona o porezu na dobit, dužna je, ovisno o utvrđenim ciljevima otpisa (gospodarsko socijalnim i drugim ciljevima u skladu s Zakonom) osigurati podatke bitne za donošenje odluke o otpisu i za utvrđivanje činjenica bitnih za oporezivanje. Naveden podaci propisani su čl. 33. st. 6. Pravilnika o porezu na dobit.

Redni broj 21: Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se vrijednosna usklađenja zaliha koja nisu porezno priznata. Sukladno čl. 34. Pravilnika o porezu na dobit, vrijednosna usklađenja zaliha **priznaju se kao porezni rashod u onom razdoblju u kojem su zalihe utrošene, prodane, na drugi način otuđene ili uništene**, a ne u onome razdoblju kada je provedeno vrijednosno usklađenje.

Primjerice, zaliha trgovačke robe koja je vrijednosno usklađena na nižu vrijednost od nabavne, te je ste osnove ostvaren gubitak od vrijednosnog usklađenja, rashod od vrijednosnog usklađenja priznaje se u onom razdoblju kada je ta zaliha prodana (ili na drugi način otuđena ili uništena).

Dakle, ako zaliha, koja je vrijednosno usklađena na nižu vrijednost od nabavne, tijekom 2014. godine nije u toj godini i prodana (ili na drugi način otuđena ili uništena), iznos tog vrijednosnog usklađenja neprodane zalihe iskazuje se u Obrascu PD na rednom broju 21.

Primjer:

- *Pretpostavimo da je 29. prosinca 2014. god. vrijednost zaliha robe u veleprodaji, koja se vode po nabavnoj vrijednosti, 100.000,00 kn.*
- *30. prosinca 2014. god. zaliha robe vrijednosno je usklađena na 80.000,00 kn. Razlika (gubitak od vrijednosnog usklađenja) od 20.000,00 kn evidentirana je u financijskom računovodstvu u 2014. godini.*
- *Cjelokupna zaliha robe prodana je u siječnju 2015. god.*

Knjiženje u 2014. godini:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o 100.000,00			20.000,00 (1)

737 Vrijednosno usklađenje robe	
(1) 20.000,00	

U našem primjeru, u Obrascu PD na rednom broju 21. iskazat će se iznos od 20.000,00 kn.

Knjiženje u 2015. godini:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o 100.000,00	100.000,00 (1)	(1) 20.000,00	20.000,00 S ^o

710 Nabavna vrijednost robe	
(1) 80.000,00	

Iz primjera je vidljivo da je vrijednosno usklađenje robe koje je provedeno u 2014. god. računovodstveni rashod te godine, a porezni rashod iduće godine kada je roba prodana.

Redni broj 22: Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)

Sukladno čl. 10. st. 1. Zakona o porezu na dobit, rashodi smanjenja vrijednosti financijske imovine priznaju se u razdoblju u kojima je imovina prodana ili na drugi način uporabljena.

Sukladno čl. 35. Pravilnika o porezu na dohodak, nerealizirani dobiti ili gubici od vrijednosnog usklađenja financijske imovine isključuju se iz porezne osnovice u skladu s odredbom čl. 6. st. 1. t. 2. i čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona o porezu na dobit, osim u slučaju iz čl. 13. st. 3. Pravilnika o porezu na dobit. Ako se nerealizirani gubici iskazuju u računu dobiti i gubitka tada se za taj iznos povećava porezna osnovica.

Porezni obveznik dužan je voditi analitičku evidenciju svoje financijske imovine po vrsti ulaganja i njihovoj početnoj vrijednosti, te po svim realiziranim i nerealiziranim promjenama. Nije dopušteno kompenziranje povećanja i smanjenja za različite vrste ulaganja.

Redni broj 23: Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)

Na ovaj redni broj upisuju se troškovi rezerviranja koji NISU porezno priznati rashodi.

Troškovi POREZNO PRIZNATIH rezerviranja NE UPISUJU se na ovaj redni broj Obrasca PD, a to su:

A) rezerviranja za troškove otklanjanja nedostataka u jamstvenim rokovima u visini utvrđenoj na temelju ugovora i prijašnjih iskustvenih spoznaja u svakoj od djelatnosti, ako ne postoji pravni temelj da se takvi izdaci naplate od treće osobe. Pod prijašnjim iskustvenim spoznajama razumijevaju se, uz iskustva poreznog obveznika i iskustva drugih u sličnim djelatnostima i sličnim uvjetima. Ako nema iskustvenih spoznaja tada se rashodi rezerviranja utvrđuju na temelju pretpostavljenih budućih troškova, ovisno o vrijednosti i rokovima danih jamstava. Rezerviranja po ovoj osnovi ukidaju se u poreznom razdoblju u kojem istječu jamstveni rokovi.

Primjer:

- U 2014. godini izvršeno je rezerviranje za troškove otklanjanja nedostataka na robu u dvogodišnjem jamstvenom roku u iznosu 100.000,00 kn.

- U 2015. godini izvršen je popravak robe u jamstvenom roku u iznosu 70.000,00 kn - od toga trošak plaće radnika je 20.000,00 kn, a trošak rezervnih dijelova 50.000,00 kn. Dijelovi su nabavljeni od dobavljača za što je dobiven račun na 62.500,00 kn (od toga PDV 12.500,00 kn). Ukinuto je rezerviranje za stvarno nastale troškove popravaka u jamstvenom roku tijekom godine u iznosu 70.000,00 kn.
- U 2015. godini nije bilo popravaka robe u jamstvenom roku, ali je isteklo dvogodišnje jamstvo te je ukinuto rezerviranje.

Knjiženje u 2014. godini:

423 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu		953 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu	
(1) 100.000,00			100.000,00 (1)

Troškovi rezerviranja za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku porezno su priznati, te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrasca PD.

Knjiženje u 2015. godini:

412 Usluge popravaka robe u jamstvenom roku		220 Obveze prema dobavljačima	
(1) 50.000,00			62.500,00 (1)

160 Potraživanje za PDV		953 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu	
(1) 12.500,00		(2) 70.000,00	100.000,00 S ^o

761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja	
	70.000,00 (2)

Napomena: radi jednostavno prikaza, u primjeru nije prikazano knjiženje plaće radnika.

953 Rezerviranja za troškove u jamstvenom roku za robu		761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja	
(1) 30.000,00	30.000,00 S ^o		30.000,00 (1)

B) rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima, a to su rezerviranja za pokrenute sudske sporove protiv poreznog obveznika do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave, u visini utužene svote uvećane za pripadajuće troškove spora, osim kamata na utuženu svotu. Na odgovarajući način u rashode poreznog razdoblja priznaju se i rezerviranja po započetim, zakonski utvrđenim arbitražnim postupcima i postupcima mirenja. Rezerviranja po toj osnovi ukidaju se u poreznom razdoblju u kojem je donesena pravomoćna presuda, pravorijek arbitražnog izabranog suda ili nagodba u postupku mirenja.

Primjer:

- Tijekom 2014. godine podignuta je tužba prema kojoj poslovni partner zahtjeva naknadu štete po ugovoru o poslovnoj suradnji u iznosu 100.000 kn. Nastali troškovi spora su 5.000,00 kn. Izvršeno je rezerviranje za troškove po započetom sudskom sporu u iznosu 105.000,00 kn (100.000,00 + 5.000,00).
- U 2015. godini donesena je pravomoćna presuda prema kojoj se mora isplatiti naknada štete poslovnom partneru u iznosu 100.000,00 kn. Stvarni konačni troškovi spora iznose 12.000,00 kn. Ukinuto je rezerviranje za troškove sudskog spora koji je okončan u iznosu 105.000,00 kn.

Knjiženje u 2014. godini:

423 Rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu		953 Rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu	
(1)	105.000,00		105.000,00 (1)

Troškovi rezerviranja po započetom sudskom sporu porezno su priznati, te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrasca PD.

Knjiženje u 2015. godini:

469 Naknade štete iz poslovanja i ostali troškovi		269 Obveze za naknadu štete i ostale obveze	
(1a)	100.000,00		100.000,00 (1a)
(1b)	12.000,00		12.000,00 (1b)

953 Rezerviranja za troškove po započetom sudskom sporu		761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja	
(2)	105.000,00	105.000,00 S ^o	105.000,00 (2)

C) rezerviranja za otpremnine u skladu sa Zakonom o radu (Nar. nov., br. 149/09 i 61/11). Otpremnine se mogu odnositi za slučaj otkaza ugovora o radu, u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti. Iznos otpremnine, kao pravo radnika, može biti propisan zakonom o radu, kolektivnim ugovorom, ugovoru o radu ili pravilnikom o radu, te se iznos koji je rezerviran u skladu s navedenim aktima porezno priznaje. Rezerviranja za otpremnine porezno se priznaju prema utvrđenom planu za slijedeće porezno razdoblje. To znači da se kao porezno priznat rashod ne mogu rezervirati sredstva za nekoliko budućih poreznih razdoblja nego samo za slijedeće npr. u 2014. samo za planirane otpremnine u 2015.

Primjer:

Prema odluci uprave u 2014. god. izvršeno je rezerviranje za otpremnine radnika u iznosu 90.000,00 kn. Rashodi po osnovu rezerviranja za otpremnine su porezno priznati rashodi.

- U 2014. godini evidentirana je obveza za otpremnine radnicima u iznosu 90.000,00 kn.
- Otpremnine radnicima isplaćene su u 2015. godini u iznosu 90.000,00 kn. U 2015. godini ukinuta su rezerviranja za otpremnine u iznosu 90.000,00 kn.

Knjiženje u 2014. godini:

420 Rezerviranja za otpremnine		953 Rezerviranja za otpremnine	
(1)	90.000,00		90.000,00 (1)

Troškovi rezerviranja za otpremnine porezno su priznati, te se NE upisuju na ovaj redni broj Obrasca PD.

Knjiženje u 2015. godini:

448 Otpremnine radnicima		267 Obveza za isplatu otpremnine	
(1)	90.000,00	(2)	90.000,00 (1)

100 Žiro račun		953 Rezerviranja za otpremnine	
S ^o X	90.000,00 (2)	(3)	90.000,00 S ^o

761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja	
	90.000,00 (3)

- D) rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava.**
E) Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmone

Sukladno čl. 11. st. 5. Zakona o porezu na dobit, porezno se priznaju kao rashod rezerviranja za neiskorištene godišnje odmone sukladno računovodstvenim propisima.

Detaljnije o evidentiranju rezerviranja pisali smo u RiPup-u br. 10/2013 u članku „Računovodstvo dugoročnog rezerviranja za troškove i rizike (primjena HSFI-a)“.

ističemo...

Sva ostala rezerviranja su porezno nepriznata, te se iskazuju u Obrascu PD na rednom broju 23.

U nastavku dajemo primjer evidentiranja rezerviranja koje je porezno nepriznato.

Primjer:

- Na kraju 2014. god. porezni obveznik izvršio je rezerviranje za investicijsko održavanje u iznosu 85.000,00 kn.

Knjiženje u 2014. godine:

423 Rezerviranja za investicijsko održavanje		952 Rezerviranja za investicijsko održavanje	
(1)	85.000,00		85.000,00 (1)

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 23. upisao bi se iznos 85.000,00 kn.

ističemo...

Rezerviranje se može priznati samo ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti (navedeno proizlazi iz toč. 14. MRS 37, odnosno toč. 25. HSFI 13)!

Redni broj 24: Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja

Na ovom rednom broju upisuju se rashodi koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja koje nisu bile uključene u poreznu osnovicu u prethodnim poreznim razdobljima.

Tako primjerice, na ovom rednom broju treba povećati poreznu osnovicu i za rashode drugog dohotka (iako je plaćen porez na dohodak i eventualni obvezni doprinosi) ako ti rashodi nisu izravno s ostvarivanjem dobiti. Primjerice, to bi bio slučaj kada bi poduzetnik darovao određenoj osobi, koja nije zaposlenik društva, neki iznos kao određenu pomoć (npr. šteta zbog elementarne nepogode, nepovoljan socijalni status i dr.) i na to obračunao porez na dohodak, prirez i eventualne obvezne doprinose. Cjelokupni taj iznos drugog dohotka je porezno nepriznat jer nije izravno s ostvarivanjem dobiti poduzetnika. Naravno, iznosi drugog dohotka koji su obračunati, a koji su vezani uz ostvarivanje dobiti poduzetnika, porezno su priznati rashodi (npr. ugovor o djelu).

Amortizacija goodwilla nastalog pri statusnim promjenama, sukladno čl. 22. st. 6. Pravilnika o porezu na dobit, nije porezno priznati rashod, te ga je potrebno upisati na ovaj redni broj.

Troškove amortizacije za imovinu kojom se ne obavlja djelatnost treba upisati na ovaj redni broj (čl. 12. st.15. Zakona o porezu na dobit).

Na ovom se rednom broju iskazuju i rashodi za koje ne postoje vjerodostojne isprave.

Redni broj 25: Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. St. 7. Zakona i čl. 12. a Pravilnika)

Na ovom rednom broju iskazuju se **prihodi koji nisu iskazani u Računu dobiti i gubitka**, a koji se uključuju u poreznu osnovicu.

Primjerice, na ovom rednom broju iskazat će se revalorizacijske pričuve koje su izravno pripisane kapitalu. Kapitalom se smatra temeljni kapital (glavnica), kapitalna dobit, zadržana dobit, zakonske pričuve, statutarne pričuve, ostale pričuve osim revalorizacijskih pričuva. Naime, u članku 39. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit navodi se da: *«revalorizacijska pričuva koja je formirana pri procjeni imovine od dana početka primjene Zakona uključuje se u poreznu osnovicu u poreznom razdoblju u kojemu je realizirana a utvrđuje se u svoti povećane amortizacije nastale zbog revalorizacije. Ostatak revalorizacijske pričuve uključuje se u poreznu osnovicu nakon uništenja, prodaje ili otuđenja na drugi način imovine od koje je revalorizacijska pričuva oblikovana.»* Prema MRS-16 (Nekretnine, postrojenja i oprema) toč. 41: *«prijenos revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit ne provodi se u izvještaju o dobiti.»*, a prema HSFI 6 (Dugotrajna materijalna imovina) toč. 38.: *«revalorizacijska rezerva uključena u kapital koja se odnosi na dugotrajnu materijalnu imovinu može se prenijeti u zadržanu dobit... Prijenos revalorizacijske rezerve u zadržanu dobit ne provodi se u računu dobiti ili gubitka.»* Dakle, u slučaju kada se revalorizacijska rezerva prenosi u zadržanu dobit taj se iznos prikazuje se na ovom rednom broju.

Ili primjerice, ako se za provedenu revalorizaciju dugotrajne materijalne poveća upisani kapital društva, tako se evidentirano povećanje kapitala upisuje na ovaj redni broj.

Na ovom rednom broju iskazuju se prihodi ili dobiti ostvareni od poslovnih jedinica u inozemstvu.

Prema Uputi, na ovom rednom broju iskazat će se i povećanje porezne osnovice za iznos utvrđen čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a st. 7. i 8. Pravilnika, u slučaju kada nije izvršen ispravak prijave poreza na dobit prema članku 12.a stavku 3. Pravilnika ili prema članku 66. Općeg poreznog zakona, dakle u slučaju kada se ospori pravo na reinvestiranu dobit te se stoga povećava porezna osnovica.

Na ovom rednom broju iskazivati će se povećanje porezne osnovice za iznos iskorištenog poreznog gubitka prema odredbama čl. 17. st. 5., 6., 7. i 8. Zakona o porezu na dobit⁹.

Redni broj 26: UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5 do 25)

Na ovoj poziciji iskazuje se zbroj od rednog broja 5 do rednog broja 25 Obrasca PD.

III. Smanjenje dobiti / povećanje gubitka

Redni broj 27: Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)

Na ovom rednom broju upisuje se iznos prihoda od dividendi i udjela u dobiti pod kojim se podrazumijeva primljene ili obračunane svote dividendi ili udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu, koje su kao prihod iskazane u Računu dobiti i gubitka.

Prihodima od dividendi i udjela u dobiti za koje se smanjuje osnovica porez na dobit smatraju se prihodi:

- čiji je isplatelj obveznik plaćanja poreza na dobit prema Zakonu o porezu na dobit ili istovjetne vrste poreza, i
- čiji je isplatelj osnovan kao društvo čiji je pravni oblik usporediv s društvom kapitala, trgovačkim društvom odnosno društvom ili drugom osobom čiji je pravni oblik i način obračuna i plaćanja poreza usporediv s obveznicima poreza na dobit prema Zakonu o porezu na dobit, i
- koji isplatelj nisu porezno priznati rashod odnosno odbitak.

Kada su prihodi od dividendi ili udjela u dobiti ostvareni iz država članica EU smatra se da su ispunjeni prije navedeni uvjeti ako je isplatelj:

- obveznik jednog od poreza za koji se primjenjuje zajednički sustav oporezivanja koji vrijedi za matična društva i povezana društva iz različitih država članica EU, prema popisu u dodatku koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dobit koji donosi ministar financija, i
- društvo koje poprima jedan od oblika na koji se primjenjuje zajednički sustav oporezivanja koji vrijedi za matična društva i povezana društva iz različitih država članica EU, prema popisu u dodatku koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dobit koji donosi ministar financija, i
- rezident države članice EU u skladu s pravom te države i ne odnosi se na rezidente izvan EU prema međunarodnim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, zaključenih s državama nečlanicama.

Primjer:

“X” d.o.o. posjeduje 1.000 dionica tvrtke “Y” d.d., što predstavlja 10% udjela u kapitalu društva. Ukupni troškovi stjecanja iznosili su 51.000,00 kn.

- “Y” d.d. utvrdio je neto dobit u iznosu 20.000,00 kn. Za dividende je raspoređeno 50% neto dobiti (1,00 kn po dionici). Prihod od dividendi za «X» d.o.o. iznosi 1.000,00 kn (1,00 kn x 1.000).*
- Dividende su naplaćene u iznosu 1.000,00 kn.*

Knjiženje u 2014. godini:

041 Sudjelujući interesi (participacije)		771 Prihod od sudjelujućih interesa	
S ^o 51.000,00			1.000,00 (1)
143 Potraživanje za udio u rezultatu (dividende)		100 Žiro račun	
(1) 1.000,00	1.000,00 (2)	(2) 1.000,00	

9 U čl. 17. st. 5., 6., 7. i 8. Zakona o porezu na dobit navodi se sljedeće:
 „(5) Pravnom sljedniku prestaje pravo na prijenos poreznoga gubitka:
 1. ako pravni prednik već dva porezna razdoblja prije statusne promjene ne obavlja djelatnosti, ili
 2. ako tijekom dva porezna razdoblja od nastanka statusne promjene bitno promijeni djelatnost pravnog prednika.
 (6) Za iznos iskorištenoga poreznoga gubitka, pravni sljednik je dužan uvećati poreznu osnovicu u poreznom razdoblju u kojemu je prestalo pravo na prijenos poreznoga gubitka sukladno stavku 5. ovoga članka.
 (7) Stavci 5. i 6. ovoga članka primjenjuju se i u slučaju kada se u poreznom razdoblju struktura vlasništva poreznog obveznika promijeni za više od 50% u odnosu na strukturu vlasništva na početku poreznog razdoblja.
 (8) Stavci 5., 6. i 7. ovoga članka ne primjenjuju se za pravnog sljednika koji bitno promijeni djelatnost zbog očuvanja radnih mjesta ili sanacije poslovanja.“

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 27. upisao bi se iznos 1.000,00 kn.

Redni broj 28: Reinvestirana dobit (čl. 6. st. 1. t. 6. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)

Pravo na umanjenje porezne osnovice za reinvestiranu dobit za 2014. godinu obavlja se na potpuno isti način kako je to bilo propisano za 2013. godinu!¹⁰

Pravo na umanjenje porezne osnovice za reinvestiranu dobit mogu ostvariti porezni obveznici koji su u poreznom razdoblju **ostvarili dobit** (prije uvećanja i umanjenja porezne osnovice)¹¹ pod uvjetima:

- 1) da je dobit ili dio dobiti poreznog razdoblja za koje se podnosi prijava poreza na dobit uporabljena za **povećanje temeljnog kapitala** i
- 2) da je u **sudskom registru**, sukladno posebnim propisima, upisano povećanje temeljnog kapitala u visini reinvestirane dobiti i
- 3) da dobit **nije ostvarena u bankarskom odnosno financijskom nebankarskom sektoru**.¹²

Korake koje treba učiniti da bi se iskoristila porezna olakšica za reinvestiranu dobit prikazujemo u tablici u nastavku.

Koraci	Što treba napraviti	Rok
1	Društvo treba odlučiti koji dio dobiti prije oporezivanja želi reinvestirati u povećanje temeljnog kapitala.	Do trenutka popunjavanja prijave poreza na dobit (Obrazca PD)
2	Kod popunjavanja Obrascu PD umanjuje se osnovica poreza na dobit na red. br. 28. za iznos dobiti ili dijela dobiti za koji će se povećati temeljni kapital.	U trenutku popunjavanja prijave poreza na dobit (Obrazac PD) za 2014.
3	Društvo koje iskaže u prijavi poreza na dobit umanjenje porezne osnovice za reinvestiranu dobit dostavlja u nadležnu ispostavu Porezne uprave: 1) dokaz da je u sudskom registru upisano povećanje temeljnog kapitala u visini reinvestirane dobiti i to ostvarenom dobiti iz poreznog razdoblja za koje je iskazano smanjenje porezne osnovice. ¹³ 2) odluku o uporabi dobiti ostvarene u poreznom razdoblju za koju se podnosi prijava poreza na dobit, uključivo i dobit koja se reinvestira, te 3) pregled stanja kapitala i rezervi nakon što je u sudskom registru proveden postupak povećanja temeljnog kapitala reinvestiranom dobiti.	Uz prijavu poreza na dobit (Obrazac PD) ili najkasnije u roku od 6 mjeseci od proteka roka za podnošenje prijave poreza na dobit (ako je porezno razdoblje jednako kalendarskoj godini rok je do 31.10.2015.).

Još neke bitne napomene:

- Poreznu olakšicu za reinvestiranu dobit mogu koristiti samo trgovačka društva koja mogu povećati upisani kapital u sudskom registru. Dakle, ovu olakšicu **NE mogu koristiti ustanove i fizičke osobe** koje su obveznici poreza na dobit jer oni ne mogu povećati temeljni kapital u sudskom registru.
- Za 2014. godinu **NIJE** propisano u što se reinvestirana dobit **mora investirati** (tj. utrošiti).

10 Novine vezene uz reinvestiranu dobit koje su propisane zadnjim izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 143/14) primijenit će se tek kod sastavljanja prijave poreza na dobit za 2015. Godinu.

11 U stvari to je dobit prije oporezivanja.

12 Prema čl. 12.a st. 6. Pravilnika o porezu na dobit, bankarski odnosno financijski nebankarski sektor obuhvaća porezne obveznike koji su osnovani u skladu s posebnim propisima i koji su od nadležnih tijela dobili odobrenje za pružanje bankovnih i/ili financijskih usluga, kao što su: kreditne institucije, financijske institucije, kreditne unije, investicijska društva, društva za osiguranje i reosiguranje, leasing društva, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac.

13 Ako se to ne učini, porezni obveznik obavezan je izvršiti ispravak prijave poreza na dobit za razdoblje u kojem je iskazao umanjenje porezne osnovice.

- Smanjenjem porezne osnovice temeljem reinvestirane dobit smanjuje se obveza za porez na dobit za 2014. godinu, ali se **NE smanjuju i buduće akontacije** poreza na dobit (vidi izračun red. br. 59. Obrasca PD).
- U Zakonu o porezu na dobit nije propisano do kada se reinvestirana dobit mora zadržati kao povećani temeljni kapital, što znači da bi to **povećanje temeljnog kapitala** trebalo biti **trajno**.
- Umanjenje porezne osnovice za reinvestiranu dobit neće se priznati ako porezni obveznik naknadno smanji temeljni kapital koji je povećan reinvestiranom dobiti i izvrši isplate članovima društva i/ili ako se smanjenje temeljnog kapitala izvrši radi povećanja drugih stavki kapitala i rezervi koje u budućim poreznim razdobljima omogućavaju isplatu dobiti.
- Sukladno čl. 30. st. 13. Zakona o porezu na dohodak, **dohodak od kapitala NE utvrđuje** se po osnovi dividendi i udjela u dobiti, ako su dividende i ti udjeli iskorišteni za uvećanje temeljnog kapitala društva.
- Sukladno čl. 31. st. 11. Zakona o porezu na dobit, **porez na dobit po odbitku** na dividende i udjele u dobiti **NE plaća** se kada inozemna pravna osoba reinvestira dobit.
- Prije upisa u sudski registar ostvarene dobiti za 2014. u temeljni kapital društva potrebno je pribaviti **revizorsko mišljenje** o financijskim izvještajima za 2014. Navedeno proizlazi iz čl. 330. st. 1. i 331. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima (za d.d.) te čl. 459. st. 2.¹⁴ i čl. 460. st. 2. Zakona o trgovačkim društvima (za d.o.o.).

Kako bi što bolje pojasnili kako se računa porezna olakšica za reinvestiranu dobit u nastavku dajemo nekoliko konkretnih primjera izračuna.

Primjer 1.:

Tvrtka ABC d.o.o. je u razdoblju 1.1. do 31.12.2014. ostvarila:

- **ukupne prihode 10.000.000,00 kn;**
- **ukupne rashode 9.000.000,00 kn;**
- **dobit prije oporezivanja 1.000.000,00 kn.**

U prijavi poreza na dobit nije bilo stavaka koje povećavaju ili umanjuju osnovicu poreza na dobit. Članovi društva su odlučili da će ukupnu dobit reinvestirati u povećanje temeljnog kapitala.

OPIS	IZNOS
1) Ukupni prihodi	10.000.000,00
2) Ukupni rashodi	9.000.000,00
3) Dobit prije oporezivanja (1-2) = PD red. br. 3.	1.000.000,00
4) Ukupna povećanja dobiti (PD red. br. 5. do 25.)	0,00
5) Smanjenja dobiti (PD red. br. 27. do 34. osim red. br. 28 tj. bez reinvestirane dobiti)	0,00
6) Smanjenje dobiti za reinvestiranu dobit (PD red. br. 28)	1.000.000,00
7) Porezna osnovica (3+4-5-6)	0,00
8) Porezna obveza (20% x red. br. 7)	0,00
9) Dobit nakon oporezivanja (3-8)	1.000.000,00
10) Upis u Trgovačkom sudu	1.000.000,00
11) Zadržana dobit	0,00

14 U čl. 459. st. 2. Zakona o trgovačkim društvima navodi se sljedeće:

„(2) Odluka o povećanju temeljnoga kapitala ne može se donijeti prije nego što jedan ili više revizora koje odlukom imenuju članovi društva ispituju posljednja godišnja financijska izvješća i potvrde ih bez rezerve. Ako je dan na koji se ta izvješća odnose više od osam mjeseci prije podnošenja prijave za upis odluke o povećanju temeljnoga kapitala društva u trgovački registar, moraju se izraditi nova financijska izvješća koja moraju ispitati revizori. Na temelju nje može se donijeti odluka o povećanju temeljnoga kapitala društva samo ako je revizori potvrdili bez rezerve.“

Primjer 2.:

Tvrtka CDE d.o.o. je u razdoblju 1.1. do 31.12.2014. ostvarila:

- ukupne prihode 10.000.000,00 kn;
- ukupne rashode 9.000.000,00 kn;
- dobit prije oporezivanja 1.000.000,00 kn.

U prijavi poreza na dobit potrebno je povećati poreznu osnovicu za nastale troškove reprezentacije za 100.000,00 kn. Članovi društva su odlučili da će ukupnu dobit reinvestirati u povećanje temeljnog kapitala.

OPIS	IZNOS
1) Ukupni prihodi	10.000.000,00
2) Ukupni rashodi	9.000.000,00
3) Dobit prije oporezivanja (1-2) = PD red. br. 3.	1.000.000,00
4) Ukupna povećanja dobiti (PD red. br. 5. do 25.)	100.000,00
5) Smanjenja dobiti (PD red. br. 27. do 34. osim red. br. 28 tj. bez reinvestirane dobiti)	0,00
6) Smanjenje dobiti za reinvestiranu dobit (PD red. br. 28)	1.000.000,00
7) Porezna osnovica (3+4-5-6)	100.000,00
8) Porezna obveza (20% x red. br. 7)	20.000,00
9) Dobit nakon oporezivanja (3-8)	980.000,00
10) Upis u Trgovačkom sudu (čl. 12. st. 5. Pravilnika o porezu na dobit)	980.000,00
11) Zadržana dobit	0,00

Iz navedenog primjera je vidljivo da dobit prije oporezivanja iznosi 1.000.000,00 kn. Članovi društva su odlučili reinvestirati ukupnu dobit. Iako je reinvestirano (i smanjena porezna osnovica u tom iznosu) 1.000.000,00 kn, dobit nakon oporezivanja iznosi 980.000,00 kn jer je porezna osnovica još dodatno uvećana za porezno nepriznate troškove reprezentacije 100.000,00 kn te je nastala obveza poreza na dobit 20.000,00 kn. Stoga, dobit nakon oporezivanja iznosi 980.000,00 kn te će se za taj iznos upisati povećanje temeljnog kapitala u sudskom registru. Navedena mogućnost proizlazi iz čl. 12. st. 5. Pravilnika o porezu na dobit.

Primjer 3.:

Tvrtka DEF d.o.o. je u razdoblju 1.1. do 31.12.2014. ostvarila:

- ukupne prihode 10.000.000,00 kn;
- ukupne rashode 9.000.000,00 kn;
- dobit prije oporezivanja 1.000.000,00 kn.

U prijavi poreza na dobit potrebno je povećati poreznu osnovicu za nastale troškove reprezentacije za 100.000,00 kn i smanjiti poreznu osnovicu za prihode od dividendi u iznosu 300.000,00 kn. Članovi društva su odlučili da će ukupnu dobit reinvestirati u povećanje temeljnog kapitala.

OPIS	IZNOS
1) Ukupni prihodi	10.000.000,00
2) Ukupni rashodi	9.000.000,00
3) Dobit prije oporezivanja (1-2) = PD red. br. 3.	1.000.000,00
4) Ukupna povećanja dobiti (PD red. br. 5. do 25.)	100.000,00
5) Smanjenja dobiti (PD red. br. 27. do 34. osim red. br. 28 tj. bez reinvestirane dobiti)	300.000,00
6) Smanjenje dobiti za reinvestiranu dobit (PD red. br. 28)	1.000.000,00
7) Porezna osnovica (3+4-5-6)	-200.000,00
8) Porezna obveza (20% x red. br. 7)	0,00
9) Gubitak za prijenos	-200.000,00
10) Dobit nakon oporezivanja (3-8)	1.000.000,00
11) Upis u Trgovačkom sudu	1.000.000,00
12) Zadržana dobit	0,00

Iz navedenog primjera vidljivo je da zbog iznosa reinvestirane dobiti društvo je ostvarilo porezni gubitak za prijenos u iznosu 200.000,00 kn (porezni gubitak može se prenositi 5 godina).

Primjer 4.:

Tvrtka BCD d.o.o. je u razdoblju 1.1. do 31.12.2014. ostvarila:

- ukupne prihode 10.000.000,00 kn;
- ukupne rashode 9.000.000,00 kn;
- dobit prije oporezivanja 1.000.000,00 kn.

U prijavi poreza na dobit potrebno je povećati poreznu osnovicu za nastale troškove reprezentacije za 300.000,00 kn i smanjiti poreznu osnovicu za prihode od dividendi u iznosu 200.000,00 kn.

Članovi društva su odlučili da će dobit od 700.000,00 kn reinvestirati u povećanje temeljnog kapitala.

OPIS	IZNOS
1) Ukupni prihodi	10.000.000,00
2) Ukupni rashodi	9.000.000,00
3) Dobit prije oporezivanja (1-2) = PD red. br. 3.	1.000.000,00
4) Ukupna povećanja dobiti (PD red. br. 5. do 25.)	300.000,00
5) Smanjenja dobiti (PD red. br. 27. do 34. osim red. br. 28 tj. bez reinvestirane dobiti)	200.000,00
6) Smanjenje dobiti za reinvestiranu dobit (PD red. br. 28)	700.000,00
7) Porezna osnovica (3+4-5-6)	400.000,00
8) Porezna obveza (20% x red. br. 7)	80.000,00
9) Dobit nakon oporezivanja (3-8)	920.000,00
10) Upis u Trgovačkom sudu	700.000,00
11) Zadržana dobit	220.000,00

Na temelju podataka iz ovog primjera u nastavku dajemo primjer mogućeg izgleda odluke o raspodjeli dobiti za 2014. te primjer pregleda stanja kapitala i rezervi.

Zahvaljujemo na vašem povjerenju!

Pretplatite se na časopis RAČUNOVODSTVO i POREZI u praksi

Primjer – Odluka o raspodjeli dobiti za 2014.

Sukladno čl. 441. Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11, 111/12 I 68/13), čl. 20. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 109/07 I 54/13) i društvenog ugovora tvrtke BCD d.o.o., Zagreb, Duga ulica 123, OIB: 95562949871, na prijedlog Uprave društva donesena je

ODLUKA
o raspodjeli dobiti za 2014. godinu

Točka 1.

Skupština društva odlučila je¹⁵ o raspodjeli dobiti nakon opozivanja za 2014. godinu u iznosu 920.000,00 kn, na slijedeći način:

- 1) Za povećanje temeljnog kapitala iz reinvestirane dobiti 700.000,00 kn,
- 2) Za zadržanu dobit 220.000,00 kn.

Točka 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

U _____, 30.4.2015. god.

Predsjednik skupštine¹⁶:

Primjer – Pregled stanja kapitala i rezervi

Prema Uputi, pregled stanja kapitala i rezervi nije formalno propisani obrazac. Taj neformalan oblik treba sadržavati stavke kapitala i rezervi koje su promijenjene uslijed postupka reinvestiranja dobiti odnosno iz navedenog pregleda treba biti razvidno da je dobit poslovne godine u cijelosti ili djelomično iskorištena za povećanje temeljnog kapitala.

U bitnome pregled stanja kapitala i rezervi može sadržavati:

- stanje kapitala i rezervi na zadnji dan poreznog razdoblja i nakon provedenog postupka reinvestiranja (Bilanca pasiva, A-062)
- stanje temeljnog kapitala na zadnji dan poreznog razdoblja i nakon provedenog postupka reinvestiranja (Bilanca pasiva, A-063, razlika je iznos reinvestirane dobiti, ako nije bilo drugih promjena)
- dobit poreznog razdoblja (Bilanca pasiva A-076, naknadno 0,00) i iznos zadržane dobiti nakon provedenog postupka reinvestiranja (može biti povećan/ promijenjen) i iznos rezervi iz dobiti
- druge podatke ovisno o načinu uporabe dobiti.

Pregled stanja kapitala i rezervi može biti dio bilance:

BCD d.o.o.
Zagreb, Duga ulica 123,
OIB: 95562949871

Sukladno čl. 12.a st. 4. Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13 I 12/14) dostavljamo

**PREGLED STANJA KAPITALA I REZERV
NAKON PROVEDENOG POSTUPKA REINVESTIRANJA**

PASIVA		31.12.2014.	15.9.2015.
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	21.500.000	21.500.000
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	20.000.000	20.700.000
II. KAPITALNE REZERVE	064		
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065		
1. Zakonske rezerve	066		
2. Rezerve za vlastite dionice	067		
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068		
4. Statutarne rezerve	069		
5. Ostale rezerve	070		
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	80.000	80.000
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	500.000	720.000
1. Zadržana dobit	073	500.000	720.000
2. Preneseni gubitak	074		
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	920.000	
1. Dobit poslovne godine	076	920.000	
2. Gubitak poslovne godine	077		
VII. MANJINSKI INTERES	078		

U Zagrebu, 20.8.2015.

Predsjednik uprave:

M.P. _____

**Redni broj 29: Prihodi od naplaćenih otpisanih
potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)**

Na ovom rednom broju iskazuju se prihodi koji su ostvareni u 2014. godini naplatom otpisanih potraživanja koja **nisu bila porezno priznati rashod** u prethodnim poreznim razdobljima.

Primjer:

U 2013. godini vrijednosno je usklađeno zastarjelo potraživanje od kupca (NIJE bilo porezno priznati rashod) u iznosu 6.000,00 kn. Na dan 1.1.2014. saldo na kontu 120 – 6.000,00 kn, a saldo na kontu 129 – 6.000,00 kn.

- 1) *U 2014. godini naplaćeno je potraživanje u iznosu 6.000,00 kn koje je bilo prethodne godine vrijednosno usklađeno (kao porezno nepriznati rashod).*
- 2) *Nakon naplate potraživanja izvršeno je zatvaranje ispravka vrijednosti i evidentiran je prihod.*

15 Ako nema skupštine društva potrebno je staviti tekst: «Članovi društva odlučili su» odnosno ako je 1 vlasnik «Član društva odlučio je».

16 Ako nema skupštine društva potrebno je staviti tekst: «Članovi društva:» odnosno ako je 1 vlasnik «Član društva:».

Knjiženje u 2014. godini:

120 Potraživanje od kupaca		129 Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	
S ^o 6.000,00	6.000,00 (1)	(2) 6.000,00	6.000,00 S ^o

784 Prihodi od naknadno naplaćenih potraživanja		100 Žiro račun	
	6.000,00 (2)	(1) 6.000,00	

U našem primjeru, u Obrazac PD na rednom broju 29. upisuje se iznos 6.000,00 kn.

U slučaju da je naknadno naplaćeno potraživanje koje je već „zastvoreno“ na kontima 120 i 129 u prijašnjim razdobljima, onda bi knjiženje naknadno naplaćenog potraživanja iz prethodnog primjera izgledalo ovako:

784 Prihodi od naknadno naplaćenih potraživanja		100 Žiro račun	
	6.000,00 (1)	(1) 6.000,00	

Također, i u ovom slučaju u Obrazac PD na rednom broju 29. upisuje se iznos 6.000,00 kn.

Redni broj 30: Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6. st. 1. t. 2. i st. 2. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuju se rashodi koji nisu bili porezno priznati u prethodnim godinama, a za koje su u 2014. godini ispunjeni uvjeti za njihovo priznanje.

To će primjerice biti slučaj sa zalihama koje su vrijednosno usklađene na „nižu“ vrijednost u prethodnim poreznim razdobljima, a u tim razdobljima zalihama nije bila prodana ili na drugi način otuđena, već je to učinjeno tijekom 2014. godine.

Primjer:

- Knjigovodstvena vrijednost zalihama robe (po nabavnoj cijeni) na dan 31. prosinca 2013. iznosi 50.000,00 kn. Roba je vrijednosno usklađena na vrijednost 30.000,00 kn. Razlika (gubitak od vrijednosnog usklađenja) u iznosu 20.000,00 kn evidentiran je u financijskom računovodstvu u 2013. godini.
- Cjelokupna zalihama robe koja je vrijednosno usklađena prodana je tijekom 2014. godine.

Knjiženje u 2013. godini:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o 50.000,00			20.000,00 (1)

737 Vrijednosno usklađenje robe	
(1) 20.000,00	

Knjiženje u 2014. godini:

660 Zaliha robe u skladištu		667 Vrijednosno usklađenje robe	
S ^o 50.000,00	50.000,00 (1)	(1) 20.000,00	20.000,00 S ^o

710 Nabavna vrijednost prodane robe	
(1) 30.000,00	

U našem primjeru, na redni broj 30. Obrasca PD upisuje se iznos od 20.000,00 kn - vrijednosno usklađenje zalihama koje je porezno priznato u 2014. godini kada je zalihama prodana (iako je rashod evidentiran u 2013. godini).

NEREALIZIRANI DOBITI:

Prihodima od vrijednosnih usklađenja iz čl. 6. st. 1. t. 2. Zakona o porezu na dobit smatraju se nerealizirani dobiti koji se ne oporezuju. Oporezuju se realizirani dobiti. Realiziranim dobitkom razumijeva se ostvarena vrijednost iznad troška stjecanja ili vrijednosno usklađenje troška stjecanja, odnosno revaloriziranog troška stjecanja.

Ako se nerealizirani dobiti iskazuju u računu dobiti i gubitka tada se s njima postupa kao da su realizirani.

Stoga, na ovome rednom broju iskazat će se prihodi od povećanja vrijednosti dionica koje su u prijašnjim poreznim razdobljima usklađeni na nižu vrijednost od troška stjecanja (te je to vrijednosno usklađenje bilo porezno nepriznato), a u 2014. godini tržišna fer vrijednost tih dionica je povećana. Iznos prihoda od povećanja vrijednosti dionica iskazuje se na ovome rednome broju najviše do iznosa rashoda od vrijednosnog usklađenja koje nisu bila porezno priznata u prijašnjim razdobljima.

Dobici od prodaje vlastitih dionica i udjela ne oporezuju se.

Redni broj 31: Smanjenje dobiti za ostale prihode

Na ovom rednom broju upisuje se iznosi prihoda koji su uključeni u Račun dobiti i gubitka, a za koje treba smanjiti poreznu osnovicu.

To će primjerice biti slučaj sa rezerviranjem koje nije bilo porezno priznato u prethodnim razdobljima, a prihod od ukidanja takvog rezerviranja je iskazan u 2014. godini.

Primjer: Prihod od ukidanja porezno nepriznatih rezerviranja

- Tijekom 2013. godine porezni obveznik izvršio je rezerviranje za troškove investicijskog održavanja u iznosu 200.000,00 kn. Navedeno rezerviranje nije bilo porezno priznato u prijavi poreza na dobit za 2013. godinu.
- Tijekom 2014. godine donesena je odluka da se neće ići u planirano investicijsko održavanje te je evidentiran prihod od ukidanja rezerviranja.

Knjiženje u 2013. godini:

423 Rezerviranja za investicijsko održavanje		952 Rezerviranja za investicijsko održavanje	
(1) 200.000,00			200.000,00 (1)

Knjiženje u 2014. godini:

761 Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja		952 Rezerviranja za investicijsko održavanje	
	200.000,00 (1)	(1) 200.000,00	200.000,00 S ^o

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 32. upisao bi se iznos 200.000,00 kn.

Prema Uputi, „trgovačka društva koja su registrirana i obavljaju brodersku djelatnost, sukladno posebnim propisima, na ovom rednom broju iskazuju podatak od dobiti koju su ostvarili od iskorištavanja brodova u međunarodnoj plovidbi, te dobit koju ostvare od prodaje brodova, od prodaje dionica ili udjela u trgovačkim broderskim društvima koja posluju u međunarodnoj plovidbi, kao i dobit od dividende od dionica koje imaju u trgovačkim broderskim društvima koja posluju u međunarodnoj plovidbi. Porezni obveznici – trgovačka društva koja su registrirana i obavljaju brodersku djelatnost sukladno

posebnim propisima, ne mogu temeljem iskazanog podatka na ovom rednom broju, iskazati porezni gubitak.

Naime, člankom 429. stavkom 1. Pomorskog zakonika (Narodne novine broj 181/04, 76/07, 146/08, 61/11 i 56/13) propisano je da trgovačka društva koja su registrirana i obavljaju brodersku djelatnost ne plaćaju porez na dobit koju ostvare od iskorištavanja brodova u međunarodnoj plovidbi. Prema odredbama članka 429. stavcima 2. i 3. Pomorskog zakonika trgovačka društva iz stavka 1. istoga članka ne plaćaju porez na dobit koju ostvare od prodaje brodova, od prodaje dionica ili udjela u trgovačkim broderskim društvima koja posluju u međunarodnoj plovidbi, kao niti na dobit od dividende od dionica koje imaju u trgovačkim broderskim društvima koja posluju u međunarodnoj plovidbi. Ako društva iz stavka 1. istoga članka upravljaju navedenim udjelima iz jedinstvenog sjedišta poslovne uprave pod jedinstvenim imenom i vodstvom, dužno je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje za cjelovito poslovanje u tuzemstvu i inozemstvu."

Porezni obveznik koji obavlja brodersku djelatnost može umjesta poreza na dobit plaćati porez po tonaži broda. U tom slučaju treba dati izjavu da će umjesto poreza na dobit plaćati porez po tonaži broda.

Navedeno oporezivanje broderske djelatnosti detaljnije je propisano Pomorskim zakonikom od čl. 429. do čl. 429.i. te čl. 47.a Pravilnika o porezu na dobit.

Redni broj 32: Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)

Fizičke osobe (obrtnici, slobodna zanimanja i dr.) koji su prešli od 1.1.2014. god. s oporezivanja porezom na dohodak na oporezivanje porezom na dobit, obvezni su bili na dan 1.1.2014. god. sastaviti početnu bilancu, otvoriti i voditi poslovne knjige sukladno Zakonu o računovodstvu.

Te fizičke osobe obvezne su umanjiti poreznu osnovicu na ovom rednom broju za vrijednosti iz početne bilance iskazane na slijedećim pozicijama:

- 1) obveze prema dobavljačima za robu i usluge,
- 2) obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge,
- 3) obveze za obračunate, a neisplaćene plaće,
- 4) pasivna vremenska razgraničenja,
- 5) dugoročna rezerviranja,
- 6) obveze za porez na promet i istovrsne poreze.

Primjer početne bilance prikazali smo na početku ovog članka pod točkom 6. Na temelju podataka iz tog primjera, prikazujemo kako se izračunava iznos za koji se treba umanjiti porezna osnovica na rednom broju 32. Obrasca PD:

1.	Obveze prema dobavljačima za robu i usluge (60.000,00-12.000,00)	48.000,00
2.	Obveze za primljene predujmove od kupaca za robu i usluge	80.000,00
3.	Obveze za obračunate, a neisplaćene plaće	25.450,00
4.	Pasivna vremenska razgraničenja	4.000,00
5.	Dugoročna rezerviranja	0,00
6.	Obveza za porez na promet i istovrsne poreze	0,00
	Umanjenje dobiti	157.450,00

U ovom primjeru u Obrazac PD pod rednim brojem 32. upisuje se iznos od 157.450,00 kn.

Redni broj 33: Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos amortizacije koji u prijašnjim razdobljima nije bio porezno priznat, jer je bio obračunat u iznosu većem od porezno dopuštenog.

Redni broj 34: Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st 1. t. 5. Zakona (r. br. 34.1. do r. br. 34.2.)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupan iznos potpora i olakšica za koje se može umanjiti porezna osnovica, a to su:

- državne potpore za obrazovanje i izobrazbu,
- državne potpore za istraživačko razvojne projekte,

$$\text{Red. br. 34.} = 34.1. + 34.2.$$

Redni broj 34.1.: Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)

Na ovome rednom broju osnovica poreza na dobit može se smanjiti za svotu državne potpore (tj. porezne olakšice) za obrazovanje i izobrazbu sukladno Zakonu o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu (Nar. nov., br. 109/07, 134/07, 152/08 i 14/14).

Izračun iznosa porezne olakšice za troškove obrazovanja i izobrazbe radnika pojašnjavamo u nastavku.

OPĆE I POSEBNO OBRAZOVANJE I IZOBRAZBA

Iznos porezne olakšice može se ostvariti, sukladno čl. 3. st. 1. i 2. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, za opće i posebno obrazovanje i izobrazbu radnika (i obrtnika koji osobno radi u obrtu).

Opće obrazovanje i izobrazba uključuje obrazovanje i izobrazbu koji nisu neposredno i ponajprije namijenjeni sadašnjem ili budućem radnom mjestu radnika kod poduzetnika, već omogućuju stjecanje kvalifikacija koje su većim dijelom prenosive kod drugih poduzetnika ili na druga radna područja, čime znatno poboljšavaju mogućnost radnika za zapošljavanje.

Među opravdane troškove općeg obrazovanja i izobrazbe radnika ubrajaju se sljedeći troškovi:

- 1) školarine na osnovnim i srednjim školama, visokim učilištima te drugim obrazovnim institucijama, na kojima se stječe osnovno, srednje i visoko obrazovanje, uključujući poslijediplomske studije i doktorske studije,
- 2) naknada za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
- 3) predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe,
- 4) stručne literature (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturi ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu,
- 5) otpisa (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu.

Posebno obrazovanje i izobrazba uključuje obrazovanje i izobrazbu koji su neposredno i ponajprije namijenjeni sadašnjem ili budućem radnom mjestu radnika kod poduzetnika te omogućuju

stjecanje kvalifikacija koje nisu prenosive kod drugih poduzetnika ili na druga radna područja, ili koje su samo dijelom prenosive.

Među opravdane troškove posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika ubrajaju se sljedeći troškovi:

- 1) naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima,
- 2) specijalizacije i drugih oblika posebnog obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
- 3) predavača i instruktora, savjetovanja u svezi s projektima posebnog obrazovanja i izobrazbe,
- 4) stručne literature (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu,
- 5) otpisa (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu.

Opravdani troškovi općeg obrazovanja i izobrazbe te posebnog obrazovanja i izobrazbe moraju biti u svezi s djelatnošću poduzetnika.

Ako se opće obrazovanje i izobrazba te posebno obrazovanje i izobrazba obavljaju izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika, u troškove se uključuju i troškovi prijevoza i smještaja do visine stvarno nastalih troškova i troškovi dnevnica, i to u skladu s propisima o oporezivanju dohotka.

U praksi će slučajevi općeg obrazovanja biti znatno učestaliji od posebnog. To znači da i kada se osoba neke struke, zanimanja, profesije, dodatno obrazuje, doškolova, to spada u opće obrazovanje i izobrazbu, iako se radi o posebnoj struci. To će biti slučaj, na primjer, s računovođa, stolarima, odvjetnicima, ... Radi se o stručnim poslovima, ali je stečeno znanje prenosivo i pri promjeni poslodavca. Posebno obrazovanje bit će rjeđa pojava jer se radi o izobrazbi koja je potrebna upravo za određeno radno mjesto, za određenog poslodavca. To je primjerice obrazovanje mehaničara za servisiranje samo određene marke ili tipa vozila.¹⁷

VELIČINA PODUZETNIKA

Za potrebe izračuna državne potpore za obrazovanje i izobrazbu, veličina poduzetnika utvrđuje se na način kako je to propisano Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva. Prema članku 3. toga zakona, poduzetnici se dijele na mikro, male i srednje subjekte. Tako razlikujemo:

- **MIKRO subjekte** malog gospodarstva, koji su fizičke i pravne osobe, te koji su u svom poslovanju neovisni, prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji **poslovni prihod** u iznosu protuvrijednosti **do 2.000.000,00 eura**, ili imaju ukupnu **aktivu** ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak u iznosu protuvrijednosti **do 2.000.000,00 eura**, te prosječno imaju godišnje zaposleno **manje od 10 radnika**;
- **MALE subjekte** malog gospodarstva, koji su fizičke i pravne osobe, te koji su u svom poslovanju neovisni, prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji **poslovni prihod** u iznosu protuvrijednosti **do 10.000.000,00 eura**, ili imaju ukupnu **aktivu** ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak u iznosu protuvrijednosti **do 10.000.000,00 eura**, te prosječno imaju godišnje zaposleno **manje od 50 radnika**;
- **SREDNJE subjekte** malog gospodarstva koji su fizičke i pravne osobe, te koji su u svom poslovanju neovisni, prema

financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji **poslovni prihod** u iznosu protuvrijednosti **većem od 10.000.000,00 eura**, ili imaju ukupnu **aktivu** ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak u iznosu protuvrijednosti **većem od 10.000.000,00 eura**, te prosječno imaju godišnje zaposleno **više od 50 a manje od 250 radnika**.

Sukladno čl. 2. st. 1. toč. e) Zakona o državnoj potpore za obrazovanje i izobrazbu, poduzetnicima se smatraju i **VELIKI poduzetnici**. Pod kategorijom veliki poduzetnik, podrazumijeva se poduzetnik čiji su: broj radnika, promet/poslovni prihod i ukupna aktiva viši od mjera utvrđenih u propisu kojim se uređuje poticanje razvoja malog gospodarstva.

POSTOCI KOJIM SE UMANJUJE POREZNA OSNOVICA

Porezni obveznik koji se smatra mikro, malim, srednjim ili velikim poduzetnikom može osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti za 60% opravdanih troškova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe radnika te za 25% opravdanih troškova u slučaju posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika.

Iznimno, porezni obveznik koji se smatra mikro, malim i srednjim poduzetnikom može osnovicu za obračun poreza na dobit može umanjiti do 80% opravdanih troškova na način da se prije navedeni postoci uvećaju još za:

- 20% ako se smatra mikro ili malim poduzetnikom,
- 10% ako se smatra srednjim poduzetnikom.

Iz navedenog proizlazi da poduzetnici mogu umanjiti poreznu osnovicu za nastale troškove općeg i posebnog obrazovanja i izobrazbe u sljedećem postotku:

Veličina poduzetnika	Opće obrazovanje	Posebno obrazovanje
Mikro	80%	45%
Mali	80%	45%
Srednji	70%	35%
Veliki	60%	25%

Primjer:

Mali poduzetnik je imao sljedeće troškove obrazovanja i izobrazbe:

Opće	200.000,00 x 80%	= 160.000,00
Posebno	100.000,00 x 45%	= 45.000,00
Ukupno		= 205.000,00

Za navedeni primjer porezni obveznik može na ime opravdanih troškova za opće i posebno obrazovanje i izobrazbu umanjiti poreznu osnovicu na red. br. 34.1. Obrasca PD za 205.000,00 kn.

PREGLEDA OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU

Za opravdane troškove za obrazovanje i izobrazbu koji se koriste kao porezna olakšice potrebno je sastaviti, sukladno čl. 4. i 5. Pravičnika o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu, pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu.

Navedeni pregled treba sadržavati osobito sljedeće podatke:

- 1) podatke o **vrsti poduzetnika** s obzirom na veličinu
- 2) podatke o **opravdanim troškovima za opće obrazovanje i izobrazbu** i to iznos:

- opravdanih troškova za školarine na osnovnim i srednjim školama, visokim učilištima te drugim obrazovnim insti-

17 Katica Amidžić Peročević: «Državne potpore koje smanjuju osnovicu poreza na dobit», RiPup br. 12/2008.

tucijama, na kojima se stječe osnovno, srednje i visoko obrazovanje, uključujući poslijediplomske studije i doktorske studije,

- opravdanih troškova za naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu,
 - opravdanih troškova za predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe,
 - opravdanih troškova za stručnu literaturu (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu,
 - opravdanih troškova za otpis (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu,
 - troškova prijevoza do visine stvarno nastalih troškova ako se opće obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
 - troškova smještaja do visine stvarno nastalih troškova ako se opće obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
 - troškova dnevnica ako se opće obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika,
 - ukupni iznos opravdanih troškova za opće obrazovanje i izobrazbu
- 3) podatke o **opravdanim troškovima za posebno obrazovanje i izobrazbu** i to iznos:
- opravdanih troškova za naknade za prisustvovanja seminarima, tečajevima i kongresima
 - opravdanih troškova specijalizacije i druge oblike posebnog obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu
 - opravdanih troškova sukladno za predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe
 - opravdanih troškova za stručnu literaturu (knjige, časopisi) u papirnatom ili elektroničkom obliku. Stručnom literaturom ne smatraju se javna glasila tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu
 - opravdanih troškova za otpis (amortizacija) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi, u skladu s opsegom njihova korištenja u tu svrhu
 - troškova prijevoza do visine stvarno nastalih troškova ako se posebno obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika
 - troškova smještaja do visine stvarno nastalih troškova ako se posebno obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika
 - troškova dnevnica ako se posebno obrazovanje i izobrazba obavlja izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika
 - ukupni iznos opravdanih troškova za posebno obrazovanje i izobrazbu

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

Primjer – Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu:

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

OIB: _____

Radi izračuna rednog broja 34.1. Obrasca PD, uz prijavu poreza na dobit za 2014. godinu, dajemo slijedeći

PREGLED OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU ZA 2013.

Veličina poduzetnika: mikro

Opravdani troškovi za opće obrazovanje i izobrazbu:

Pregled troškova	Iznos (u kn)
Školarine na osnovnim i srednjim školama na kojima se stječe osnovno i srednje obrazovanje	50.000,00
Naknade za prisustvovanju seminarima, tečajevima i kongresima, troškovi specijalizacija i drugih oblika obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu	65.000,00
Troškovi predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe	30.000,00
Stručna literatura (knjige, časopisi) u papirnatom i elektroničkom obliku.	20.000,00
Troškovi otpisa (amortizacije) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi	0,00
Troškovi prijevoza do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu obavljenu izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	10.000,00
Troškovi smještaja do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	20.000,00
Troškovi dnevnica za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	5.000,00
UKUPNI IZNOS OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA OPĆE OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU	200.000,00

Opravdani troškovi za posebno obrazovanje i izobrazbu:

Pregled troškova	Iznos (u kn)
Naknade za prisustvovanju seminarima, tečajevima i kongresima	44.000,00
Specijalizacije i drugi oblici posebnog obrazovanja i izobrazbe u tuzemstvu i inozemstvu	20.000,00
Troškovi predavača i instruktora te troškovi savjetovanja u svezi s projektima obrazovanja i izobrazbe	15.000,00
Stručna literatura (knjige, časopisi) u papirnatom i elektroničkom obliku.	11.000,00
Troškovi otpisa (amortizacije) uređaja, pomagala i opreme koji su korišteni u obrazovanju i izobrazbi	1.000,00
Troškovi prijevoza do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu obavljenu izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	5.000,00
Troškovi smještaja do visine stvarno nastalih troškova za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	0,00
Troškovi dnevnica za obrazovanje i izobrazbu koja je obavljena izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika	4.000,00
UKUPNI IZNOS OPRAVDANIH TROŠKOVA ZA POSEBNO OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU	100.000,00

U _____ dana _____

Odgovorna osoba:

MP

Radnik u nepovoljnom položaju

Sukladno čl. 5. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, poduzetnik može smanjiti poreznu osnovicu za dodatnih 10%-tnih bodova u slučaju općeg obrazovanja i izobrazbe te posebnog obrazovanja i izobrazbe za radnika u nepovoljnom položaju.

Radnik u nepovoljnom položaju je:

- svaki radnik mlađi od 25 godina koji prethodno nije pronašao nikakav posao s redovitom plaćom,
- svaki radnik s invaliditetom koji je posljedica tjelesnih, duševnih ili psiholoških oštećenja, a koji je sposoban sudjelovati na tržištu rada,
- svaki radnik koji se ponovno zaposlio nakon prekida od najmanje tri godine, a posebice svaki radnik koji se ponovno zaposlio nakon što je prestao raditi zbog teškoća u usklađivanju svojih radnih obveza i obiteljskog života, pri čemu se na radnika ovaj pojam primjenjuje u razdoblju od šest mjeseci od njegova ponovnog zapošljavanja, tj. radnik koji se zaposlio nakon korištenja roditeljskih i obiteljskih prava uređenih posebnim propisima,
- svaki radnik stariji od 45 godina koji nije stekao srednju školu ili srednju stručnu spremu,
- svaki dugotrajno nezaposleni radnik, odnosno radnik koji je bio nezaposlen tijekom dvanaest uzastopnih mjeseci, pri čemu se ovaj pojam primjenjuje na ovog radnika u razdoblju od prvih šest mjeseci nakon njegova ponovnog zapošljavanja.

ističemo...

S obzirom da najveći postotak koji mogu primijeniti mikro i mali poduzetnici iznosi 80% troškova općeg i posebnog obrazovanja i izobrazbe, to znači da ti poduzetnici ne mogu dodatno umanjiti poreznu osnovicu za 10% za radnike u nepovoljnom položaju za troškove općeg obrazovanja i izobrazbe (jer bi u tom slučaju postotak bio veći od 80%).

Primjer:

Mali poduzetnik je imao sljedeće troškove obrazovanja i izobrazbe za radnika s invaliditetom koji ima tjelesno oštećenje:

	Opće 200.000,00 x 80%	= 160.000,00
	Posebno 100.000,00 x 55%	= 55.000,00
	(45% + 10%)	
<hr/>		
Smanjenje porezne osnovice na red. br. 34.1. Obrasca PD = 215.000,00		

Pomorski prijevoz

Poduzetnik koji obavlja djelatnost pomorskog prijevoza može, sukladno čl. 4. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti i do 100% opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu, bez obzira na to odnose li se ti troškovi na opće obrazovanje i izobrazbu ili na posebno obrazovanje i izobrazbu, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- obrazovanje se mora provoditi na brodovima koji su upisani u Hrvatski registar brodova,
- osoba koja se usavršava ne može biti djelatni već pričuvni član posade.

Kod poduzetnika koji obavljaju djelatnost pomorskog prijevoza, NE može se povećati umanjene porezne osnovice za 10% za radnike u nepovoljnom položaju.

Naukovanje za obrtnička zanimanja

Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi praktična nastava i vježbe naukovanja za zanimanja u sustavu vezanih obrta može osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti za iznos isplaćenih nagrada učenicima u vrijeme pohađanja praktične nastave i vježbi naukovanja.

Porezna olakšica za naukovanje za obrtnička zanimanja može se ostvariti, sukladno čl. 6. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, po sljedećim osnovama:

- 1) Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi naukovanje za obrtnička zanimanja može osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti za iznos isplaćenih nagrada naučnicima u vrijeme naukovanja. *Primjerice, ako je poduzetnik isplatio tijekom 2014. godine nagradu naučniku u iznosu 10.000,00 kn, onda se za taj iznos može umanjiti porezna osnovica.*
- 2) Poduzetnik kod kojega su na naukovanju jedan do tri naučnika može umanjiti za 5% poreznu osnovicu za iznos dobiti koja je iskazana na rednom broju 3. Obrasca PD (dobit prije uvećanja i umanjena porezne osnovice). *Primjerice, ako poduzetnik ima dva naučnika, a na rednom broju 3. Obrasca PD ima iskazanu dobit u iznosu 300.000,00 kuna, porezna osnovica može se umanjiti za 15.000,00 kn (300.000,00 x 5%).* Poduzetnik kod kojeg su na naukovanju više od tri naučnika može postotak umanjena porezne osnovice povećati za jedan postotni bod po svakom naučniku, a najviše do 15% porezne osnovice. *Primjerice, ako poduzetnik ima na naukovanju četiri naučnika poreznu osnovicu može umanjiti za 6%, ako ima pet naučnika poreznu osnovicu može umanjiti za 7% itd. do najviše 15% porezne osnovice.* Međutim, **iznos umanjena osnovice poreza na dobit po osnovi ove porezne olakšice, ne može biti veći od godišnjeg neoporezivog iznosa nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja po svakom naučniku na naukovanju.** S obzirom da je neoporeziva nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja propisana u iznosu 1.600,00 kn mjesečno, to znači da godišnji neoporezivi iznos je 19.200,00 kuna. Dakle, iznos smanjenja porezne osnovice ne može biti veći od 19.200,00 kn po naučniku. Ako je ostvaren gubitak tj. poduzetnik ima iskazan gubitak na rednom broju 4. Obrasca PD, poduzetnik ne može koristiti ovu poreznu olakšicu.

Poduzetnik može umanjiti osnovicu poreza na dobit po osnovu naukovanja za obrtnička zanimanja u sustavu vezanih obrta ako ima dozvolu (licencu) Hrvatske obrtničke komore za izvođenje praktičnog dijela naukovanja. Poduzetnik mora u izračunu državne potpore za obrazovanje i izobrazbu osigurati podatak o broju naučnika koji su na naukovanju.

Telefon za savjete

01/48 36 046 / 01/49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

**Ponedjeljkom i četvrtkom od 11.00 do 15.30 h,
utorkom, srijedom i petkom od 8.30 do 13.00 h.**

Primjer:

Poduzetnik je u 2014. imao na naukovanju 2 naučnika te je svakom isplaćena nagrada za naukovanje u iznosu 15.000,00 kn. Na rednom broju 3. Obrasca PD iskazana je dobit 500.000,00 kn.

Iznos porezne olakšice:

- nagrade naučnicima – 15.000,00 x 2 = 30.000,00 kn
- umanj enje osnovice za 5% dobiti* – 500.000,00 x 5% = 25.000,00 kn

Ukupno umanj enje porezne osnovice po osnovi naukovanja = 55.000,00 kn

*Napomena: u navedenom primjeru umanj enje porezne osnovice za 5% dobiti moguće je za najviše 38.400,00 kn (19.200,00 x 2), a s obzirom ono iznosi 25.000,00 kn za taj se iznos umanj uje porezna osnovica.

Primjer:

Poduzetnik je u 2014. imao na naukovanju 4 naučnika te je svakom isplaćena nagrada za naukovanje u iznosu 10.000,00 kn. Na rednom broju 3. Obrasca PD iskazana je dobit 2.000.000,00 kn.

Iznos porezne olakšice:

- nagrade naučnicima – 10.000,00 x 4 = 40.000,00 kn
- umanj enje osnovice za 6% dobiti* – 2.000.000,00 x 6% = 120.000,00 ali najviše = 76.800,00 kn

Ukupno umanj enje porezne osnovice po osnovi naukovanja = 116.800,00 kn

*Napomena: u navedenom primjeru umanj enje porezne osnovice za 6% dobiti moguće je za najviše 76.800,00 kn (19.200,00 x 4), te stoga nije moguće umanj iti poreznu osnovicu za 120.000,00 kn.

Pregled i izračun koji se prilažu uz obrazac PD

Kako bi se iskoristila porezna olakšica za troškove obrazovanja i izobrazbe na rednom broju 34.1. Obrasca PD, uz prijavu poreza na dobit, potrebno je priložiti:

- 1) Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu
- 2) Izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu.

Primjer i sadržaj Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu već smo prije prikazali, a u nastavku dajemo primjer mogućeg izgleda Izračuna državne potpore za obrazovanje i izobrazbu.

Primjer:

Mali poduzetnik iz Zagreba je u 2014. godini imao sljedeće troškove obrazovanja i izobrazbe radnika:

- opće obrazovanje i izobrazba – 50.000,00 kn,
- posebno obrazovanje i izobrazba – 100.000,00 kn.

Poduzetnik je imao u 2014. godini na naukovanju 2 naučnika te je svakom isplaćena nagrada za naukovanje u iznosu 5.000,00 kn (tj. ukupno je isplaćeno 10.000,00 kn).

Poduzetnik ima na rednom broju 3. Obrasca PD iskazanu dobit u iznosu 500.000,00 kn.

Telefon za savjete

01/ 48 36 046 / 01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

Ponedjeljkom i četvrtkom od 11.00 do 15.30 h,
utorkom, srijedom i petkom od 8.30 do 13.00 h.

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

OIB: _____

Radi izračuna rednog broja 34.1. Obrasca PD, uz prijavu poreza na dobit za 2014. godinu, dajemo slijedeći

IZRAČUN DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU ZA 2014.

Opravdani troškovi općeg i posebnog obrazovanja i izobrazbe:

Vrsta troška	Iznos troška	Postotak umanj enja porezne osnovice	Ukupni iznos umanj enja porezne osnovice
1	2	3	4 (2*3)
Opće obrazovanje i izobrazba	50.000,00	80%	40.000,00
Posebno obrazovanje i izobrazba	100.000,00	35%	35.000,00
1) UKUPNO			75.000,00

Naukovanje za obrtnička zanimanja:

Opis	Dobit na red. br. 3. Obrasca PD	Postotak umanj enja porezne osnovice	Iznos umanj enja porezne osnovice
1	2	3	4 (2*3)
Broj naučnika: 2	500.000,00	5%	25.000,00
Iznos isplaćenih nagrada naučnicima na naukovanju			10.000,00
2) UKUPNO			35.000,00

Sveukupno umanj enje porezne osnovice na red. Br. 34.1. Obrasca PD = 110.000,00 kn (75.000,00 + 35.000,00).

U _____ dana _____

Odgovorna osoba: _____

m.p. _____

Poduzetnik je obvezan u svojim poslovnim knjigama osigurati posebno knjigovodstveno praćenje troškova obrazovanja i izobrazbe, osobito praćenje po vrstama troškova obrazovanja i izobrazbe i to:

- troškova za opće obrazovanje i izobrazbu,
- troškova za posebno obrazovanje i izobrazbu,
- troškova prijevoza, smještaja i dnevnica za obrazovanje i izobrazbu izvan mjesta prebivališta ili boravišta radnika.

Također, potrebno je osigurati i posebno praćenje troškova obrazovanja i izobrazbe za koje se dodatno umanj uje porezna osnovica a koji se odnose na:

- područja prema regionalnoj karti državnih potpora,
- pomorski prijevoz,
- radnika u nepovoljnijem položaju,
- naukovanje za obrtnička zanimanja.

Redni broj 34.2.: Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)

Sukladno čl. 15. Pravilnika o porezu na dobit, **porezna osnovica smanjuje se za iznos državne potpore za istraživačko-razvojne**

projekte na način propisan u članku 111.c Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Nar. nov., br. 123/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11, 94/13, 139/13 i 101/14) i **Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko razvojne projekte** (Nar. nov. br. 116/07).

Detaljnije o popunjavanju ovog rednog broja pojašnjeno je u Uputi: „Pravo na korištenje državne potpore za istraživačko-razvojne projekte kroz umanjene osnovice poreza na dobit temeljem opravdanih troškova određenog istraživačko-razvojnog projekta mogu ostvariti samo porezni obveznici kojima je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta izdalo potvrdu da određeni projekt ima karakteristike znanstvenog, temeljnog, primijenjenog i razvojnog istraživanja. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta izdaje potvrdu poreznom obvezniku – korisniku državne potpore na temelju Obrascu 1, odnosno temeljem dostavljenog zahtjeva za odobrenje državne potpore za određeni istraživačko-razvojni projekt. Potvrdom se određeni projekt razvrstava na temeljno, primijenjeno ili razvojno istraživanje o čemu ovisi iznos umanjenja osnovice poreza na dobit.

Ovisno o tome kako je određeni projekt razvrstan osnovica poreza na dobit se može umanjiti za:

- 150% opravdanih troškova projekta za temeljna istraživanja,
- 125% opravdanih troškova projekta za primijenjena istraživanja,
- 100% opravdanih troškova projekta za razvojna istraživanja.

Porezni obveznici opravdane troškove istraživačko-razvojnog projekta utvrđene člankom 111.d. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju iskazuju na Obrascu 2. i to za svaki odobreni projekt posebno. U Obrascu 2. se iskazuju opravdani troškovi za porezno razdoblje na koje se troškovi odnose, te kumulativni podaci o troškovima od početka projekta do kraja obračunskog poreznog razdoblja za koje se Obrazac 2. podnosi.

Opravdanim troškovima određenog istraživačko-razvojnog projekta koji se iskazuju na Obrascu 2 sukladno članku 111.d Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju smatraju se: 1. plaće zaposlenika i naknade osobama koje izravno sudjeluju u istraživanjima; 2. materijalni troškovi za istraživanja, a to su: utrošene sirovine i materijal uključujući ambalažu i sitni inventar, utrošena energija, rezervni dijelovi korišteni ili potrošeni tijekom istraživanja; utrošeni materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje objekata i opreme koji se koriste neposredno za istraživanja; 3. troškovi usluga korištenih tijekom istraživanja, kao što su intelektualne usluge vezane uz istraživanja te sve druge usluge koje su uvjet za ostvarivanje istraživanja; 4. troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u dijelu u kojem se ta sredstva koriste za istraživanja kod onih poreznih obveznika koji sami obavljaju istraživanja, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit; 5. troškovi amortizacije nabavljenih patenata i licencija koji se koriste za konkretno istraživanje, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit; 6. opći troškovi, pod kojima se razumijevaju samo oni troškovi koji su nužni za istraživanja i koji se mogu rasporediti na razumnoj i dosljednoj osnovi na tu djelatnost, kao što su premije osiguranja procesa, odgovornosti i opreme za istraživanja te najamnine i članarine stručnih udruga za istraživanja.

Procjenu vjerodostojnosti opravdanih troškova, prema potrebi, obavlja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta na način utvrđen člankom 5. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, odnosno Porezna uprava može pisanim putem korisniku potpore dostaviti zahtjev za provjerom opravdanosti troškova projekta za koje je umanjena porezna osnovica, a u tom slučaju, korisnik

potpore obavezan je zatražiti provjeru opravdanosti troškova projekta od nadležnog Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Prema članku 2. stavku 2. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte obveznici poreza na dobit dužni su, u svrhu ostvarenja državne potpore, podatke o opravdanim troškovima iz članka 111.d Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, evidentirati u poslovnim knjigama posebno za svaki projekt te obračunavati posebno za svako porezno razdoblje u kojem su troškovi nastali.

Ukupan iznos državnih potpora koji porezni obveznik može ostvariti po svim osnovama koje se dodjeljuju temeljem Zakona o znanstvenoj djelatnosti i drugim propisima utvrđen je člankom 111.a navedenog Zakona.

Kako bi se utvrdilo pravo na korištenje porezne olakšice za istraživačko-razvojne projekte porezni obveznik je dužan uz prijavu poreza na dobit priložiti presliku Obrascu 1, potvrdu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Obrazac 2. za svaki projekt posebno te izračun državne potpore za istraživačko-razvojne projekte. Iznimno, porezni obveznici koji su za određeni istraživačko-razvojni projekt u prethodnom poreznom razdoblju dostavili potvrdu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Obrazac 1., mogu za taj projekt dostaviti samo Obrazac 2.

Nadalje, u iznimnim slučajevima kada porezni obveznik nije od nadležnog Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta dobio potvrdu, ali je istom u propisanom roku do kraja poreznog razdoblja za koje želi ostvariti državnu potporu odnosno poreznu olakšicu uputio zahtjev za izdavanjem potvrde (Obrazac 1) potrebno je postupiti sukladno člancima 3. i 4. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, te zaprimiti poreznu prijavu, a naknadno izvršiti ispravak prijave poreza na dobit. Stoga, porezni obveznik kojemu Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta nije izdalo potvrdu do roka za podnošenje prijave poreza na dobit, iako je porezni obveznik Obrazac 1. dostavio u propisanom roku može navedenu potvrdu predati u nadležnu ispostavu Porezne uprave naknadno, budući da je 30. lipanj 2015. godine rok do kada Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta odlučuje o prijavi zahtjeva sukladno odredbama Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, te bi do navedenoga datuma porezni obveznik trebao dobiti potvrdu ili obavijest o tome da ne ostvaruje pravo na državnu potporu.

Prema članku 3. stavku 6. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, propisano je da, ako Ministarstvo nadležno za znanost ne izda potvrdu iz stavka 1. istoga članka u roku iz stavka 4. istoga članka, dužno je najkasnije petnaest dana (15) prije isteka roka za podnošenje prijave poreza na dobit o tome pisano izvijestiti poreznog obveznika i njemu nadležnu ispostavu Porezne uprave. U obavijesti Ministarstvo nadležno za znanost je dužno navesti rok u kojemu će odlučiti o prijavi zahtjeva stavka 1. navedenog Pravilnika. Taj rok ne može biti dulji od 60 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave poreza na dobit.

Odredbom članka 4. stavka 3. Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, propisano je da korisnik potpore koji u roku iz članka 3. stavka 4. navedenog Pravilnika nije dobio potvrdu Ministarstva nadležnog za znanost ima pravo umanjiti poreznu osnovicu u prijavi poreza na dobit za iznos iskazan u Obrascu 2. Po primitku potvrde Porezna uprava će utvrditi visinu potpore koju korisnik potpore može ostvariti za porezno razdoblje, te prema potrebi ispraviti poreznu osnovicu, sukladno poreznim propisima.

Primjer:

Poduzetnik C u 2014. godini ima opravdane troškove projekta za primijenjena istraživanja u iznosu od 100.000,00 kuna. Projekt je započeo 1. siječnja 2014. godine.

Poduzetnik može umanjiti dobit (redni broj 3. Obrasca PD) odnosno uvećati gubitak (redni broj 4. Obrasca PD) za iznos od 125.000,00 kuna ($100.000,00 * 125\%$), a taj iznos upisat će pod redni broj 34.2. Obrasca PD.

U ovom primjeru, poduzetnik, pri izračunu državne potpore, primjenjuje postotak iz članka 111.c stavka 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju odnosno može umanjiti dobit odnosno uvećati gubitak za 125% opravdanih troškova za primijenjena istraživanja.

Uz izračun, mali poduzetnik je obavezan uz Obrazac PD dostaviti i presliku Obrasca 1, potvrdu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, te Obrazac 2."

Više o državnim potporama za istraživačko-razvojne projekte možete pročitati u članku „Državne potpore koje smanjuju osnovicu poreza na dobit“ koji je objavljen u RiPup-u br. 12/2008.

Redni broj 35: UKUPNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (red. br. 27 do 34)

Na ovoj poziciji iskazuje se zbroj od rednog broja 27 do rednog broja 34 Obrasca PD.

IV. Porezna osnovica

Redni broj 36: Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + 26 – 35) ili (r. br. 4 – 26 + 35)

Ovaj redni broj popunjava se na slijedeći način:

ističemo...

$$\text{Red. br. 36} = \text{r.br. 3} + \text{r.br. 26} - \text{r.br. 35}$$

Primjer:

R.br. 3. Dobit	437.000,00
+ R.br. 26 Ukupno povećanje dobiti / smanjenje gubitka	135.700,00
– R.br. 35 Ukupna smanjenje dobiti / povećanje gubitka	129.000,00
R.br. 36 Dobit nakon povećanja i smanjenja	443.700,00

Nakon što smo ustanovili, u našem primjeru, da je Dobit nakon povećanja i smanjenja 443.700,00 kn, potrebno je provjeriti da li je taj iznos veći od Prenesenog poreznog gubitka (naravno, ako ga uopće ima). Ako je veći, popunjava se ovaj redni broj, a ako nije popunjava se redni broj 39.

Moguće je da porezni gubitak s rednog broja 4. nakon njegovog smanjenja i povećanja prijeđe u porezni dobitak. U tom slučaju popunjava se ova pozicija, naravno, uz uvjet da je porezni dobitak veći od Prenesenog poreznog gubitka.

ističemo...

$$\text{Red. br. 36} = \text{r.br. 4} - \text{r.br. 26} + \text{r.br. 35}$$

Primjer:

R.br. 4. Gubitak	5.700,00
– R.br. 26 Ukupno povećanje dobiti / smanjenje gubitka	135.700,00
+ R.br. 35 Ukupno smanjenja dobiti / povećanje gubitka	129.000,00
R.br. 36. Dobit nakon povećanja i smanjenja	1.000,00

Ako je porezni obveznik ostvario u tekućem razdoblju porezni gubitak, ili je ostvario porezni dobitak koji nakon uvećanja i umanjena nije dovoljan za pokriće prenesenog poreznog gubitka, tada se NE popunjavaju redni brojevi pod IV. – POREZNA OSNOVICA, već redni brojevi pod V.- POREZNI GUBITAK. Dakle, nije moguće istovremeno imati popunjene redne brojeve pod IV. – POREZNA OSNOVICA i redne brojeve pod V.- POREZNI GUBITAK, već samo jedne od njih.

Redni broj 37: Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)

Na ovom rednom broju iskazuje se preneseni gubitak iz prethodnih poreznih razdoblja. Porezni obveznik gubi pravo na odbitak poreznog gubitka istekom **pete godine** računajući od godine za koju je porezni gubitak utvrđen. U prijavi poreza na dobit za 2014. god. može se iskazati preneseni porezni gubitak za 2009., 2010., 2011., 2012. i 2013. godinu.

Porezni gubitak prenosi se i nadoknađuje umanjivanjem porezne osnovice u idućim poreznim razdobljima. Porezna osnovica umanjuje se najprije za gubitak starijeg datuma.

Ako porezni obveznik ima prenesene porezne gubitke, obavezan je sastaviti i priložiti poreznoj prijavi Pregled prenesenih poreznih gubitaka po godinama. Primjer mogućeg izgleda pregleda prenesenih poreznih gubitaka prikazujemo u nastavku.

Telefon za savjete

01/ 48 36 046

01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

Ponedjeljkom i četvrtkom
od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
od 8.30 do 13.00 sati.

Naziv poreznog obveznika _____

Adresa: _____

OIB: _____

Sukladno čl. 46. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14 I 157/14), uz prijavu poreza na dobit za 2014. godinu, dajemo slijedeći

PREGLED PRENESENIH POREZNIH GUBITAKA PO GODINAMA

R.b.	Opis	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
1.	Preneseni gubitak iz prethodnih godina	-	100.000,00	311.090,00	400.000,00	150.000,00	80.000,00
2.	Dobit poslovne godine	-	-	-	250.000,00	70.000,00	85.000,00
3.	Gubitak poslovne godine	100.000,00	211.090,00	88.910,00	-	-	-
4.	Prijenos gubitka u naredno porezno razdoblje (1-2) ili (1+3)	100.000,00	311.090,00	400.000,00	150.000,00	80.000,00	0,00

U _____ dana _____

Sastavio:

MP

Odgovorna osoba:

U našem primjeru, u Obrazac PD na redni broj 37. upisao bi se iznos 80.000,00 kn.

U Uputi je dan složeniji primjer prijenosa poreznog gubitka kojeg navodimo u nastavku¹⁸.

„Primjer:

Porezni obveznik „Y“ d.o.o. ostvario je tekući gubitak u 2007. godini u iznosu od 100.000,00 kuna, a u 2008. godini u iznosu od 40.000,00 kuna. U 2009. godini, porezni obveznik je ostvario dobit u iznosu od 15.000,00 kuna, a u 2010. godini u iznosu od 7.000,00 kuna. U 2011. godini, porezni obveznik je ostvario tekući gubitak u iznosu od 10.000,00 kuna, u 2012. godini dobit u iznosu od 5.000,00 kuna, dok je u 2013. godini ostvario tekući gubitak u iznosu od 23.000,00 kuna. Porezni obveznik je u 2014. godini ostvario dobit u iznosu od 35.000,00 kuna.

Pregled poreznih gubitaka po godinama:

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Preneseni gubitak	-	100.000	140.000	125.000	118.000	128.000	50.000	33.000
Dobit u poslovnoj godini	-	-	15.000	7.000	-	5.000	-	35.000
Gubitak u poslovnoj godini	100.000	40.000	-	-	10.000	-	23.000	-
Prijenos gubitka u naredno porezno razdoblje	100.000	140.000	125.000	118.000	128.000	50.000	33.000	0,00

Iz primjera proizlazi:

- u prijavi poreza na dobit za 2009. godinu, iskazana dobit dostatna je za pokrivanje dijela gubitka iz 2007. godine u iznosu od 15.000,00 kuna. Ostatak nepokrivenog gubitka iz 2007. godine u iznosu od 85.000,00 kuna i nepokriveni gubitak iz 2008. godine u iznosu od 40.000,00 kuna prenose se u 2009. godinu.
 $100.000,00 - 15.000,00 = 85.000,00$
 $85.000,00 + 40.000,00 = 125.000,00$
- u prijavi poreza na dobit za 2010. godinu, iskazana dobit dostatna je za pokrivanje dijela gubitka iz 2007. godine u iznosu od 7.000,00 kuna. Ostatak nepokrivenog gubitka iz 2007. godine u iznosu od 78.000,00 kuna i nepokriveni gubitak iz 2008. godine u iznosu od 40.000,00 kuna prenose se u 2011. godinu.
 $85.000,00 - 7.000,00 = 78.000,00$
 $78.000,00 + 40.000,00 = 118.000,00$
- u prijavi poreza na dobit za 2011. godinu, iskazan je gubitak za tekuću godinu u iznosu od 10.000,00 kuna i preneseni gubitak iz 2010. godine u iznosu od 118.000,00 kuna, stoga se u prijavi poreza na dobit za 2012. godinu može iskazati ukupni preneseni gubitak u iznosu od 128.000,00 kuna.
- u prijavi poreza na dobit za 2012. godinu, iskazana dobit u iznosu od 5.000,00 kuna dostatna je za pokrivanje dijela gubitka iz 2007. godine. Međutim, gubitak iz 2007. godine ne može se više prenositi u 2013. godinu, stoga se u prijavi poreza na dobit za 2013. godinu prenosi nepokriveni gubitak iz 2008. godine u iznosu od 40.000,00 kuna i nepokriveni gubitak iz 2009. godine u iznosu od 10.000,00 kuna.
 $40.000,00 + 10.000,00 = 50.000,00$
- u prijavi poreza na dobit za 2013. godinu, iskazan je gubitak za tekuću godinu u iznosu od 23.000,00 kuna. Međutim, nepokriveni gubitak iz 2008. godine u iznosu od 40.000,00 kuna ne može se više prenositi u 2014. godinu, stoga se u prijavi poreza na dobit za 2014. godinu prenosi nepokriveni gubitak iz 2011. godine u iznosu od 10.000,00 kuna i gubitak iz 2013. godine u iznosu od 23.000,00 kuna.
 $10.000,00 + 23.000,00 = 33.000,00$

18 Godine u primjeru prilagođene za 2014 godinu

- *Iskazana dobit u prijavi poreza na dobit za 2014. godinu u iznosu od 35.000,00 dostatna je za pokrivanje prenesenog gubitka iz 2011. godine u cijelosti, te prenesenog gubitka iz 2013. godine u cijelosti.*
- *U prijavi poreza na dobit za 2015. godinu porezni obveznik neće iskazivati preneseni gubitak na rednom broju 37. Obrascu PD.*
- *Na rednom broju 37. Obrascu PD za 2014. godinu – preneseni gubitak, porezni obveznik iskazat će iznos od 33.000,00 kuna.“*

Prijenos gubitka pri statusnim primjenama¹⁹

Prema odredbama članka 17. Zakona i članka 38. Pravilnika, neiskorišteno pravo na smanjenje porezne osnovice temeljem gubitka do pet godina, u slučaju statusnih promjena iz članka 19. Zakona, prenosi se na pravnog slijednika.

Napominjemo da pravnom predniku prestaje pravo na prijenos poreznoga gubitka ako pravni prednik već dva porezna razdoblja prije statusne promjene ne obavlja djelatnosti, ili ako tijekom dva porezna razdoblja od nastanka statusne promjene bitno promijeni djelatnost pravnog prednika, te je isti dužan uvećati poreznu osnovicu za iznos iskorištenog gubitka. Isto se primjenjuje i u slučaju kada se u poreznom razdoblju struktura vlasništva poreznog obveznika promijeni za više od 50% u odnosu na strukturu vlasništva na početku poreznog razdoblja. Međutim, navedeno se ne primjenjuje ako se bitno promijeni djelatnost zbog očuvanja radnih mjesta ili sanacije poslovanja.

U slučaju statusnih promjena tijekom poreznog razdoblja, pravni prednik utvrđuje prijenos poreznog gubitka kao da se radi o kraju godine, a pravni slijednik ima pravo na prijenos poreznoga gubitka pravnog prednika kao da se radi o prijenosu poreznoga gubitka iz prethodne godine. Ako se preuzimaju preneseni porezni gubici koji se iskazuju u prijavi poreza na dobit za 2014. godinu pri statusnim promjenama ili promjenama vlasništva za više od 50%, potrebno je uz prijavu priložiti i pregled takvih gubitaka.

Na primjer, društvo A pripojilo se društvu B s danom 1. listopada 2014. Društvo A sastavilo je poreznu prijavu za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2014. i iskazalo porezni gubitak za u iznosu od 8.000,00 kuna, a nije imalo prenesenih poreznih gubitaka iz ranijih razdoblja. Društvo B, pravni slijednik društva A sastavilo je prijavu poreza na dobit za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. u kojoj je umanjilo poreznu osnovicu za 3.000,00 kuna preuzetog gubitka, a ostatak od 5.000,00 prenosi u slijedeće porezno razdoblje. Smatra se da je društvu B prva godina prava na prijenos gubitka 2014., te stoga razliku od 5.000,00 kuna može prenositi još četiri godine. Napominjemo da ako Društvo B tijekom dva porezna razdoblja od statusne promjene bitno promijeni djelatnost društva A, ali ne očuva radna mjesta ili ne mijenja djelatnost radi sanacije poslovanja, tada će izgubiti pravo na prijenos poreznog gubitka i povećat će poreznu osnovicu za iznos iskorištenog poreznog gubitka. Isti uvjeti o ograničavanju prava na prijenos poreznog gubitka primjenjivali bi se i u slučaju promjene strukture vlasništva za više od 50%.

Redni broj 38: Porezna osnovica (r. br. 36. – r. br. 37.)

ističemo...

Red. br. 38 = r.br. 36 – r.br. 37

Redni broj 38 mora biti pozitivan broj ili 0. U slučaju ako je razlika negativna veličina onda se ne popunjava pozicija IV. – POREZNA OSNOVICA, već pozicija V.- POREZNI GUBITAK.

V. Porezni gubitak

Redni broj 39: Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + 26 – 35) ili (r. br. 4 – 26 + 35)

Ovaj se redni broj popunjava ako je:

- porezni obveznik u 2014. godini ostvario porezni gubitak, ili
- ostvareni porezni dobitak nije dovoljan za pokriće prenesenog poreznog gubitka iz prijašnjih godina.

Ovaj redni broj se izračunava na slijedeći način:

ističemo...

Red. br. 39 = r.br. 3 + r.br. 26 - r.br. 33

ili

ističemo...

Red. br. 39 = r.br. 4 – r.br. 26 + r.br. 35

Dakle, na ovom rednom broju moguće je iskazati dobit ili gubitak nakon povećanja ili smanjenja. Iskazana veličina uvijek je pozitivan broj.

Porezni obveznik iskazati će na ovom rednom broju dobit samo ako je ona manja od Prenesenog poreznog gubitka na rednom broju 40. Ako je dobit veća od Prenesenog poreznog gubitka ne popunjava se pozicija V. – POREZNI GUBITAK, već pozicija IV. – POREZNA OSNOVICA.

Ako porezni obveznik nakon povećanja i smanjenja dobiti ili gubitka iskazuje gubitak, onda se obvezno popunjava ovaj redni broj.

Redni broj 40: Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)

Ovaj redni broj popunjava se na način kako je pojašnjeno na rednom broju 37. Obrascu PD.

Redni broj 41: Porezni gubitak za prijenos (r.br. 39 – r.br. 40)

Porezni gubitak za prijenos utvrđuje se na slijedeći način:

- ako je rednom broju 39 iskazan porezni dobitak, onda je

ističemo...

Red. br. 41 = r.br. 40 – r.br. 39

- ako je na rednom broju 39 iskazan porezni gubitak, onda je

ističemo...

Red. br. 41 = r.br. 39 + r.br. 40

Porezni obveznik koji iskaže podatak na rednom broju 41 dalje ne popunjava Obrazac PD., osim ako ima uplaćenih predujmova porez na dobit pa popunjava samo redne brojeve 56. i 58.

¹⁹ Tekst prenesen u cijelosti iz Upute.

VI. Porezna obveza

Redni broj 42: Porezna osnovica (r. br. 38)

Na ovom rednom broju iskazuje se podatak sa rednog broja 38. Obrasca PD.

Redni broj 43: Porezna stopa (čl. 28. Zakona)

Na ovom rednom broju upisuje se porezna stopa 20%.

Redni broj 44: Porezna obveza (r.br. 42 x r.br. 43)

Ovaj redni broj izračunava se na način da se redni broj 42. pomnoži s 20%.

VII. Porezne olakšice, oslobođenja i poticaji

Porezni obveznik može iskoristiti porezne olakšice, oslobođenja i poticaje samo ako je iskazao određeni iznos porezne obveze na rednom broju 44.

U protivnom, ako je porezni obveznik iskazao određeni iznos na rednom broju 41. – *Porezni gubitak za prijenos* ne može koristiti porezne olakšice, oslobođenja i poticaje jer ne postoji porezna obveza koja se može umanjiti, a također ne može niti povećati porezni gubitak za navedene porezne olakšice, oslobođenja i poticaje.

Ukupni iznos poreznih olakšica, oslobođenja i poticaja koji se iskazuju na rednom broju 52. ne može biti veći od iznosa porezne obveze koja je iskazana na rednom broju 44.

Porezni obveznici koji koriste olakšicu ili oslobođenja obvezni su osigurati posebno porezno-knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja za djelatnost za koju koriste olakšicu ili oslobođenje.

Redni broj 45: Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)

Na ovome rednome broju iskazuje se iznos porezne olakšice i oslobođenja za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na potpomognutim područjima I. i II. skupine i na području Grada Vukovara.

Obveznici poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara i području jedinica I. i II. skupine, sukladno članku 28.a Zakona o porezu na dobit, mogu u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati umanjene porezne obveze ukoliko su na tom području, u poreznom razdoblju za koje se podnosi porezna prijava, zapošljavali više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu je više od 50% tih zaposlenika imalo prebivalište i boravište na području jedinica I. i II. skupine ili na području Grada Vukovara. Također, smatra se da su ispunjeni prije navedeni uvjeti ukoliko je korisnik potpore počeo obavljati djelatnost tijekom godine pri čemu je razdoblje za koje utvrđuje poreznu osnovicu kraće od devet mjeseci te ukoliko je isti zapošljavao propisani broj zaposlenika na neodređeno vrijeme koji imaju prebivalište i borave na nekom od potpomognutom području I. i II. skupine ili na području Grada Vukovara najmanje devet mjeseci, a zaposleni su kod poreznog obveznika od početka obavljanja djelatnosti.

Sukladno **Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti** (Nar. nov., br. 158/13) jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti u:

POTPOMOĞNUTA PODRUČJA

■ **I. skupinu jedinica lokalne samouprave** čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka Republike Hrvatske:

Babina Greda, Biskupija, Cetingrad, Civljane, Čačavica, Dežanovac, Donji Kukuruzari, Donji Lapac, Drenovci, Drenje, Dvor, Đulovac, Gomji Bogičevci, Gradina, Gundinci, Gunja, Hrvatska Dubica, Jagodnjak, Kapela, Kistanje, Kloštar Podravski, Krnjak, Levanjska Varoš, Lokvičići, Markušica, Mikleuš, Nova Bukovica, Nova Rača, Okučani, Plaški, Podgorač, Podravska Moslavina, Rovišće, Sopje, Staro Petrovo Selo, Sunja, Sodalovci, Špišić Bukovica, Štefanje, Štitar, Tmava, Voćin, Vojnič, Vrbje, Vrginmost, Vrhovine i Zrinski Topolovac.

■ **II. skupinu jedinica lokalne samouprave** čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50% i 75% prosjeka Republike Hrvatske:

Andrijaševci, Antunovac, Barilovići, Bebrina, Bednja, Beli Manastir, Belica, Belišće, Benkovac, Berek, Bilje, Bizovac, Bogdanovci, Borovo, Bosiljevo, Bošnjaci, Brestovac, Breznica, Brinje, Brodski Stupnjak, Budinščina, Bukovlje, Cerna, Cernik, Cestica, Cista Provo, Crnac, Čačinci, Čaglin, Čazma, Čeminac, Darda, Davor, Desinići, Domašinec, Donja Motičina, Donja Voća, Donji Andrijevići, Dragalić, Draž, Dmiš, Drnje, Dubrava, Đakovo, Đurđenovac, Erdut, Ernestinovo, Ervenik, Farkaševac, Ferdinandovac, Feričanci, Garčin, Garešnica, Generalski Stol, Glina, Gola, Gorjani, Gornja Rijeka, Gornja Stubica, Gornja Vrba, Gornji Mihajlovec, Gračac, Gradec, Gradište, Grubišno Polje, Hercegovac, Hlebina, Hrvace, Hrvatska Kostajnica, Ilok, Imotski, Ivankovo, Ivanska, Jakšić, Jarmina, Jasenovac, Josipdol, Kalnik, Kamanje, Kaptol, Kijevo, Klakar, Kneževi Vinogradi, Knin, Končanica, Koprivnički Bregi, Koška, Kotoriba, Kula Norinska, Kutjevo, Lasinja, Legrad, Lipik, Lišane Ostrovičke, Lobar, Lovas, Lovreć, Lukač, Magadenovac, Majur, Mala Subotica, Mali Bukovec, Marijanci, Martijanec, Martinska Ves, Mihovljan, Muć, Mursko Središće, Negoslavci, Netretići, Nijemci, Nova Gradiška, Nova Kapela, Novigrad (Zadarska županija), Novo Virje, Novska, Nuštar, Obrovac, Oprisavci, Orehovica, Oriovac, Orle, Otočac, Otok (Splitsko-dalmatinska županija), Otok (Vukovarsko-srijemska županija), Pakrac, Peteranec, Petlovac, Petrijevci, Petrinja, Petrovsko, Pitomača, Pleternica, Podbablje, Podcrkavlje, Podturen, Pokupsko, Polača, Poličnik, Popovac, Posedarje, Preseka, Prgomet, Pribislavec, Privlaka (Vukovarsko-srijemska županija), Proložac, Promina, Punitovci, Rakovec, Rakovica, Rasinja, Rešetari, Ribnik, Runovići, Ružić, Saborsko, Satnica Đakovačka, Selnica, Semeljci, Severin, Sibinj, Sikirevci, Sirač, Skradin, Slatina, Slavonski Šamac, Slivno, Slunj, Sokolovac, Stankovci, Stara Gradiška, Stari Jankovci, Stari Mikanovci, Ston, Strizivojna, Suhopolje, Sveti Đurđ, Sveti Ivan Žabno, Sveti Petar Orehovec, Šandrovac, Šestanovac, Škabrnja, Štrigova, Tompojevci, Topusko, Tordinci, Tounj, Tovarnik, Trilj, Trpinja, Udbina, Unešić, Velika, Velika Kapanica, Velika Pisanica, Velika Trnovitica, Veliki Grđevac, Veliko Trojstvo, Viljevo, Virje, Visoko, Viškovci, Vladislavci, Vodinci, Vrbanja, Vrljika, Vrpolje, Vrsi, Vuka, Vukovar, Zagorska Sela, Zagvozđ, Zažablje, Zdenci, Zmijavci, Žakanje i Žumberak

Radi provedbe ove porezne olakšice donesen je Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima (Nar. nov., br. 157/2014). Tim Pravilnikom propisuju se korisnici porezne olakšice, područje primjene, podjela prema djelatnostima, izračun porezne olakšice i utvrđivanje gornje granice potpore male vrijednosti te postupak odobravanja porezne olakšice propisane člankom 28.a Zakona o porezu na dobit, u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti, temeljem obavljanja djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima.

Redni broj 46: Olakšice i oslobođenja na području I. skupine i na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)

Na ovom rednom broju upisuje se iznos porezne olakšice za obveznike poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području jedinica

lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara ukoliko zadovoljavaju uvjete iz članka 28.a Zakona o porezu na dobit u vezi zapošljavanja radnika, NE plaćaju porez na dobit.

Iznos olakšice utvrđuje se u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti, a izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti, odnosno porezne osnovice utvrđene od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 20%.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik ukupnu dobit ostvario je na potpomognutom području I. skupine, te stoga ne plaća porez na dobit, pa porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 0,00 kn. Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je u redni broj 46. upisati iznos oslobođenja od plaćanja poreza na dobit u iznosu od 20.000,00 kn.

Ako porezni obveznik ostvari dobit, a koja je samo u jednom dijelu ostvarena na potpomognutom području I. skupine ili na području Grada Vukovara, tada porezni obveznik može porezno oslobođenje primijeniti samo za taj dio.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik 40.000,00 kn dobiti ostvario je na potpomognutom području I. skupine, te stoga ima pravo primijeniti na taj dio dobiti porezno oslobođenje te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 12.000,00 kn (60.000,00 x 20%). Da bi se dobio iznos poreznog oslobođenja potrebno je u redni broj 46. upisati iznos oslobođenja od plaćanja poreza na dobit u iznosu od 8.000,00 kn (40.000,00 x 20%).

Redni broj 47: Olakšice i oslobođenja na području II. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)

Na ovom rednom broju upisuje se iznos porezne olakšice za obveznike poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske ukoliko zadovoljavaju uvjete iz članka 28.a Zakona o porezu na dobit, u vezi zapošljavanja radnika, plaćaju porez na dobit u visini 50% od propisane stope poreza, tj. plaćaju porez na dobit po stopi 10%. Iznos olakšice utvrđuje se u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti, a izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti, odnosno porezne osnovice utvrđene od obavljanja djelatnosti na navedenom području primijeni stopa 10%.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik ukupnu dobit ostvario je na potpomognutom području II. skupine, te stoga ima pravo primijeniti povlaštenu stopu od 10% pri oporezivanju dobiti, te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 10.000,00 kn. Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je na rednom broju 47. upisati iznos olakšice od 10.000,00 kn (100.000,00 x 10%).

Ako porezni obveznik ostvari dobit, a koja je samo u jednom dijelu ostvarena na potpomognutom području II. skupine, tada porezni obveznik može povlaštenu stopu primijeniti samo za taj dio.

Primjer:

Porezni obveznik ostvario je ukupnu dobit 100.000,00 kn. Porezna obveza iznosi 20.000,00 kn. Porezni obveznik 40.000,00 kn dobiti ostvario je na potpomognutom području II. skupine, te stoga ima pravo primijeniti na taj dio dobiti povlaštenu stopu od 10%. te porezna obveza umjesto 20.000,00 kn iznosi 16.000,00 kn (60.000,00 x 20% + 40.000,00 x 10%). Da bi se dobio iznos prema povlaštenoj stopi potrebno je na rednom broju 47 upisati iznos olakšice od 4.000,00 kn (40.000,00 x 10%).

Redni broj 48: Olakšice i oslobođenja za porezne obveznike u slobodnim zonama (r.br. 48.1. + r.br. 48.2. + r.br. 48.3.)

Na ovom rednom broju upisuje se iznos za koji se umanjuje porezna obveza za porezne obveznike koji djelatnost obavljaju u slobodnim zonama, a olakšica se izračunava na način propisan čl. 36. i 37.a Zakona slobodnim zonama (Nar. nov., br. 44/96, 92/05, 85/08 i 148/13) i Pravilnikom o načinu izračuna izvršenih ulaganja i iskorištenih potpora za ulaganja i o načinu ostvarenja porezne povlastice za korisnike slobodnih zona (Nar. nov., br. 122/08, 33/10 i 52/10 - ispravak). Porezna oslobođenja i olakšice za poslovanje u zoni utvrđuje se za dio dobiti koji je ostvaren u zoni, ako porezni obveznik ne obavlja djelatnost isključivo u zoni.

Porezne olakšice mogu koristiti samo porezni obveznici – korisnici slobodnih zona kojima je nadležno Ministarstvo poduzetništva i obrta (prije Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva) izdalo potvrdu o statusu nositelja porezne povlastice za izvršena ulaganja korisnika slobodne zone odnosno potvrdu o statusu nositelja porezne povlastice za korisnika slobodne zone, a preslike takvih potvrda obvezno se prilažu uz prijavu poreza na dobit.

O popunjavanju rednog broja 48. Obrasca PD, u čl. 47. Pravilnika o porezu na dobit se navodi sljedeće:

„48. Ukupne olakšice i oslobođenja za porezne obveznike u slobodnim zonama. Na ovaj redni broj upisuje se iznos za koji se umanjuje porezna obveza za porezne obveznike korisnike slobodnih zona prema članku 43. ovoga Pravilnika. Dobiveni iznosi na ovom rednom broju i pojedinim rednim podbrojevima ne mogu biti veći od porezne obveze iskazane na rednom broju 44.

48.1. *Svota olakšice za korisnike slobodne zone prema članku 43. ovoga Pravilnika. Na ovom rednom broju upisuju podatak korisnici slobodnih zona koji su gospodarsku djelatnost u zoni obavljali do stupanja na snagu posebnog Zakona iz članka 43. ovoga Pravilnika, a koji plaćaju porez na dobit ovisno o prostornoj jedinici za statistiku II razine u kojoj se zona nalazi prema Nacionalnoj klasifikaciji prostornih jedinica za statistiku – NKPJ. Korisnici zona koje se nalaze u prostornoj jedinici za statistiku II razine – sjeverozapadna Hrvatska (HR 01):*

- *plaćaju porez na dobit u visini 50% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2008. do 2011. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 10%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primijeni stopa 10% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,*
- *plaćaju porez na dobit u visini 75% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2013. do 2015. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 15%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primijeni stopa 5% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,*

- od 2016. godine porez na dobit plaćaju u visini propisane stope poreza na dobit.

Korisnici zona koje se nalaze u prostornoj jedinici za statistiku II razine – središnja i istočna (Panonska) Hrvatska (HR 02) i jadranska Hrvatska (HR 03):

- plaćaju porez na dobit u visini 50% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2008. do 2015. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 10%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 10% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- plaćaju porez na dobit u visini 75% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2016. do 2016. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 15%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 5% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- od 2017. godine porez na dobit plaćaju u visini propisane stope poreza na dobit.

Iznos olakšice na ovom rednom broju korisnici slobodnih zona, prema posebnim propisima iz članka 43. ovoga Pravilnika, utvrđuju sukladno uvjetima i kriterijima utvrđenim Odlukom o objavi pravila o potporama male vrijednosti.

48.2. Svota olakšice za korisnike slobodne zone prema članku 43. ovoga Pravilnika. Na ovome rednom broju upisuju podatak o iznosu olakšice korisnici slobodnih zona koji su do stupanja na snagu posebnog Zakona iz članka 43. ovoga Pravilnika, uložili u gradnju ili sudjelovali u izgradnji objekata ulaganjem više od 1.000.000,00 kuna, a pri tome nisu iskoristili gornju granicu dopuštenog intenziteta potpore za ulaganja propisane kartom regionalnih potpora i ostvaruju pravo na oslobođenje od plaćanja poreza na dobit do godine u kojoj će iskoristiti gornju granicu dopuštenog intenziteta potpore za ulaganje, propisane kartom regionalnih potpora, ali najdulje do 31. prosinca 2016. godine prema posebnim propisima iz članka 43. ovoga Pravilnika. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni propisana stopa poreza na dobit 20% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj.

48.3. Svota olakšice za korisnike slobodne zone prema članku 43. ovoga Pravilnika. Na ovome rednom broju upisuju podatak korisnici slobodnih zona na području Grada Vukovara koji su gospodarsku djelatnost u zoni obavljali do stupanja na snagu posebnog Zakona iz članka 43. ovoga Pravilnika, te koji:

- plaćaju porez na dobit u visini 0% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2008. do 2011. godine odnosno ne plaćaju porez na dobit. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni propisana stopa poreza na dobit 20% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- plaćaju porez na dobit u visini 25% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2013. do 2015. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 5%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti na navedenom području primjeni stopa 15% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,
- plaćaju porez na dobit u visini 75% od propisane stope poreza na dobit u razdoblju od 2016. do 2016. godine odnosno porez na dobit plaćaju po stopi 15%. Iznos olakšice izračunava se tako da se na iznos ostvarene dobiti od obavljanja djelatnosti

na navedenom području primjeni stopa 5% i dobiveni iznos olakšice upisuje se na ovaj redni broj,

- od 2017. godine porez na dobit plaćaju u visini propisane stope poreza na dobit.

Iznos olakšice na ovom rednom broju korisnici slobodnih zona, prema posebnim propisima iz članka 43. ovoga Pravilnika, utvrđuju sukladno uvjetima i kriterijima utvrđenim Odlukom o objavi pravila o potporama male vrijednosti.”

Redni broj 49: Olakšice prema čl. 8. i 9. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja i čl. 43a. st. 1. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)

Redni broj 49: Poticanje investicija prema Zakonu o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja

Temeljem članka 43.a stavka 1. Pravilnika, na ovom rednom broju iskazuje se ukupan iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit nositelju poticajnih mjera utvrđena sukladno članku 8. i članku 9. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja. (Narodne novine, broj 111/12 i 28/13).

Poreznu olakšicu temeljem Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja mogu koristiti, isključivo porezni obveznici koji su stekli status nositelja poticajnih mjera i ako su izvršili investicije u skladu s tim Zakonom.

Status nositelja poticajnih mjera utvrđuje se prema potvrdi Ministarstva gospodarstva (veliki poduzetnici) ili Ministarstva poduzetništva i obrta (ostali poduzetnici), dakle ovisno o veličini poduzetnika. Veličina poduzetnika utvrđuje se sukladno članku 3. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja u skladu s kriterijima iz Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva (Narodne novine broj 29/02, 63/07, 53/12 i 56/13).

Porezni obveznici koji namjeravaju koristiti poreznu olakšicu temeljem Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja, uz prijavu poreza na dobit obvezno dostavljaju:

- 1) presliku potvrde o statusu nositelja poticajnih mjera i
- 2) godišnje pisano izvješće o izvršenju investicijskog projekta, korištenju poticajnih mjera te očuvanju predmetne investicije i otvorenih radnih mjesta povezanih s tom investicijom.

Iznos porezne olakšice ne može se utvrditi samo temeljem potvrde nadležnog ministarstva već se iznos porezne olakšice utvrđuje za svako porezno razdoblje, ovisno o izvršenju investicijskog projekta, očuvanju predmetne investicije, broju otvorenih radnih mjesta povezanih s tom investicijom ili broju očuvanih radnih mjesta u slučaju modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona, odnosno ovisno o ispunjenju uvjeta propisanih Zakonom o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja. Stoga se ovisno o ispunjenju propisanih uvjeta, obveza poreza na dobit utvrđuje primjenom porezne stope od 10%, 5% ili 0%.

Prema članku 16. stavku 1. Uredbe o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja godišnje izvješće o korištenju poticajnih mjera za investicije koje se podnosi nadležnom ministarstvu i Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, obvezno sadrži sljedeće: ispunjeni obrazac GI-1; izvještaj u tekstualnom obliku s opisom realizacije investicijskog projekta po svim stavkama ulaganja (dugotrajna imovina/troškovi plaća); godišnja izvješća o poslovanju za proteklu godinu, račun o dobiti i gubitku i bilancu uz prijavu poreza na dobit; analitičke kartice konta osnovnih sredstava s označenim stavkama

ulaganja u dugotrajnu imovinu povezanim s investicijskim projektom; podatke o visini investicije u izvještajnom razdoblju izraženu u kunama; podatke o unosu nove opreme – vrsta i vrijednost; podatke o broju zaposlenih na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (Specifikacija po osiguranicima o obračunanim doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja); podatke o vrsti i korištenju poticajnih mjera u izvještajnom razdoblju; obračun dobiti i iznosa porezne povlastice koju nositelj poticajnih mjera koristi, a sukladno odredbama članka 9. točke 5. Zakona; ostale podatke značajne za korištenje poticajnih mjera, odnosno poreznih i carinskih povlastica.

Godišnje pisano izvješće obvezno se dostavlja i nadležnom ministarstvu, Ministarstvu gospodarstva (veliki poduzetnik) ili Ministarstvu poduzetništva i obrta (ostali poduzetnici). Pravo korištenja ove porezne olakšice utvrđuju nadležna Ministarstva u okviru svoje nadležnosti, te Ministarstvo financija – Porezna uprava pri obradi prijave poreza na dobit.

Napominjemo da je prilikom utvrđivanja iznosa porezne olakšice potrebno obratiti pozornost i na iznos maksimalnog intenziteta potpore. Maksimalni intenzitet potpore utvrđuje nadležno ministarstvo.

Dobiveni iznosi na ovom rednom broju i pojedinim rednim podbrojevima (redni broj 49.1. + redni broj 49.2. + redni broj 49.3. + redni broj 49.4) ne mogu biti veći od porezne obveze iskazane na rednom broju 44.

Iznos olakšica ne može biti veći od iznosa porezne obveze iskazane na rednom broju 44., a neiskorišteni dio olakšica ne može se prenositi u naredna razdoblja.

U slučaju da je iznos ukupnih poticaja iskazanih na ovom rednom broju veći od iznosa porezne obveze iskazane na rednom broju 44, tada porezni obveznik sam odlučuje i u prijavi poreza na dobit unosi iznose poticaja koje želi koristiti, a koje su njemu u korist.

Redni broj 49.1.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit mikropoduzetnicima na način da se za investicije u visini protuvrijednosti kuna od minimalno 50.000 eura, nositeljima poticajnih mjera, mikropoduzetnicima, stopa poreza na dobit umanjuje za 50% od propisane stope poreza na dobit te porez na dobit plaćaju po stopi od 10 % u razdoblju do pet godina od godine početka investicije:

- uz uvjet otvaranja najmanje tri nova radna mjesta povezana s investicijskim projektom, i to unutar razdoblja od godine dana nakon početka investicije, ili
- bez otvaranja novih radnih mjesta uz uvjet provođenja modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona i očuvanja jednakog broja radnih mjesta utvrđenih u trenutku podnošenja prijave, tijekom cijelog razdoblja korištenja poticajnih mjera, a ne kraće od tri godine od početka korištenja poticajnih mjera.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 10%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Redni broj 49.2.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit na način da se za investicije u visini protuvrijednosti kuna od minimalno 150.000,00 eura do 1 milijun eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje za 50% od propisane stope poreza na dobit te porez na dobit plaćaju po stopi od 10% u razdoblju do 10 godina od godine početka investicije:

- uz uvjet otvaranja najmanje pet novih radnih mjesta povezanih s investicijom ili
- bez otvaranja novih radnih mjesta uz uvjet provođenja modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona i očuvanja jednakog broja radnih mjesta utvrđenih u trenutku podnošenja prijave, tijekom cijelog razdoblja korištenja poticajnih mjera, a ne kraće od tri godine od početka korištenja poticajnih mjera.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 10%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Redni broj 49.3.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit na način da se za investicije u visini protuvrijednosti kuna od 1 do 3 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje za 75% od propisane stope poreza na dobit te porez na dobit plaćaju po stopi od 5% u razdoblju do 10 godina od godine početka investicije:

- uz uvjet otvaranja najmanje 10 novih radnih mjesta povezanih s investicijom ili
- bez otvaranja novih radnih mjesta uz uvjet provođenja modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona i očuvanja jednakog broja radnih mjesta utvrđenih u trenutku podnošenja prijave, tijekom cijelog razdoblja korištenja poticajnih mjera, a ne kraće od tri godine od početka korištenja poticajnih mjera.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 15%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Redni broj 49.4.

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit na način da se investicije u visini protuvrijednosti kuna preko 3 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje za 100% od propisane stope poreza na dobit te porez na dobit plaćaju po stopi od 0% u razdoblju do 10 godina od godine početka investicije:

- uz uvjet otvaranja najmanje 15 novih radnih mjesta povezanih s investicijom ili
- bez otvaranja novih radnih mjesta uz uvjet provođenja modernizacije tehnološkog procesa postojeće proizvodne linije ili pogona i očuvanja jednakog broja radnih mjesta utvrđenih u trenutku podnošenja prijave, tijekom cijelog razdoblja korištenja poticajnih mjera, a ne kraće od tri godine od početka korištenja poticajnih mjera.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 20% i dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.²⁰

Redni broj 50: Olakšice prema čl. 27. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja i čl. 43a. st. 2. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)

Sukladno čl. 47. Pravilnika o porezu na dobit, na rednom broju 50. Obrasca PD unosi se ukupan iznos porezne olakšice temeljem stečenih prava prema članku 27. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja. Na ovim rednom broju upi-

²⁰ Tekst preuzet u cijelosti iz Upute vezano uz ovaj redni broj Obrasca PD:

suje se ukupan iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit utvrđena sukladno članku 4. Zakona o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 138/06 i 61/11) i/ili sukladno članku 6. Zakona o poticanju ulaganja (Nar. nov., br. 73/00), odnosno sukladno članku 43a. stavak 2. ovoga Pravilnika. Dobiveni iznosi na ovom rednom broju i pojedinim rednim podbrojevima ne mogu biti veći od porezne obveze iskazane na rednom broju 44.

50.1. Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit:

- a) sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (»Narodne novine« broj 138/06 i 61/11) pri čemu se nositeljima poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 300.000,00 eura do 1,5 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje za 50% od propisane stope poreza na dobit te plaćaju porez na dobit po stopi od 10% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 10 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja. U slučaju ulaganja iz članka 11. Zakona o poticanju ulaganja, za ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 100.000,00 eura do 1,5 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje se za 50% od propisane stope poreza na dobit te plaćaju porez na dobit po stopi od 10% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 5 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera, odnosno početka ulaganja i/ili,
- b) sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (»Narodne novine« broj 73/00), pri čemu nositelji poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u iznosu od najmanje 4 milijuna kuna uz zapošljavanje najmanje 10 zaposlenika plaćaju porez na dobit po stopi od 10% u razdoblju do 10 godina počevši od isteka prve godine ulaganja.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 10%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

50.2. Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit:

- a) sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (»Narodne novine« broj 138/06 i 61/11) pri čemu se nositeljima poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 1,5 do 4 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje za 65% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 7% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 30 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja. U slučaju ulaganja iz članka 11. Zakona o poticanju ulaganja, za ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 1,5 do 4 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje se za 65% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 7% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 15 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja i/ili,

- b) sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (»Narodne novine« broj 73/00) pri čemu nositelji poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u iznosu od najmanje 10 milijuna kuna uz zapošljavanje najmanje 30 zaposlenika plaćaju porez na dobit po stopi od 7% u razdoblju do 10 godina počevši od isteka prve godine ulaganja.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 13%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

50.3. Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit:

- a) sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (»Narodne novine« broj 138/06 i 61/11) pri čemu se nositeljima poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 4 do 8 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje za 85% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 3% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 50 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja. U slučaju ulaganja iz članka 11. Zakona o poticanju ulaganja, za ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od 4 do 8 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje se za 85% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 3% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 25 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja i/ili,

- b) sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (»Narodne novine« broj 73/00), pri čemu nositelji poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u iznosu od najmanje 20 milijuna kuna uz zapošljavanje najmanje 50 zaposlenika plaćaju porez na dobit po stopi od 3% u razdoblju do 10 godina počevši od isteka prve godine ulaganja.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 17%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

50.4. Na ovom rednom broju iskazuje se iznos za koji se umanjuje obveza poreza na dobit:

- a) sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (»Narodne novine« broj 138/06 i 61/11) pri čemu se nositeljima poticajnih mjera temeljem izvršenih ulaganja u visini protuvrijednosti kuna od preko 8 milijuna eura, stopa poreza na dobit umanjuje za 100% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 0% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 75 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja. U slučaju ulaganja iz članka 11. Zakona o poticanju ulaganja, za ulaganja u visini protuvrijednosti kuna preko 8 milijuna eura, nositeljima poticajnih mjera stopa poreza na dobit umanjuje se za 100% od propisane stope poreza na dobit, te plaćaju porez na dobit po stopi od 0% u razdoblju do 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet otvaranja najmanje 50 novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem, i to unutar razdoblja od tri godine nakon stjecanja statusa nositelja poticajnih mjera odnosno početka ulaganja i/ili,
- b) sukladno Zakonu o poticanju ulaganja (»Narodne novine« broj 73/00), pri čemu nositelji poticajnih mjera temeljem izvršenih

ulaganja u iznosu od najmanje 60 milijuna kuna uz zapošljavanje najmanje 75 zaposlenika plaćaju porez na dobit po stopi od 0% u razdoblju do 10 godina počevši od isteka prve godine ulaganja.

Iznos olakšice izračunava se tako da se na ostvarenu dobit, odnosno poreznu osnovicu primijeni stopa 20%, a dobiveni iznos upisuje se na ovaj redni broj.

Redni broj 51: Ukupni iznos poticanja ulaganja (r. br. 49 + r. br. 50)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupni iznos poticanja investicija i ulaganja iskazanih na rednom broju 49. i na rednom broju 50.

Redni broj 52: Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45 + r. br. 48 + r. br. 51)

Na ovom rednom broju iskazuje se ukupna svota olakšica, oslobođenja i poticaja koja predstavlja zbroj rednih brojeva 45, 48 i 51. Dobiveni iznos ne može biti veći od porezne obveze iskazane na rednom broju 44.

VIII. Porezna obveza nakon odbitka olakšica, oslobođenja i poticaja

Redni broj 53: Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)

ističemo...

Red. br. 53. = r.br. 44. – r.br. 52.

Porezna obveza može biti jednaka ili veća od 0,00 kn.

Redni broj 54: Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)

Sukladno čl. 30. Zakona o porezu na dobit i čl. 52. Pravilnika o porezu na dobit, ako tuzemni porezni obveznik obavlja djelatnost u inozemstvu preko poslovne jedinice ili ostvaruje prihode po nekoj drugoj osnovi na koje plaća porez na dobit ili njemu istovrsni porez, tako plaćeni porez u inozemstvu uračunat će se u tuzemni porez do propisanog iznosa.

Ako porezni obveznik plaća porez na dobit ili njemu istovrsni porez u više različitih država, ukupno plaćeni porezi uračunat će mu se u tuzemni porez do propisanog iznosa.

Iznos inozemnog poreza koji se može uračunati u tuzemni porez izračunava se tako da se na prihode ili dobit ostvarenu u inozemstvu primijeni tuzemna porezna stopa, te tako dobiveni iznos predstavlja najviši iznos koji se može uračunati. Ako je u inozemstvu porez plaćen po stopi nižoj od 20%, tada se u tuzemni porez uračunava stvarno plaćeni porez.

U svrhu korištenja prava na uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu, uz poreznu prijavu prilaže se dokaz o porezu plaćenom u inozemstvu. Porezni obveznik podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave i ovjerovljenu presliku porezne prijave podnesene u inozemstvu (ovjerava porezno tijelo ili ovlašteni porezni savjetnik), ovjerovljeni prijevod iste te dokaz o plaćenom porezu u inozemstvu. Prema Uputi, ako se dokaz ne može pribaviti do dana podnošenja porezne prijave, porezna prijava se ispravlja po pribavljenom dokazu u skladu s čl. 66. Općeg poreznog zakona. Ako se dokaz o plaćenom porezu ne može pribaviti, podmiruje se porezna obveza u punom obračunanom iznosu. Ako porezni obveznik naknadno dostavi dokaz o pla-

ćenom porezu, ispravlja se porezna prijava u skladu s navedenom odredbom čl. 66. Općeg poreznog zakona

Ako sa državom u kojoj je porezni obveznik ostvario dobit nije zaključen Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, postupak uračunavanja poreza plaćenog u inozemstvu provodi se prema tuzemnim propisima na sljedeći način:

- 1) ako je porezni obveznik u inozemstvu platio više poreza nego što proizlazi po tuzemnom obračunu, priznaje mu se samo iznos do visine tuzemne porezne stope
- 2) ako je porezni obveznik u inozemstvu platio manje poreza nego što proizlazi prema tuzemnom obračunu, obavezan je uplatiti razliku.

Redni broj 55: Porezna obveza (r. br. 53. – r. br. 54.)

ističemo...

Redni broj 55. = r.br. 53. – r.br. 54.

Porezna obveza za uplatu utvrđuje se tako da se od rednog broja 53 oduzme redni broj 54. Ako je redni broj 54 veći od rednog broja 53. tada se upisuje 0,00.

Redni broj 56: Uplaćeni predujmovi

Na ovom rednom broju iskazuje se iznos uplaćenih predujmova do 31. siječnja 2015. godine (koji se odnose na prethodnu godinu)²¹, pod uvjetom da porezni obveznik nema nepodmirenenih obveza poreza na dobit, po osnovi duga i kamata iz prethodnih razdoblja. Ako postoje nepodmirenenih obveza iz ranijih razdoblja, uplatama se, najprije, podmiruju kamate, zatim dug po starosti i tek na kraju obveze po osnovi predujma za 2014. godinu, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona.

Redni broj 57: Razlika za uplatu (r.br. 55. – r.br. 56.)

Ova se redni broj popunjava ako je redni broj 55. veći od rednog broja 56.

ističemo...

Redni broj 57. = r.br. 55. – r.br. 56.

Porezni obveznik dužan je razliku poreza na dobit utvrđenu po poreznoj prijavi platiti s danom podnošenja porezne prijave.

Redni broj 58: Razlika za povrat (r.br. 56. – r.br. 55.)

Ova se redni broj popunjava ako je redni broj 56. veći od rednog broja 55.

ističemo...

Redni broj 58. = r.br. 56. – r.br. 55.

Ako je porezni obveznik tijekom godine uplatio predujma poreza na dobit više nego što je dužan po poreznoj prijavi, više plaćeni porez vraća mu se na njegov zahtjev ili se uračunava u predujmove sljedećeg razdoblja. Pismeno očitovanje o tome koje se dostavlja uz prijavu poreza na dobit možete vidjeti na kraju ovog članka.

²¹ Iznimno mogući da bude i neki drugi datum ako ga Porezna uprava navede u svojoj Uputi koja se odnosi sastavljanje prijave poreza na dobit za 2014. godinu. Prošle godine priznavali su se iznosi uplaćenih predujmova do 5. veljače.

Redni broj 59: Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)

Podatak na ovom rednom broju izračunava se tako da se osnovica za izračun predujma poreza na dobit podijeli s brojem mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koje se podnosi prijava poreza na dobit. Osnovica za izračun predujma izračunava se tako da se iznos iskazan na rednom broju 42. uveća za iznos iskazan na rednom broju 28. i rednom broju 34.1. i pomnoži sa poreznom stopom od 20%, te se od toga iznosa oduzme iznos iskazan na rednom broju 52.

Dakle, predujmovi za sljedeće porezno razdoblje izračunavaju se na način:

$$\text{R.br. 59.} = \frac{((\text{r.br. 28.} + \text{r.br. 34.1.} + \text{r.br. 42.}) \times 0,2) - \text{r.br. 52}}{\text{Broj mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju}}$$

Primjer izračuna red .br. 59.:

Pretpostavimo da porezni obveznik ima u Obrascu PD za 2014. godinu iskazane iznose na sljedećim pozicijama:

REDNI BROJ U OBRASCU PD	IZNOS
28. Reinvestirana dobit	100.000,00
34.1. Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu	2.000,00
42. Porezna osnovica	300.000,00
52. Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja	10.000,00
Broj mjeseci poslovanja u 2014. = 12 mjeseci	

$$\begin{aligned} \text{R.br. 59.} &= \frac{((100.000,00 + 2.000,00 + 300.000,00) \times 0,2) - 10.000,00}{12} \\ &= \frac{(402.000,00 \times 0,2) - 10.000,00}{12} \\ &= \frac{80.400,00 - 10.000,00}{12} \\ &= \frac{70.400,00}{12} \\ &= 5.866,67 \text{ kn} \end{aligned}$$

U nastavku prikazujemo još nekoliko primjera izračuna. U primjeru je pretpostavljeno da je porezni obveznik poslovao cijele godine (tj. 12 mjeseci), a s obzirom na iskazane iznose na rednim brojevima 28., 34.1., 42. i 52. izračun predujmova za sljedeće porezno razdoblje (red. br. 59.) je sljedeći:

R. BR.	OPIS POZICIJE U OBRASCU PD	PRIMJER 1.	PRIMJER 2.	PRIMJER 3.	PRIMJER 4.
28.	Reinvestirana dobit (čl. 6. st. 1. t. 6. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	0,00		155.000,00	155.000,00
42.	Porezna osnovica (r. br. 38)	62.900,00	62.900,00	62.900,00	62.900,00
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45 + r. br. 46 + r.br.47 + r. br. 48 + r. br. 51)	0,00	0,00	0,00	10.000,00
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	1.048,33	17.715,00	20.298,33	19.465,00

Prema Uputi, nakon podnošenja porezne prijave, porezni obveznik plaćati će predujmove poreza na dobit za 2015. godinu u visini utvrđenoj po poreznoj prijavi.

Porezni obveznici nisu dužni uplaćivati razlike predujmova za razdoblje od siječnja do ožujka 2015. godine.

Porezni obveznici koji tijekom godine nisu morali plaćati predujmove jer su po poreznoj prijavi za 2013. godinu ostvarili gubitak, a za 2014. godinu ostvare dobit, počinju uplaćivati predujmove za 2015. godinu po predaji porezne prijave, odnosno za travanj 2015. godine najkasnije do kraja svibnja 2015. godine.

Dakle, prvi predujam za 2015. godinu po prijavi za 2014. godinu, plaća se za mjesec u kojemu je prijava predana Poreznoj upravi, ako je predana prije 1. travnja 2015. godine.

Porezni obveznici koji su po poreznoj prijavi za 2013. godinu plaćali predujmove, a u 2014. godini ostvarili porezni gubitak, poslije podnošenja porezne prijave nisu obvezni plaćati predujmove za 2015. godinu.

8. Primjeri popunjavanja Obrasca PD za 2014. godinu

U nastavku dajemo 4 primjera popunjavanja Obrasca PD, i to:

- u primjeru 1. poduzetnik je ostvario porezni dobitak u 2014. godini (od toga jedan dio dobiti ostvarena je na potpomognutom području II. skupine),
- u primjeru 2. poduzetnik je ostvario porezni dobitak u 2014. godini, te ima preneseni porezni gubitak,
- u primjeru 3. poduzetnik je ostvario porezni gubitak u 2014. godini,
- u primjeru 4. poduzetnik je ostvario porezni gubitak u 2014. godini, te ima i preneseni porezni gubitak.

OBRAZAC PD ZA 2014. GODINU

R. Br.	OPIS	PRIMJER 1.	PRIMJER 2.	PRIMJER 3.	PRIMJER 4.
I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA					
1.	UKUPNI PRIHODI	5.000.000,00	5.000.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00
2.	UKUPNI RASHODI	3.200.000,00	3.200.000,00	3.200.000,00	3.200.000,00
3.	DOBIT (r. br. 1 – r. br. 2)	1.800.000,00	1.800.000,00		
4.	GUBITAK (r. br. 2 – r. br. 1)			700.000,00	700.000,00
II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA					
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
6.	70% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
7.	30 % troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	55.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)	5.000,00	5.000,00	50.000,00	5.000,00
10.	Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona)	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
12.	Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	-	-	-	-
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	34.000,00	34.000,00	34.000,00	34.000,00
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	-	-	-	-
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	-	-	-	-
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	14.500,00	14.500,00	14.500,00	14.500,00
18.	Amortizacija iznad stopa propisanih (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona)	-	-	-	-
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	-	-	-	-
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	25.000,00	25.000,00	25.000,00	25.000,00
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	-	-	-	-
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	-	-	-	-
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i ostala povećanja (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	45.000,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5 do 25)	344.500,00	344.500,00	389.500,00	344.500,00
III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA					
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t.1. Zakona)	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
28.	Reinvestirana dobit (čl. 6. st. 1. t. 6. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	0,00	1.000.000,00	0,00	0,00
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	104.000,00	104.000,00	104.000,00	100.400,00

R. Br.	OPIS	PRIMJER 1.	PRIMJER 2.	PRIMJER 3.	PRIMJER 4.
30	Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6 st. 1. t. 2. i st. 2. Zakona)	34.000,00	34.000,00	34.000,00	34.000,00
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	2.000,00	2.000,00	157.000,00	157.000,00
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	-	-	-	-
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	-	-	-	-
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st 1. t. 5. Zakona (r. br. 34.1. do r. br. 34.2.)	155.000,00	155.000,00	0,00	0,00
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	155.000,00	155.000,00	0,00	0,00
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)	-	-	-	-
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI /POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27 do 34)	330.000,00	1.330.000,00	330.000,00	326.400,00
IV. POREZNA OSNOVICA					
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + 26 – 35) ili (r. br. 4 – 26 + 35)	1.814.500,00	814.500,00		
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	0,00	500.000,00		
38.	Porezna osnovica (r. br. 36 – r. br. 37)	1.814.500,00	314.500,00		
V. POREZNI GUBITAK					
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3 + r. br. 26 – r. br. 35) ili (r. br. 4 – r. br. 26 + r. br. 35)			640.500,00	681.900,00
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)			0,00	400.000,00
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39 – r. br. 40)			640.500,00	1.081.900,00
VI. POREZNA OBVEZA					
42.	Porezna osnovica (r. br. 38)	1.814.500,00	314.500,00		
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	0,20	0,20		
44.	Porezna obveza (r. br. 42 x r. br. 43)	362.900,00	62.900,00		
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI					
45.	Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)	25.000,00			
46.	Olakšice i oslobođenja na području I. skupine i na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)				
47.	Olakšice i oslobođenja na području II. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)*	25.000,00			
48.	Olakšice i oslobođenja za porezne obveznike u slobodnim zonama (r. br. 48.1. + r. br. 48.2. + r. br. 48.3)				
48.1.	Iznos olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)				
48.2.	Olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)				
48.3.	Olakšice za korisnike slobodne zone (čl. 43. Pravilnika)				
49.	Olakšice prema čl. 8. i 9. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja i čl. 43a. st. 1. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)				
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%				
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%				
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%				
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%				
50.	Olakšice prema čl. 27. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja i čl. 43a. st. 2. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)				
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50% i/ili stope 10%				

R. Br.	OPIS	PRIMJER 1.	PRIMJER 2.	PRIMJER 3.	PRIMJER 4.
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65% i/ili stope 7%				
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85% i/ili stope 3%				
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100% i/ili stope 0%				
51.	Ukupni iznos poticanja investicija (r. br. 49. + r. br. 50.)				
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45 + r. br. 48 + r. br. 51)	25.000,00			
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA					
53.	Porezna obveza (r. br. 44 – r. br. 52)	337.900,00	62.900,00	0,00	0,00
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)				
55.	Porezna obveza (r. br. 53 – r. br. 54)	337.900,00	62.900,00	0,00	0,00
56.	Uplaćeni predujmovi	150.000,00	50.000,00	50.000,00	
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55 – r. br. 56)	187.900,00	12.900,00		
58.	Razlika za povrat (r. br. 56 – r. br. 55)			50.000,00	
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	30.741,67	22.408,33	0,00	0,00

*Napomena: porezni obveznik ostvario je dobit samo u jednom dijelu na potpomognutom području II. skupine. Stoga porezno oslobođenje za potpomognuto područje II. skupine porezni obveznik je primijenio samo za dio dobiti koji je ostvaren na tom području.

9. Primjer Izjave o načinu korištenja više uplaćenog predujma poreza

Ako je porezni obveznik tijekom godine uplatio predujma poreza na dobit više nego što je dužan po poreznoj prijavi, više plaćeni porez, sukladno čl. 35. st. 5. Zakona o porezu na dobit, vraća mu se na njegov zahtjev ili se računava u predujmove slijedećeg razdoblja.

Porezni obveznik dužan je, prema čl. 46. st. 2. Pravilnika o porezu na dobit, dati izjavu o načinu korištenja više uplaćenog predujma poreza na dobit.

U nastavku dajemo primjer Izjave o korištenju više uplaćenog predujma poreza na dobit i Zahtjeva za povrat više uplaćenog predujma poreza na dobit.

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

OIB: _____

Porezna uprava: _____

Ispostava: _____

Izjava o korištenju više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi za 2014. godinu

Iznos više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi poreza na dobit za 2014. godinu (red. br. 58. Obrascu PD) u iznosu _____ kn koristit ćemo, sukladno čl. 35. st. 5. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04, 90/05, 57/06 i 146/08, 80/10, 22/12, 148/13 i 143/14), za podmirenje predujmova poreza na dobit u 2015. godini.

U _____ dana _____ 2015.

Predsjednik uprave:

MP

Naziv poduzetnika: _____

Adresa: _____

OIB: _____

Porezna uprava: _____

Ispostava: _____

Zahtjev za povrat više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi za 2014. godinu

Molimo da nam, sukladno čl. 35. st. 5. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13 i 143/14), izvršite povrat više uplaćenog predujma poreza na dobit prema prijavi za 2014. godinu (red. br. 58. Obrascu PD) u iznosu _____ kn.

Povrat izvršite na naš transakcijski račun br. _____ kod _____ banke d.d.

U _____ dana _____ 2015.

Predsjednik uprave:

MP